

ILUSTROWANY DZIENNIK ŚLĄSKI

POLSKA ZACHODNIA

Redaktor naczelny: Edward Rumun, (tel. 350-85). Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, Batorego 2 i Kościuszki 15. Tel. 308-78 i 304-26. Red. odpow.: Wilhelm Cholewa.

Administracja, Redakcja, Reprezentacja, Abonament z odnośnieniem do domu miesięcznie 2 zł 50 gr

CENNIK OGŁOSZEŃ: za 1 m/m (1 lin - 10 m/m) za stronę trytową 1.00, w tekście 0.80, nekrologi do 100 m/m - 25.00, 100-200 m/m za 1 m/m jednolatomy 0.60, ponad 200 m/m za 1 m/m jednolatomy 0.50.

Zmiana naczelnego wodza włoskiego w Abisynii!

Gen. de Bono.

RZYM. Szef sztabu głównego marszałek Badoglio został mianowany wysokim komisarzem Afryki Wschodniej.

PARYŻ. Wielki namiot czerwony, który lotnicy włoscy wykryli wczoraj w okolicy Antalo, był rzekomo namiotem Rasu Sejuma.

Ras Sejum otrzymał z Addis Abeby transport kilku tysięcy nowych karabinów.

Wojska włoskie na froncie południowym posuwają się z wolna naprzód. Muszą one walczyć z tropikalnym słońcem, z trudnościami organizacji zaopatrzenia oddziału w żywność, a przede wszystkim starają się zabezpieczyć swe lewe skrzydło przed niespodzianką okrążenia.

Abisyńczycy organizują rzekomo obrotę w górach pomiędzy Daidziga a Harrarem. Ostatnie posunięcia włoskie na froncie południowym potwierdzają zamiar przecięcia linii komunikacyjnych, łączących Adis Abebę z Dżibuti i Berberą.

Komunikat włoski.

RZYM. Z Asmary donoszą: Wojska włoskie złożone przeważnie z wojowników szczerpu Danakil pod dowództwem jen. Marinotti osiągnęły miejscowość Scelicot w odległości 35 km na północno-wschód od Antalo. Włosi natknęli się na opór ze strony Abisyńczyków.

Negus uwiózł rasę Ayelu.

PARYŻ. Z Adis Abeby nadeszła sensacyjna wiadomość, która w stolicy Abisynii wywarła piorunujące wrażenie. Mianowicie stało się wiadomem, iż na rozkaz cesarza uwięziony został jeden z do-

wódców abisyńskich na froncie wschodnim, ras Ayelu.

Okazuje się, że nakaz aresztowania wydany został już przed tygodniem, sprawa ta jednak trzymana była w najściślejszej tajemnicy.

O uwięzieniu tego księcia, cieszącego się opinią najdzielniejszego wodza i popularnego w całej Abisynii pod mianem „Czarnego Orła Danakilu”, dowiedziano się dopiero obecnie, po przywiezieniu rasy Ayelu do twierdzy Ankober, gdzie znajduje się pod silną strażą.

Rasa wzięto okutego pod konwojem gwardzistów cesarskich.

Dotychczas nie udało się nikomu zba-

dać, co było przyczyną tego sensacyjnego zarządzenia. Wiadomo jednak, iż rasy Ayelu miał zawsze w Addis Abebie bardzo wielu wrogów. Zarzucano mu m. in. zbytnie sprzyjanie abisyńskim szczerpom mahomańskim.

Tylko korytarz abisyński.

PARYŻ. „Temps”, zbliżony do Quai d'Orsay w artykule politycznym określa cele polityki włoskiej w Abisynii dążeniem n.e do podboju równicy środkowych, lecz do zalecia Tgr-Ogadenu i takiego pasa w Harrarze, któryby utworzył korytarz, łączący Erytreję z włoskim Somali. Zdaniem „Tempsa” Włochy ustrząsnęły walnej bitwy, ale terytoriów obsadzonych; a mających tworzyć „korytarz” nie oddadzą za żadnym razie.

Odjeżdżającego do kraju króla greckiego Jerzego na dworcu kolejowym Victorja w Londynie żegnali księżę Walji, dyplomaci oraz członkowie kolonii greckiej.

Greją w przededniu przybycia króla

Boją się o bezpieczeństwo Kondylisa.

ATENY. Jak donosi „Eleftheros Anthropos” liczni agenci tajnej policji przeszkadzają mieszkaniom położone w główniejszych partiach miasta, motywując, że jest to związane z ochroną wicekróla gen. Kondylisa, który wskutek częstego udziału w pochodach i uroczystościach jest narażony na niebezpieczeństwo.

Grecy zamawiają okręty w Anglii.

ATENY. Najwyższa Rada Administracji na morską postanowiła, że nowe kontrtorpedowce zostaną zamówione w warsztatach okrętowych angielskich, które ofiarują najniższe ceny, jak również najdogodniejsze warunki spłaty.

Na wygnanie.

ATENY. Jak donosi „Anexartitos”, statkiem „Lemnos” wywieziono osiemdziesiąt czu opozycjonistów na różne wyspy Cykladów, skazanych na wygnanie za nieprzychylny stosunek do monarchii. Wśród wygnańców znajdują się liczni emerytowani oficerowie.

List Venizelosa.

ATENY. Prasa omawia sprawę listu Venizelosa do przywódców partii demokra-

tycznych, w których wypowiada swoje zarparrywania na obecną sytuację polityczną. Venizelos powraca do decyzji definitywnej go usunięcia się z czynnej polityki, w każdym jednak razie daje im rady ustosunkowania się do obecnej sytuacji i zajęcia umiarkowanego stanowiska. P. Sofoulis becnny szef partii wenezelistycznej, zapytany czy list taki otrzymał, dał odpowiedź odmowną.

Zandamerja czeska szaleje!

MOR. OSTRAWA. W Suchoj Górnej na Śląsku za Olzą, zandamerja czeska dokonała licznych aresztowań i rewizji wśród miejscowych Polaków. W domu aresztowanego Władysława Zurka, absolwenta gimnazjalnego, dokonano drobniuszowej rewizji, zabierając całą korespondencję związku polskich klubów sportowych w Czechosłowacji.

MOR. OSTRAWA. Za przekroczenie przepisów o stanie wyjątkowym i pojawie-

Szlachetne likiery Karol Mutz odznaczone najwyższymi nagrodami Paryż - Liège - Bologna - Nice

Na Zamku. WARSZAWA P. Prezydent R. P. przyjął wczoraj bawiaca w Warszawie delegację kombatantów francuskich z p. Jeanem Desbons, prezesem honorowym FIDACU na czele.

Radjoaparaty wszelkich typów najkorzystniej poleca Śląski Dom Radjowy Adam Kukulski, Katowice

Odczyt dziennikarki duńskiej o Polsce. WARSZAWA. W tych dniach wygłosiła w Velle w Jutlandii odczyt krajoznawczy o Polsce p. t. „Podróż po Polsce” hr. Else Melte, znana dziennikarka i pisarka duńska.

Katastrofa samolotu sowieckiego. MOSKWA. W rejonie Czekalska w górzy stym obszarze Rosji Azjatyckiej zaginął samolot pasażerski z 4. ma ludźmi na pokładzie.

Sankcje Kanady. OTTAWA. Rząd wydał dekret o zastosowaniu sankcji finansowych i gospodarczych w kęd dem Włoch, począwszy od poniedziałku 15 bni, zgodnie z decyzją Listy Narodów.

I Bułgaria także! SOFJA. W „Dzienniku urzędowym” ukazała się ustawa o zastosowaniu sankcji gospodarczych i finansowych w stosunku do Włoch.

A jednak strajk górników angielskich. LONDYN. Odbywające się obecnie głosowanie we wszystkich okręgach górniczych Anglii i w kopalniach węgla da prawdopodobnie większość głosów zwolnieniom ogłoszenia ogólnego strajku górników.

Kto wygrał? 20.000 zł na n-ry: 94485 112679 8.000 zł na n-ry: 80767 2.000 zł na n-ry: 107580 176862 167472 102884 600 zł na n-ry: 18262 32383 38853 53085 58825 67507 78748 80235 189213 100005 400 zł na n-ry: 623 36561 62114 65200 67778 94810 116508 157016 138317 176003 182415

Nowy plan czechizacyjny. MOR. OSTRAWA. „Narodni Politika” wzywa, by wszystkie urzędy graniczne, jak posterunki zandamerji urzędy pocztowe, itd. obsadzano wyłącznie urzędnikami czeskimi, którzy mają liczne rodziny. W ten sposób zaistnieje podstawa do utworzenia szkół czeskich, nawet w takich miejscowościach, gdzie Czechów wogóle nie ma.

Przyszły budżet państwa na nowych zasadach

WARSZAWA. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 15 bm. zgodnie z zapowiedzią szefa rządu ustaliła ostateczne cyfry budżetowe dochodów i wydatków na rok 1936/37 i przyjęła cały budżet całkowicie zrównoważony i ściśle realny.

Sumaryczne cyfry dochodów reprezentują kwotę 2.237.175 tys. zł, cyfra wydatków wynosi — 2.237.121 tys. zł, pozostaje więc minimalna nadwyżka dochodów w kwocie 50.000 zł. Cyfra ostateczna jest więc pozornie większa po obu stronach budżetu niż w preliminarzu na rok bieżący. Pochodzi to stąd, iż, obecnie

konstrukcja budżetu państwowego jest inna, niż w roku bieżący.

Mianowicie do budżetu włączone zostały organizacyjnie fundusze, które dotychczas reprezentowały gospodarkę pozabudżetową. Jak fundusz budowlany, fundusz rozbudowy miast, państwowy fundusz drogowy, drogowy fundusz pożyczkowy, fundusz opłat studenckich, fundusz na rzecz szkół zawodowych i inne. Przy opanowaniu deficytu budżetowego i stworzeniu jasnego przeglądu całej gospodarki finansowej państwa stało się koniecznością włączenie do budżetu sumami brutto i tych pozycji, które ściśle wwiążą się z całym budżetem państwowym.

Drugą zasadą nacelną nowego preliminarza budżetowego jest

zachowanie w nienaruszonej wysokości sum przeznaczonych na utrzymanie armii i siły zbrojnej.

Wreszcie dla Ministerstwa Oświaty zgodnie z zapowiedzianą tendencją rządu zazerwowane sumy dostateczne dla zachowania i wykonania obecnego programu prac.

Żadna jedna szkoła z powodów budżetowych nie będzie zagrożona,

jak również zachowane zostaną w pełni etaty nauczycielskie. Wreszcie należy podkreślić, że pozycje na obsługe długów państwowych, emerytur i rent inwalidzkich zostały wstawione do budżetu w sumach wynikających ze ścisłych obliczeń, co wymagało mierzalnego podwyższenia podstawowych, zawartych w dotychczasowych preliminarzach. Przy porównaniach dotychczasowych zagadnień, tj. po obejrzeniu sum nowych wynikających bądź to z nowych obowiązków jak n. p. z wprowadzenia klasyfikacji gruntów bądź też z obowiązku wyrównania powstałycu uprzednio zadłużeń

znaczącej redukcji oszczędności uległy budżety Ministerstwa Skarbu, Spraw Zagranicznych, Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych

oraz wydatki rzeczowe i personalne wszystkich innych resortów.

Natomiast w budżecie i ustawie skarbowej zazerwowano zostały dostateczne sumy na akcje związane z popieraniem wytwórczości rolnej i z eksportem produktów agrarnych, z popieraniem ekspansji handlowej oraz na cele opieki społecznej i na cele zatrudnienia t. zw. Funduszu Pracy, posiadającą odrębną osobowość i rachunkowość. Na tem samem posiedzeniu Rady Ministrów, prowadzącym obrady do późno przyjęto szereg dekretów zarządzeń, posiadających znaczenie budżetowe i gospodarcze. Tak więc ustalono zakaz obciążenia kredytami przyszłych budżetów bez pisemnej zgody Ministra Skarbu, zahamowana kupa nowych środków lokomocyjnych bez istotnej i słusznej konieczności ograniczenie wydatków na przesiedlenie pracowników państwowych, unormowano sprawę zatrudnienia równocześnie obojga małżonków oraz ustalono też do przyszłego rozporządzenia, normującego kumulację zarobków z funduszy państwowych. W końcu ograniczono prawo emerytalne ministrów i premierów oraz wydatkowanie pieniędzy publicznych i subwencji, nie stojące w bezpośrednim związku z zadaniami i funkcjami państwa. Ra-

da Ministrów przyjęła projekt dekretu w sprawie nowelizacji ustawy o podatku dochodowym, podwyższając jego normę i kasując jednocześnie t. zw. dodatek kryzysowy. Następnie przyjęto dekret o obniżeniu odsetek od zaległości w daniach publicznych o zapotrzeniu inwal-

wód i b. skazańców politycznych i o pomocy finansowej instytucjom kredytowym. Od soboty t. j. od 16 bm. podjęto w rządzie prace przygotowawcze do dalszej serii dekretów i rozporządzeń, które mają być uchwalone pod koniec przyszłego tygodnia.

Taki widok przedstawiały ulice Awinjonu, miasta w południowej Francji, po ostatnim wylewie Rodanu.

Nowe szczegóły dekretów podatkowych

WARSZAWA (tel. wł.) Dekret o podwyższeniu podatku dochodowego zwiększa wpływy Skarbu z tytułu tego podatku o 60 milionów złotych. Podatek od dochodów fundowanych, czyli dochodów, osiągniętych przez przedsięwzięcia, biorstwa, warzastwa, wolne zawody itd. zwiększony zostanie o 40%, a od dochodów niefundowanych czyli od oposażeń o 100%. Równocześnie jednakże skasowany zostanie jak już wczoraj donosiliśmy t. zw. dodatek kryzysowy do podatku, co sprawi, że podatek nie będzie podwyższony o pełne 40% względnie 100 proc. Przy dochodach fundowanych skala podatku będzie się wahała o 2,8 proc. przy dochodach ponad 1500 złotych rocznie, a dochodził do 35 proc. przy dochodach ponad 200 tysięcy złotych i wyżej rocznie.

W dochodach niefundowanych skala podatku wahać się będzie od 1 proc. przy dochodach ponad 1500 zł rocznie, 50 procent ponad 192 tysiące zł rocznie. Skala podatku dochodów niefundowanych jest zgodna z tabelką podaną przez nas we wczorajszym numerze. W porównaniu z dotychczasowym stanem rzeczy, wyż-

sze oposażenia zostaną bardzo poważnie obciążone, a to tembardziej, że tantjemy będą odciążone jako oposażenia służbowe oraz dla dochodów ponad 4800 złotych rocznie wprowadzona zostanie t. zw. kumulacja oposażeń przy obliczaniu podatku, która uniemożliwia unikanie wyższej stawki podatkowej przez rozbiórnię oposażeń na kilka części oddzielnie opodatkowanych.

Dekret o uposażeniach wejdzie w życie 1-go stycznia 1936 roku z tem, że przy kumulacji dochodów osiągniętych w roku 1935, obowiązujące będą dotychczasowe stawki podatkowe. Projekt dekretu wprowadza poza tem szereg ulg dla płatników podatków, prowadzących księgi handlowe, a mianowicie umożliwiona będzie jednorazowa amortyzacja wszystkich przedmiotów używających się w ciągu pięciu lat. W wypadku zalegania przez pracodawców z zarobkami robotniczymi zwiększony podatek od wynagrodzeń należnych za rok 1935, a wypłaconych po 1 stycznia 1936 roku obciążać będzie pracodawcę.

Rozruchy studenckie w Warszawie na tle antysemitycznym.

WARSZAWA (tel. wł.). W dniu wczorajszym doszło w Warszawie do większych rozruchów studenckich. Rozruchy miały swój początek w manifestacji, urządzonej przez studentów endekich na pogrzebie syna dozorczy domowego, chrześcijańskiego 4 z Nalewek niejakiego Rosy, który parę dni temu został zabity — jak twierdzą endecy studenci przez żydów, istotnie podczas rozruchów zawodowych suteronów w dzielnicy, w której on zamieszkał. Z pogrzebu licznie zebrani stud. endecy udali się na politechnikę warszawską i zaczęli usuwać z sal wykładowych studentów pochodzenia żydowskiego. Doszło wówczas do większych awantur, wobec czego rektor politechniki zmuszony został gmach ewakuować i politechnikę zamknąć. Wykłady na politechnice zostały wstrzymane i gmach zostanie zamknięty do odwołania. Z politechniki grupy studentów endekich udali się przez miasto pod gmach uniwersytetu, wybierając po drodze szczyby w sklepach zarówno żydowskich jak i chrześcijańskich. Przed uniwersytetem studenci endecy wybili szczyb wystawową „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”, w której wywieszony był portret Marszałka Piłsudskiego.

Próby zbliżenia niemiecko-francuskiego poprzez literatów i dziennikarzy.

PARYŻ. W związku z pobytem w Paryżu p. Abetz, jak informuje „Petit Journal”, odbyło się w jednym z hoteli paryskich zebranie, w którym wzięło udział ok. 60 przedstawicieli kół literackich, dziennikarskich i stowarzyszeń b. kombatanckich i stowarzyszeń b. kombatanckich. Celem tego zebrania było przyjęcie do wiadomości utworzenia w Berlinie stowarzyszenia, mającego na celu popieranie stosunków kulturalnych z Francją i rozwiązanie możliwości utworzenia w Paryżu analogicznego towarzystwa. W zebraniu wzięli udział m. in. przewodniczący Unii federacji b. kombatanckich Pichot, przywódca unii narodowej b. kombatanckich dep. Goy, redaktor „Information”, Brinon, literaci, Drieu la Rochelle i Paul Morand. Celem tworzącego się komitetu będzie organizowanie kontaktów kulturalnych między Francją a Niemcami przy wystrzeganiu się jednak wszelkiej (?) polityki.

We Francji o wyborach angielskich.

PARYŻ. Prasa żywo komentuje wyniki wyborów angielskich.

„Petit Parisien” pisze: Anglia przypomniała sobie, że rząd Baldwin'a, broniąc energię nie paktu Ligii Narodów i konieczności akcji zbiorowej wierze interretował życzenia narodu. Ma zna mieć nadzieję, iż gabinet Baldwin'a będzie uprawiał obecnie politykę zagraniczną jeszcze „linii wahańca się

„Le Journal” uważa, iż na rezultat wyborów, wplynę wspomniana o smutnych doświadczeniach rządów socjalistycznych. Baldwin potrafił obudzić najlepsze narodowe tradycje, które zdecydowały o porażeniu bloku rządowego.

„Le Matin” uważa, iż niepowodzenie Macdonalda w niczem nie dotyczy gabinetu Baldwin'a.

„L'Ouvre” wypowiada przekonanie, iż Baldwin w najbliższej przyszłości wystąpi w Genewie z propozycją ogłoszenia en bargo na ułtę. Propozycja ta będzie niewątpliwie przyjęta przez Amerykę. Ponadto wydaje się, iż Foreign Office nie będzie przychylnie usposobione do oddzielnych rozmów francusko-niemieckich.

Nowy typ samolotu bombowego.

LONDYN. W budowie znajduje się obecnie nowy typ bombowego samolotu dla angielskich eskadr lotniczych który osiągnie na szybkość zgora 500 km na godzinę. Samolot jest wykonany całkowicie z metalu i posiada 12-cylindrowy motor Rolls - Royce. Będzie to najszybszy i najmocniejszy typ aeroplanu wojskowego.

Nowy transport bezrobotnych z Francji.

PARYŻ. Wczoraj opuścił granice Francji transport robotników polskich w liczbie ponad 800 osób.

Spisek komunistyczny w Dobrudży.

BUKARESZT. Władze bezpieczeństwa wykryły w południowej Dobrudży w pow. Silistra na granicy rumuńsko - białoruskiej szeroki rozgłoszony spisek komunistyczny - trendyjny spisek, który miał na celu wywołanie rewolucji zbrojnej przeciwko kolonistom rumuńskim. Skonfiskowano bogaty materiał dowodowy oraz wielką ilość broni, materiałów wybuchowych różnego pochodzenia bułgarskiego. Właściwie aresztowały 17 Bułgarów.

Bojkot towarów zagranicznych we Włoszech

MEDJOLAN. Bojkot towarów zagranicznych zaczął się w ostatnich dniach rozwijać nader energicznie. Niezależnie od urzędowych ograniczeń spożycia zagranicznych produktów, jak zakaz sprzedaży mięsa i drobiu przez trzy dni w tygodniu, zmiana rozkładu godzin zajęć w urzędach, dla oszczędzenia światła i opalu i t. p. prowadzona jest kampania przeciw wszystkim wyrobom zagranicznym, która sięga tak daleko, że np. wycofane zostały z ulicznej sprzedaży ciasteczka się dotychczas wielkim

pokupem zagraniczne dzienniki, zaś z wystaw księgarskich usunięto książki w obcych językach. Czy szereg przedsiębiorstw, mających firmy o cudzoziemskim brzmieniu (Hotel de Ville, Old England itd.) przerobił je na język włoski.

Dni bezmięsne i na okrętach.

RZYM. Włoskie ministerstwo marynarki wydało zarządzenie, aby we wtorki i środy menu żałog na okrętach nie zawierało potraw mięsnych. Ograniczenie konsumpcji mięsa s'osobie się zarówno do żałog na okrętach handlowych jak i pasażerskich.

Stanley Baldwin, przywódca angielskiej partii konserwatywnej.

Dr. Tadeusz Wałek-Czernecki
Prof. Uniw. J. Piłsudskiego w Warszawie

O niepodległość Egiptu

Krwawe zajęcia, których widownią były w ostatnich dniach większość miast Egiptu nie były niespodzianką dla nikogo, kto zna bliżej stosunki panujące w dolinie Nilu. Przeciwnie, można było się raczej dziwić, iż wybuch antyangielski nastąpił tak późno i że sposobność, jaką dla Egiptu przedstawia konflikt brytyjsko-włoski, została dopiero teraz wyzyskana.

Dla W. Brytanii wydarzenia w Egipcie są nadezwyczaj niewygodne,

bowiem zdzierają brutalnie maskę bezinteresowności i lojalności, jaką Albion przywdział przy rozprawie z Włochami. Sprawa egipska bowiem należy do tych, w których maksyma Disraeliego: *right or wrong, my country* jest wciąż praktykowana przez Anglików wszelkich partii z największą bezwzględnością.

Siła a zarazem nieszczęściem Egiptu jest jego położenie geograficzne

przy głównym węźle najważniejszej arterii komunikacyjnej świata, wiodącej z morza Śródziemnego przez Morze Czerwone do oceanu Indyjskiego. W dobie potęgi Egiptu położenie to dawało niezmiernie korzyści, lecz w okresach słabości czyni kraj faraonów przedmiotem szczególniej pożądaności ze strony obcych mocarstw.

Już w czasach napoleońskich Anglicy próbowali się usadowić nad Nilem. Wówczas jeden z Mohamed Ali, twórca nowożytnego Egiptu i założyciel dynastii panującej dziś w tym kraju, siłą zbrojną przepędził zaborczych wyspiarzy. Dopiero w r. 1882 pod pretekstem ochotnicy Europejczyków zagrożonych przez wybuch nacjonalizmu egipskiego, Anglicy zorganizowali ekspedycję do Egiptu i

po zwycięstwie pod Tell-el-Kebir stali się panami kraju.

Ironia losu chciała, iż wyprawa ta była dziełem gabinetu, którego szefem był najmniej antyangielski z brytyjskich mężów stanu — Gladstone. Dawał on najurozyczystsze zapewnienia, że okupacja angielska Egiptu jest całkiem przejściowa i że potrwa tylko tak długo, aż porządek w kraju będzie zabezpieczony. A zapewnienia te były najzupełniej szczere.

Tylko że praca nad uporządkowaniem Egiptu, podjęta przez pierwszego prokonsula brytyjskiego nad Nilem, Sir Evelyn Baringa, późniejszego lorda Cromera, który występował oficjalnie w skromnym charakterze konsula generalnego i agenta dyplomatycznego J. Bityskiego, trwały tak długo, że tymczasem nastąpiły Gladstone'a

stracił ochotę honorowania zobowiązań

zaciągniętych przez gabinet londyński w r. 1892. Przez układ z Francją z r. 1904 W. Brytania zabezpieczyła swą pozycję w Egipcie przed państwem, które dotąd było głównym rywalem Anglii na tym terenie. W ten sposób okupacja angielska dotrwała do wybuchu wojny światowej, kiedy wystąpienie Italii po stronie mocarstw centralnych pozwoliło Anglii na

oficjalne ogłoszenie protektoratu

nad krajem, który dotąd legalnie stanowił autonomiczną prowincję Imperjum otomańskiego. — Zabór Egiptu został następnie sankcjonowany przez traktaty pokojowe.

W tym momencie jednak ruch narodowy egipski przybrał

formy rewolucyjne

i postawił Anglię wobec dylematu: albo utrzymać bardzo znaczną armię nad Nilem dla zniechęcenia dążeń niepodległościowych narodu egipskiego, albo zawrzeć kompromis z nacjonalizmem egipskim.

Był to moment (r. 1922), kiedy wilsonowska zasada samostanowienia narodów zdawała się trzymać, imperializm brytyjski zaś znajdował się na całej linii w odwrocie. Toteż rząd angielski zdecydował się na zasadnicze ustępstwa: znioł protektorat i uznał Egipt za państwo niezależne.

Zwyczajem angielskim jednak ustępstwom na punkcie zasady towarzyszyły daleko idące zastrzeżenia co do praktyki. Zastrzeżenia te dotyczyły ochrony praw Europejczyków w Egipcie, bezpieczeństwa komunikacji Imperjum brytyjskiego (tj. kanału Sueskiego), administracji Sudań i — rzecz najważniejsza — pobytu wojsk angielskich w Egipcie.

Wszystkie te sprawy miały być uregulowane na podstawie porozumienia pomiędzy Egiptem i W. Brytanią. Jak długo jednak nie doszło do takiego porozumienia, stan istniejący miał trwać nadal, innymi słowy

Egipt miał faktycznie pozostać w rękach Anglii.

Podjęmowane parokrotnie próby porozumienia anglo-egipskiego we wspomnianych powyższej sprawach rozbiły się o dwa punkty: o bry-

manie wojsk angielskich w Egipcie oraz suwerenność nad Sudanem. Jako maksimum koncesji w kwestii okupacji Anglicy ofiarowali wycofanie wojsk swych z właściwego Egiptu i skoncentrowanie ich w strefie kanału Sueskiego. W zamian za to jednak żądali od Egiptu zawarcia sojuszu zaczepno-odpornego, któryby pod względem politycznym i militarnym uzależnił całkowicie Egipt od W. Brytanii.

Co się tyczy Sudanu, to Anglicy godzili się jedynie na formalne utrzymanie condominiumu anglo-egipskiego, ustanowionego przez układ z r. 1899, natomiast nie nie chcieli styszeć o przywróceniu egipskiej suwerenności nad tym krajem.

Egipskie stronnictwa niepodległościowe, t. zw. *Wafd*, mające za sobą olbrzymią większość społeczeństwa

odrzućto ofertę angielską

a temsamem została utrzymana sytuacja oznaczająca umiastwienie faktyczne przyznanej Egiptowi niepodległości.

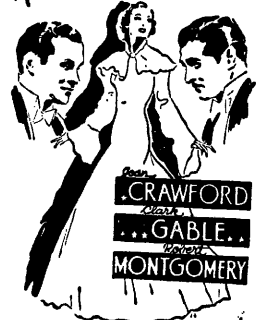
Anglicy jednak nie poprzestali na tem. Rozumiejąc dobrze, iż pozostawienie rządów kraju w rękach stronnictwa, które czeka tylko na sposobność, tj. na kłopoty Anglii, ażeby podjąć walkę o rzeczywistą niepodległość Egiptu, stanowi poważne niebezpieczeństwo dla nich,

wygrali naprzód króla Fuada

przeciw parlamentowi mającemu większość wafdowską i doprowadzili do zniesienia w drodze zamachu stanu konstytucji z r. 1923, które uczyniła z Egiptu monarchię parlamentarną na model włoską.

Notabene ten zamach stanu, umożliwiony wogóle tylko przez protekcję wojsk angielskich, został dokonany w r. 1930, kiedy w Anglii był sterem gabinet Labour Party. Przez cztery lata Anglicy pozwalali rządzić Egiptem różnym kołom popieranym przez króla Fuada. W roku ubiegłym jednak zmusili do ustąpienia wysoce skompromitowany przez różne afery korupcyjne gabinet ludzi zaufania króla i narzucili królowi: na premiera człowieka nieposzlakowanej uczciwości, Mohameda Tewlikę Nessimo-paszę.

Mezowidło do wyboru

Joan Crawford, jeszcze nigdy nie była tak piękna, jeszcze nigdy nie była tak kochana, jak we filmie „Mezowidło do wyboru”!

Los przestępców w Turcji, który był dawniej bardzo oplakany, ostatnio uległ znacznej poprawie: Władze tureckie wybudowały w ostatnim roku wzorowe więzienie na wyspie Inrali na morzu Marmara, a więźniów umundurowały w sposób, jaki widzimy na ilustracji.

NORMA SHEARER

wydaje opinię:

„Uważam, że Mydło Toaletowe Lux jest nieporównane dla cery”

Spróbujcie Mydła Toaletowego LUX a przekonacie się, że przy stałym używaniu czyni ono cerę piękną i delikatną

M. G. M.

LUX Mydło Toaletowe
UŻYWANE PRZEZ 9 NA 10 GWIAZD FILMOWYCH

Opinia publiczna przyjęła tę zmianę z wielkim zadowoleniem i oczekiwała, że gabinet Nessimo-paszy będzie tylko przejściem do regimbu konstytucyjnego według zasad z r. 1923. Do tego jednak nie dopuścili Anglicy, wśród których zaznacza się obecnie silna tendencja do zupełnego

zlikwidowania „niepodległości” Egiptu.

Przez krótki czas patrioci egipscy liczyli na to, że wojna abisyńska i konflikt z Włochami uczynią W. Brytanię bardziej skłoną do astepstwa. Doznał jednak pod tym względem zupełnego zawodu, przyczepczowanego przez ostatnią mowę angielskiego ministra spraw zagranicznych. Jedyną drogą bezwzględnej walki może doprowadzić Egipt do odzyskania niepodległości.

Anglicy uczynili wszystko, ażeby Egipcjanom uniemożliwić walkę. Armia egipska liczy zaledwie 8000 ludzi, kierownicze stanowiska są w rękach oficerów angielskich, amunicja i materiały wojenne pozostają również

pod straż Anglików.

W czasach pokojowych szanse Egipcjan równałoby się zero. Atoli konflikt agielsko-włoski otworzył im całkiem nieograniczone możliwości. Nic więc dziwnego, że niepodległościowcy egipscy chcą wyzyskać te możliwości a ostatni wybuch jest tego dowodem.

Zaszachowanie Anglii w Egipcie

może stworzyć całkiem nową sytuację i zniechęcić Albion do ustępstw, któreby w innych warunkach były nie do pomyslenia. Jest tylko pytanie, jakimi ustępstwami Mussolini będzie gotów się zadowolić.

PHILIPS-RADJO

tylko

25,— zł mies.

na żądanie telefoniczne bezpłatna demonstracja w mieszkaniu klienta.

Grimm i Kamiński
KATOWICE, ul. 3-go Maja 23 — tel. 324-55
BIELSKO, Legionów 1 — telefon 31-31

Na marginesie

Nieszczęsna zapomniana encyklika

Dnia 1 listopada przypada 50-ta rocznica epokowej encykliki Leona XIII, zaczynającej się od słów: „Immortale Dei”. Encyklika ta posiada epokowe znaczenie. Poraz pierwszy w sposób autorytatywny sformułowała najwyższy Pasterz obowiązec postużenstwa władzy świeckiej. Ponieważ encyklika była wydana po doświadczeniach wojny religijnej w Niemczech (Kulturkampf) i po załączeniu francuskim katolikom, aby uznali ustrój republikański, zastugując ona na szczególną uwagę... również opozycyjnych „katolików” w Polsce (nie wyłączone „Polonia”). W encyklice tej powiada wyraźnie Ojciec św. co następuje:

„Bóg zawiadywając rodzajem ludzkim rozdzielił między dwie władze, to jest między kościelną i świecką; jedna rządzi sprawami Boskimi, druga ludzkimi. Każda z nich jest w swoim rodzaju najwyższą; każda z nich ma pewne granice, których się trzyma, a są one oznaczone bezpośrednio przez istotę i zadanie każdej z nich”...

„Skoro sobie obywatele bowiem raz uprzytomnią, że rządzący swoją władzę mają od Boga, zrozumieją też, że sprawiedliwość wymaga od nich, by władzy byli posłuszni, poddawali się jej, dotrzymywali jej wierności i darzyli ją zaufaniem z pietzmem podobnym do tego, z którym dzieci odnoszą się do rodziców. Każdy niechaj będzie poddany władzom wyższym (Rzym 13, 1). Lekceważenie bowiem prawowitej władzy, — jeżeli jest rzeczą pewną, że spoczywa ona w ręku danej osoby — bez względu na to, kim ta osoba jest, tak samo jest niedozwolone jak sprzeciwianie się woli Bożej: ci, którzy się jej sprzeciwiają, dobrowolnie wręczają się w zgubę. Kto się sprzeciwia władzy sprzeciwia się postanowieniu Bożemu: a którzy się sprzeciwiają, sami na siebie ściągną potępienie (Rzym 13, 2). Dlatego odrzucanie posłuszeństwa i wywoływanie buntu przez gwałt popółstawa jest zbrodnią przeciwko majestatowi, nie tylko ludzkiemu, ale także Boskiemu”...

Musieliśmy przypomnieć tę piękną encyklikę, ponieważ nasze pisma „katolickie” użynały za stosowne przemilczeć 50-tą rocznicę zapewne w myśl zasady ewangelicznej: „Oddajcie cesarzowi eo jest cesarskiego”...
Katolik.

Wudzuwie dwóch najsilniejszych strumnicw Anglii

Wieści z całej Polski

Stanley Baldwin i Major Attlee.

Premjer angielski Baldwin w towarzystwie małżonki przed lokalem wyborczym, po spełnieniu obowiązku wyborcy.

żona, oraz poświęcił się hodowli świń. Jest rzeczą ciekawą, że ta ostatnia namiętność znajduje wielu adeptów wśród magnatów finansjery

Tak to Baldwin jako obywatel ziemski spędził na wsi szereg lat swojej młodości i wieku dojrzałego aż do wojny. Wtedy po raz pierwszy zwrócił na siebie szerszą uwagę, darując państwu jedną czwartą część swego wielkiego majątku na cele wojenne.

Po wojnie dopiero, mając już lat przeszło 50, stawia pierwsze kroki w życiu politycznym, najpierw jako fachowiec i „spec”. W roku 1921, będąc kierownikiem „Beard of Trade” (ministerstwo przemysłu i handlu) zwraca na siebie uwagę ówczesnego premiera Bonar Law’a, który powierza mu ministerstwo finansów. W rok później, po śmierci Bonar Law’a, sam zostaje premierem, ale niedługo potem musi ustąpić miejsca Mac Donaldowi, by po niespełna roku wrócić z powrotem na kilka lat, znowu ustąpić Mac Donaldowi i wreszcie współpracować z nim ściśle przez kilka ostatnich lat

Baldwin jest typowym przedstawicielem tego typu ludzi, który Angliki określają mianem „country gentleman”. Opił słowem ten rozumienia, szereg tradycji ziemskich, właściwych ludziom, którzy żyją daleko od dusznej i nerwowej atmosfery wielkich miast. Człowiek tego pokroju winien być i elegantny, energiczny, ale nie brutalny, świadomy swojej siły i lojalny. Powinien mieć znajomości szerszego kręgu, Londyn nie jest całą Anglią, ani nie jest właściwą Anglią. Uniwersytety i główne szkoły znajdują się na prowincji i młodzież wychowuje się wedle ducha prowincji.

Otóż Baldwin pozostał przez całe życie typem „country gentleman”. Jak przystało na niego, ma sześcioro dzieci, dwóch synów i cztery córki. Prostoprosty jego charakter odróżniał go od innych, prostokątny kształt jego głowy. Podobnie sylwetka jego wydaje się jakby wykuta z jednej sztuki kamienia. Jest zrównoważony, rzeczowy, praktyczny, konsekwentny i nie zna odchylenia. W swojej własnej partii nie znosi oporu i utrzymuje żelazną dyscyplinę. W czasie dyskusowania nowego statutu dla Indyi, gdy wielu pólków konserwatywnych przeciwstawiało mu się, wydał i partii 70 członków. Nie należy jednak do ludzi, którzy zasklepią się w swojej doktrynie i gotów jest każdej cywilizacji przejąć jakąś reformę, projektowaną bez przeciwników, jeśli wydaje mu się słuszną.

Kultura jego jest również solidna, jak tego charakter. Kolekcja ksiązek Baldwinu należy do najpiękniejszych w całej Anglii, a humanizmowi jego szereg uniwersytetów angielskich i amerykańskich oddało należny hołd, mianując go swoim doktorem „honoris causa”.

W obliczu tego człowieka, mocnego i pewnego siebie, major Attlee, szef labourystów, który w życiu politycznym nie odegrał jeszcze większej roli, wydaje się nowicjuszem. Skądinąd dziwną rzeczą może się wydawać, że przywódca socialistów tytułuje się majorem. Wytłumaczenia tego faktu należy szukać w okoliczności, że Angliki zachowują w życiu cywilnym tytuły, jakie zdobyli w służbie wojskowej. W ten sposób przywódca socialistów zostaje aż do śmierci majorem Attlee, chyba że w międzyczasie mianowany zostanie baronetem lub lordem.

Klemens Ryszard Attlee ukończył uniwersytet w Oxfordzie z odznaczeniem, potem praktykował przez pewien czas jako adwokat, a na-

Klemens Ryszard Attlee przywódca angielskiej Labour Party.

stępnie został wykładawcą nauk socjalnych w Szkole nauk ekonomicznych w Londynie. Dopiero po trzydziestym przekroczeniu popłynął go w stronę socjalistów. Niemniej z wniebochem wojny wstąpił do wojska i służąc w piechocie i czołgach, odbył kampanię w Gallipoli, Mezopotamii i we Francji. Opuszczył armię w roku 1919 w randze majora.

W gabinetach MacDonalda major Attlee był już podsekretarzem stanu w ministerstwie wojny, kanclerzem księstwa Lancastre i ministrem poczty i telegrafów. Był także burmistrzem jednego z okręgów londyńskich, którego pozostał dotychczas radnym. Angielski rocznik osobistości „Who's who” poucza nas, że do ulubionych sportów majora Attlee należą golf i tenis. Jest to zatem doskonały Anglik.

Na czele socjalistów angielskich major Attlee stanął z chwilą ustąpienia Lansbury’ego, który jako konsekwentny pacyfista o idealistycznych wierze, wypowiedział się przeciw sankcjom antywojskowym prowadzącym Anglię do wojny. Osamotniony w swoim stronnictwie, musiał się poddać do dyspozycji Rzeźy, która dokonała się przed kilku załędwie tygodniami.

Incz.

Dobry stan zabalsamowania zwłok Marszałka Piłsudskiego.

Wczoraj zebrała się w Krakowie komisja, która stwierdziła, że peśń, która wdarła się u przednio do mordu Marszałka Piłsudskiego na skutek nieszczęśliwości poprzedniej strzałki, została całkowicie opanowana tak, że obecnie nie stwierdzono ani śladu peśni. Stan zabalsamowania jest doskonały. Komisja zgodnie z poprzednią zapowiedzią, postanowiła w dniu 15 grudnia, t. zn. w terminie, w którym wykończona zostanie tymczasowa metałowa trumna, umieścić w niej trumnę kryształową aż do czasu ukończenia budowy sarkofagu.

Zjazd Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej.

W dniu 24 bm. odbędzie się w Warszawie walny zjazd delegatów okręgowych Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej. Na zjeździe dokonany zostanie wybór władz Towarzystwa oraz ustalony program działalności na najbliższy okres

Celem Towarzystwa jest pogłębienie poczucia jedności narodowej z Polakami na obczyźnie, zapoznanie społeczeństwa polskiego w kraju z ich życiem i potrzebami, niesienie im pomocy materialnej i moralnej w jak najszerszym zakresie przy współudziale Światowego Związku Polaków z Zagranicy i Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, oraz propaganda zadań i działalności Światowego Związku.

Towarzystwo Pomocy Polonii Zagranicznej znajduje się obecnie w stadium organizacyjnym. Na terenie niemal wszystkich województw powstały już okręgi organizacyjne, ponadto zaś organizują się obwody powiatowe i kółka lokalne.

Walka z chorobami wenerycznymi w Polsce.

W ministerstwie opieki społecznej odbyło się ostatnio posiedzenie sekcji ds. spraw walki z chorobami wenerycznymi Państwowego Naczelnej Rady Zdrowia. Na zebraniu omówiono plan walki z chorobami wenerycznymi w Polsce i stan walki z temi chorobami zagranicą

W wyniku dyskusji zebrani wypowiedzieli się za koniecznością ustawowego uregulowania sprawy zwalczania chorób wenerycznych, którymi w końcu koniecznością uzyskania większych kredytów na prowadzenie akcji przeciwwenerycznej oraz za skoordynowaniem akcji, prowadzonej w tym kierunku przez instytucje państwowe i samorządowe na terenie większych miast.

Bezczelny napad bandycki.

Pod Zninem napadnięty został handlarz: domokrąsny Marian Szczepaniak z Poznania przez nieznanych sprawców, którzy zarzucili mu worek na głowę, pobili ciężko i obrabowali. — Szczepaniak po przyjeździe do przytomności, zauważył brak walizy z towarami wartości 80 złotych.

Tragiczna śmierć degenerata

Onegdaj utopił się w Sole 55-letni Franciszek B. zam. w Czajcu. w chwili, kiedy uciekał przed policją. Policja śledziła od dłuższego denata, bowiem był on oskarżony o uprawianie czynów lubieżnych z nieletnimi dziewczętami. Za to stanął przed sądem w Białej. Rozprawa z powodu niestawienia się dziewcząt została odroczone a przekazana sądowni w Kętach.

W krytycznym dniu policja przyłapała degenerata na gorącym uczynku ekscesów z nieletnimi. Widząc policję zaczął uciekać i chciał przejść przez rzekę Solą utonął.

JAN WIKTOR.

Orka na ugorze

Powieść.

(Ciąg dalszy).

Alojz stał ze spuszczoną głową, zaciskając w ścierpłych palcach garnuszek i fłaszeczkę. Wciąż się nieśmiało zachlisywał, może utajonym płaczem, a może świeżo wypitą herbatą. Rumieniec wypelzał na policzki, rozpościerał się nieznacznie, zalał usta, spalał słowo i o mało nie trysnął krwią. Taki wstyd. Nie powie.

— Nie wiesz, co odpowiedzieć? Dlaczego? — nauczycielka poszarpałaby go, gdyż upór doprowadził ją do wściekłości. Gdyby młotkiem uderzyła, to może odrąbałaby kawał twarżdzieli z jednolitej skały. — Dlaczego jesteś tak uparty? — ujęła go pod brodę — patrz prosto w oczy, jak zawsze, szczerze, jasno, wiem że powiesz prawdę.

Bokiem odsunął twarz i związał powieki rękami. — On lubi krać, już od małości do tego przyuczony — z gwaru wypadł bezsilny głos.

Alojz poderwał się z miejsca, jak postrzelony ptak, chciał zaprzeczyć, skurcz chwycił go za gardło i tylko gwałtownie zaszamotał rękami.

— Jo nigdy, jo nigdy nie kradnę.

— To ty, Józek, powiedziałeś? Wstydziłbyś się tak mówić o koleźce. Kto cię tego nauczył? Jesteś naprawdę niepoprawny. Zaniesiesz ojcu kartkę, aby wiedział, żeś obraził swego kolegę. Ile razy mówiłam, że nie wolno skarżyć.

— Ja nie skarzę, tylko mówię.

— Alojz sam powie, dlaczego przelewał, bo wie, że go nie ukarzę. — Znow zwróciła się do chłopca. —

Jeżeli ci nie smakowało, trzeba było zostawić, inne dzieci są głodne i zjadłyby z przyjemnością.

— Nie, nie — zaprzeczył niemem skiniem głową.

— Z niego ziłko hohoho, każdemu doskwirzy, bo on z takiego rodu — mimo upamiętni nowy głos oskarżał.

Okrzyki wzniesły się na Alojzie poploch, przytem ogarnął go wstyd. Wolalby, żeby ktoś kijem go szekał, albo chwycił za kark i rzucił ze schodów, byleby nie zadawał dalszych pytań. Z drugiej strony gniew zaczął zaciskać pięści i miotać złowrogim wzrokiem w stronę kolegów. I wtedy między brwiami powstawała pręga ostra, jak u starych. O mało nie trzasnął chlebem i garnuszkiem o podłogę, nie chciał jednak sprawić przykrości pani, zawsze dobrej i wyrozumiałej. Głównie jednak tłumila wyznanie obok uporu świadomość, że będą się zniego śmiać. Wąły szep, powiew idący z serca, nie mógł wyrazić tego, co chce.

— Dlaczego jesteś taki? chorą mamę zamuszasz swojemi postępkami. Mimo ciągłych przyrzeczeń nie poprawiasz się.

Kiedy wypowiedziała „chora mama”, Alojz zaczerpnął oddechu i jakby w wielkim szloch wyrzucił dwa słowa.

— Dla mamy...

— Co? dla kogo? — pytała starganym głosem. Nie zdając sobie sprawy ze słyszanego wyznania. — Jakto dla mamy?

— Mamie chciałem zanieść, mama chora i mówiła — znow się zachwysnął — żeby się kiedy napiła herbaty. I dlatego i dlatego. Oni nigdy, ja zawdy -- już nic więcej nie mówię. Wciąż drżali mu wargi. To wyznanie, rozczarowanie wstydem, jakby oderwane pulsy, spadły we wrzawę. Nauczycielka nagle zgięła się ku

podłozce, jakby chciała podnieść je, aby tupot butów nie zdeprał świętości. Zobaczyła już nietylko zawstydzenie, ale rozpacz na myśl o tem, co zrobił i ogarnęła ją nieczem niewypowiedziana litość i wzruszenie. Bezwiednie położyła rękę na jego głowie. Alojz pragnął ją zdjąć, przytulić do warg, patrzył zaskłoniemi oczami w przestrzeń, potem już nic nie widział, bo powiegi zasłoniły sięgaly błękit żrenic. Długo kształtująca się lza w końcu zadgała na policzku jedna, potem druga.

— Jabyam chciał słuchać, ino wszystko wywraca się w mnie i na zle wychodzi. Teraz tak samo, chciałem mamie, a tak wyszło. Ręce i nogi mi zucinajcie to będą dobre. — Nie mógł wstrzymać płaczu i wyszochał. — Już się poprawię, ino się na mnie nigdy nie gniewajcie.

Nauczycielka mocnym ruchem przycięła chłopca, dalej rozdawała chleb, usiłowała wypelnić obowiązki ale ręce jej się poplątały i bez słowa wyszła z klasy. Korytarze huczały wybuchami wrzasków. Alojz siedział w ławce, nie mógł już jeść, wolalby polykać rozżarzone węgle. Kiedy ktoś go zawołał, chciał wyskoczyć przez okno. Zgrała go zatrzymała i poprowadziła do kierownika, „ojającego na ganku w otoczeniu „całego grona”. Oglądali go od stóp do głów, szepetem prowadząc rozmowę.

— To są ci „czcownicy, tak, tak. Jabyam wszystkim sytym pokazała; toby, toby... To zbrodnia, za którą jesteśmy odpowiedzialni.

Ktoś nieopacznie rozpiął kaptów mimo oporu chłopca.

— Nie ruszajcie mnie!

— Bez kuszuli.

— Jedną mam i sam pierę. Kiedy mam uprać? To dlatego tak chodzę — łokciem odtrącił natręta.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Sigella
MAJSLACHTNIEJSZY
WOSK DO FRUTEROWANIA

Ze śląskich kopalń i hut

Czy dojdzie do strajku górników w Anglii?

W tych dniach odbyło się w Anglii głosowanie górniczych związków zawodowych w sprawie strajku. Wynik nie jest jeszcze znany, jednakże nawet w wypadku gdyby większość oświadczyła się za strajkiem, nie należy przypuszczać, że powtórzą się wypadki z 1926 r. Niebezpieczeństwo strajku zbliża się jednakże, mimo, że rząd angielski interwenjował kilkakrotnie na rzecz górników.

Premjer Baldwin oświadczył uroczystie, że rząd po wyborach rozważy sprawę upaństwowienia czynszów dzierżawnych z tytułu posiadania obszarów, na których znajdują się kopalnie. Nadzieje jednakże, że ta reforma zostanie przeprowadzona, jest mała, i nie udało się przy pomocy tych zapowiedzi wpłynąć na związki zawodowe w celu zaniechania akcji strajkowej. Przypuszczalnie związki zawodowe byłyby gotowe do dalszych rokowań, gdyby właściciele kopalń przyjęli te zasadnicze postulaty, a przede wszystkim zawarli umowę zbiorową dla całego górnictwa.

Związki zawodowe są zadowolone z dotychczasowych wyników taktyki i przekonane, że powołanie centralnej organizacji sprzedaży węgla pozwoli na poprawę plac Właściciele kopalń niektórych okręgów podzielają ten punkt widzenia. Jeśli się rzeczywiście uda uwolnić właścicieli kopalń od ciężarów „Royalties” (danina od każdej

tony na rzecz właściciela gruntu), to możliwość podwyższenia plac jest zupełnie realna. Sprawa zniesienia tych opłat była już niejednokrotnie tematem dyskusji oraz rozważań rządowych, nie dało się jednak dotychczas sprawy tej załatwić.

W defiladzie w dniu Święta Niepodległości na placu Mokotowskim w Warszawie, wzięły także udział oddziały junaków.

Cyfrы, które mówią o biedzie wśród warstwy robotniczej

Podług obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego w końcu listopada 1934 r. przeciętny zarobek tygodniowy pracującego robotnika wynosił 26 zł. 15 gr., przy czym wśród tych robotników zarabiała tygodniowo:

poniżej 10 zł.	12,4%
od 10 do 20 zł.	30,5%
od 20 do 30 zł.	27,5%
od 30 do 40 zł.	13,8%
od 40 do 50 zł.	7,2%
powyżej 50 zł.	8,6%

Jeżeli weźmiemy ogólną sumę wypłat i przyjmiemy wypłaty w 1928 roku w cyfrze 100, to w pierwszym kwartale 1935 r. wartość wypłat wynosiła 44. czyli spadek sumy wypłat od 1928 r. wyniósł 56%.

Z pomocą bezrobotnym

Pracownicy Polskich Kopalń Skarbowych, tak umysłowych, jak i fizycznych, gremjalnie przystąpili do akcji niesienia pomocy bezrobotnym, deklarując na okolicznościowy dobrowolnie opouatkowanie.

NABYSCIE RADJOODBIORNIKA JEST KWESTIJA ZAUFANIA

ECHO

Radjoodbiorniki wysokiej klasy w niskiej cenie

Na poczet należności przyjmujemy obligacje Pożyczki Narodowej według kursu emisyjnego po 1 obligacji 50-złotowej za odbornik

	Warunki normalne	przy zapłacie należności	
	na raty	za gotówkę	50 zł obligacją Pożyczki Narodowej
typ 121-Z na prąd zm.	zł. 170.—	zł. 153.—	doplata zł. 105.—
typ 121-S na prąd st.	zł. 195.—	zł. 175.50	gotówką zł. 127.50
typ 131-B bateryjny	zł. 160.—	zł. 144.—	zł. 96.—

Sprzedaz: **Block-Brun S. A. Katowice, ul. 3-go Maja 18,** większe sklepy radiowe na prowincji oraz

P. Z. T. Państwowe Zakłady Tele- i Radjotechniczne w Warszawie

W krzywicy

skrololach i anemii u dzieci stosuje się Emulsję Tranową firmy Scott & Bowne. Zawiera ona czysty wyciąg z wątroby wafiusza, najbogatszego ze wszystkich źródeł w witaminy A i D, a także w hipofosfity wapnia i sodu, wzmacniające kościć dziecka. Emulsja Tranowa wyrobu firmy Scott & Bowne jest przyjemna w smaku, łatwo przyswajalna i powoduje przyrost wagi dziecka. Żądajcie tylko

EMULSIJ TRANOWEJ
WYROBU FIRMY
Scott & BOWNE S.A.
WARSZAWA
CENA FLAKONU ZŁ. 2.-

Zwycięstwo wyborcze ZZZI

14 b.m. odbyły się wybory do rady kadrowej na kop. Donnersmarck w Chwałowicach (pow. rybnicki). Pomimo, że organizacje zawodowe, jak: ZPP, CZG i RRU wystąpiły do wyborów wspólnie z jedną listą, by „pognębić” ZZZ, wybory zakończyły się całkowitem zwycięstwem listy ZZZ, która zdobyła 5 mandatów. Połączono organizacje ZPP, CZG i RRU zdobyły razem tylko 2mandaty. Jak z powyższego widać, kampanja antyZZZ-towa nie udała się, a lista ZZZ ma obecnie na kopalni o 2 mandaty więcej.

Pięćlecie ZZZ. w Brzezinach Śl.

Oddział ZZZ Brzeziny Śl. obchodzi 17 b. m. piątą rocznicę swego istnienia. W związku z tem zarząd Oddziału postanowił urządzić wieczornicę dla swych członków, ich rodzin oraz dla gości z bratnich organizacji. Program wieczornicy wypełni przedstawienie amatorskie w wykonaniu sekcji teatralnej RIOK'u), deklamacje, śpiewy choralne i solowe itp. Zarząd Oddziału w Brzezinach Śl. zaprasza za drogą wszystkich swych członków i sympatyków na wspomnianą uroczystość.

Liczba czynnych kopalń

Z 72 istniejących w Polsce wielkich kopalń, czynnych jest obecnie 58.

HUGO MARIA KRIZ.

Na szóstym piętrze

8) (Ciąg dalszy).

— Proszę sobie naprzykład wyobrazić: poróżni się pan kiedyś z dziewczyną i nie zechce nic o niej wiedzieć. Jakaż przykra i niemożliwa sytuacja wytwarza się wtedy. Dzień w dzień musicie siedzieć obok siebie w tym samym pokoju. Wogóle, niech pan nigdy nie zbliża się do dziewcząt z tego samego przedsiębiorstwa. Zawsze z tego wychodzi jakies nieszczęście.

Boelke podnosi się z miejsca.

Ryszard Strem spogląda na niego badawczo. Odpowiedz Boelkego brzmi stanowczo zbyt sztywno i formalnie. Strem ma nieodparte wrażenie, że Boelke bynajmniej nie zgadza się na to, by ktokolwiek się wtrącał do jego spraw prywatnych, i w tym samym momencie los Boelkego jest przesądzony.

— A więc nie mówmy już o tem — mówi Ryszard Strem w sposób przesadnie jowialny — w ten sposób całą sprawę uważam za załatwioną. Niech pan się teraz postara, panie Boelke, przygotować Lalka do bruch pomysłów do naszego nowego prospektu.

— Dobrze, panie Strem.

Ledwie Boelke znika za drzwiami, Ryszard Strem zrywa się z miejsca i zaczyna chodzić po gabinecie. tam i spowrotem. Jego kroki są, w zestawieniu z krótkimi nogami, tanowczo za długie. Pod jedwabną koszulą widać się brzuch, jak gumowy balon.

Zagryza wargi, opuszcza kąciuki ust, co nadaje jego twarzy wyraz odstrasający i niebezpieczny, i myśli za pamiętalem. Wreszcie idzie do telefonu i łączy się z wydziałem personalnym.

— Ryszard Strem. Jak wygląda konto pana Boelkego, czy wziął jakąś zaliczkę?

— Jedną chwilczkę — mówi kobiecy głos i po chwili informuje — nie, od pana Boelkego nic się nie należy. Pierwszego spłacił ostatnią ratę pożyczki.

— Proszę jeszcze sprawdzić, czy w stosunku do pana Boelkego istnieje jakis umowny termin wypowiedzenia.

Znów pauza.

— Nie. W aktach personalnych niema żadnej wzmianki.

— Dziękuję.

Ledwie powiedział słuchawię, rozlega się ponowny dzwonek.

Meldunek: doktor Skalski prosi o chwilę rozmowy z panem Ryszardem Stremem.

— Proszę tego pana przyprowadzić do mnie na tychmiast.

Ryszarda Strema ogarnia nagle podniecenie. Zdernowany przkrcną kontakt elektryczny i nad wszystkimi drzwiami prowadzącymi do jego gabinetu, zapala się czerwone światelko. To czerwone światelko oznacza, że wstęp do gabinetu szefa jest aż do odwołania wzbroniony.

Potem zapala grube cygaro i otwiera drzwi, wpuuszczając doktora Skalskiego, który w rzeczywistości nazywa się Prot.

Antoni Prot przypomina doświadczonego, starego szympansa, twarz jego jest pofalowana i porośnięta szarami kłakami, na szytych gorzej koszuli widnieją ślady kawy i jajek.

— Moje uszanowanie — mówi detektyw prywatny Prot i kłania się z godnością. — Jak się panu podwodzi, panie Strem?

— Dziękuję. Niech pan siada.

Ryszard Strem próbuje ukryć swoje podniecenie za zasłoną dymu tytoniowego. Kładzie ręce na poręczach krzesła i pochyla się wtył.

Prot rozsiada się wygodnie, kładzie melonik na kolanach i wyciąga brudny notes.

— A więc: jazda? — Ryszard Strem niecierpliwie się.

— Udało mi się zdobyć sporo materiału — mówi Prot powoli i znacząco. — Jestem pewien, że będzie pan zadowolony. Wszelako, zmuszony jestem zaznaczyć, że tylko moja nieporównana zręczność...

— Do rzeczy, panie Prot.

— Miałem pannę Janinę Polańską...

— Stella Polańska.

— Pan wybaczy, Janinę Polańską, imię Stella to produkt fantazji tej młodej osoby, nieoparty na żadnych podstawach realnych. Miałem więc tę damę, zgodnie z tem, cośmy mówili, na oku, poczynając od soboty. Doszedłem przytem do następujących wyników...

Zagląda do notesiku, potem podnosi głowę i mówi dalej:

— W sobotę po godzinach biurowych panna Polańska pojechała autobusem na Mokotów, gdzie, jak wiadomo, mieszka przy ulicy Linowej Nr. 3. O szóstej opuściła mieszkanie i znów autobusem udała się na Plac Teatralny. Czekal tam na nią niejaki Wincenty Egresku. Jegomość ten pracuje w handlu samochodowym. Razem oeszli na obiad do „Esplanady”. Panna Polańska, jeśli to pana interesuje, żywi pewną niechęć do dań mięsnych, faworyzuje natomiast jarzyny i owoce. O dziewiętej czterdziestu poszli do kina, a potem panna Polańska pojechała sama do domu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Prof. Dr. Józef Reiss

Wielki patriota i genialny muzyk Ignacy Paderewski

(W 75-tą rocznicę urodzin)

Bezpośrednio przed wielką wojną w roku 1913 odbyły się w Krakowie dwa pamiętne koncerty mistrza Paderewskiego. W sali Starego Teatru, przeznaczony na tysiąc osób tłoczyło się za każdym razem przeszło dwa tysiące słuchaczy.

W atmosferze napięcia i uroczystego namaszczenia wyczekiwano Mistrza. W końcu zjawił się na estradzie. Wszyscy powstałi. Wszędzie go tak witają, bo każdy odczuwa, że na estradę wstąpił nie wirtuoz, ale artysta, kapłan, czarodziej interpretacji. Wśród niemiłkających oklasków kłaniał się Paderewski publiczności, jakby oniesmielony i zdziwiony owacją. A potem grał. Trema, która stała mu towarzyszyć z początku koncertu, minęła zupełnie. Mistrz wykonał swój zwykły program, a więc najpierw Bacha, potem Beethovena, Schumann'a, Mendelssohna „Pieśń bez słów” i Liszta efektowne rakiety z „Campanelle” na czele. Ale wszyscy czekali na tę natchnioną pieśń, której nikt nie zdolał tak wyczerpująco swą grą genialną, jak Paderewski: wszyscy czekali na Chopina.

I wylęgły poematy chopinowskie, jeden za drugim, budząc entuzjazm słuchaczy. Aż na koniec rozległy się dźwięki Mazurki A-moll (w zbiorze Nr. 13), owej cudownej pieśni o niespokojnie wijącej się linii melodyjnej, pełnej zalążkami chromatycznych, przeładowanej ornamentami i przepojonej łzami bolesnej rezygnacji. I poprzez natchnioną muzykę sączył się ból do serc słuchaczy. Wstrząsało nimi łkanie niezem, nieltumione. Popłynęły łzy na nasz ból, na naszą udrękę niewoli. Słuchano w zapamiętaniu. Sala koncertowa przeobraziła się w rozmodloną świątynię. A gdy już przebrzmiały dźwięki muzyki, sala trwała jeszcze długo w zakłętym milczeniu. Nikt nie śmiał przerwać uroczystej ciszy banalnym oklaskiem.

W czem tkwi tajemniczy urok fortepianowej gry mistrza Paderewskiego? Od pierwszego wystąpienia Paderewskiego na estradzie, koncertowe występy odzyskały swój dawny blask. W tym wirtuozie zupełnie innego typu w porównaniu z wirtuozem dawnej epoki. Niedościgniony skrzypek, Nicolo Paganini, wielki pianista, Francisek Liszt, a po nich Antoni Rubinstein i Henryk Wieniawski reprezentowali wirtuostwo, które dzisiaj należy już do bezpowrotnej przeszłości, bo oto: ołniewali efektem zewnętrznym, działali akrobatyką techniki. I mistrz Paderewski jest wirtuozem. To znaczy: i on rozporządza potężnym aparatem techniki pianistycznej, ale celem jego gry nie jest błyskotliwy efekt; istotą jego gry jest przedewszystkiem głęboka interpretacja. Stąd to pochodzi owa nieuchwytna poezja, która owiewa każdą wykonaną przez niego kompozycję, stąd pochodzi owo potężne wrażenie, któremu nikt oprócz się nie zdola. Pamiętamy wszyscy koncert Paderewskiego transmitowany z Paryża w czerwcu w roku 1932, gdy na falach eteru płynęły do Polski dźwięki jego gry: słuchala go wtedy cała Polska z zapartym oddechem, jakby urzeczona siłą genialnego mistrza. Nikt nie drgnął, by nie uronić ani jednej nutki tej natchnionej, czarodziejskiej gry. Słychać było jedynie — drżenie wzruszonych serc.

Jakże dziwny wobec takiego mistrzostwa musi się wydać fakt, że Paderewski nie myślał po ukończeniu Konserwatorium Warszawskiego o karierze pianistycznej, lecz zamierzał poświęcić się wyłącznie twórczości kompozytorskiej. Ogotosił już wiele kompozycji fortepianowych, występował z koncertami kompozytorskimi, gdy uderzył go znakomity pedagog gry fortepianowej we Wiedniu, Teodor Leszetycki, go, pod jego kierunkiem doprowadził do perfekcyjnej pianistycznej do najwyższego wydoskonalenia. Dwa lata pracował Jaka siła woli, Jaka ambicja! Ale sukces tej nauki przeszedł w przeszłość. Paderewski. Powitano w Paderewskim pierwszego pianistę Europy. Wszędzie witalo go z zachwytem. Chłodny Londyn przyjął go entuzjastycznie. Tutaj to sławny malarz angielski Burne Jones stworzył ów sławny portret Paderewskiego, uchwytywszy marzycielsko-poetyckie rysy twarzy. (Umieszczamy reprodukcję tego portretu). A koncerty Paderewskiego w Ameryce! Do dnia dzisiejszego są one wciąż jeszcze sensacją sal koncertowych.

A Paderewski jako kompozytor! Tu trzeba wyznać, że Paderewski - pianista ustąpił na dalszy plan Paderewskiego - kompozytora. Dzieje się to z wielką krzywdą dla jego twórczości, gdyż w muzyce naszej zajmuje Paderewski pierwszorzędne stanowisko obok naszych największych koryfeuszów. W każdym domu muzycznym powinno się grać na fortepianie jego „Album tatarskie”, t. j. zbiór melodji góralskich, które on pierwszy wprowadził do naszej „muzyki salonowej”. Poznał te melodie, gdy jaszcz w czasie studiów przepędzał wakacje

we Zakopanem i walczył się w grę na skrzypkach Bartka Obrochty. W naiwny sposób opowiadał o tem sam Obrochta:

„Grołem mu sporo razy i on to tak poltykoł i poskrodoł, że całom muzykę z tego zrobił”. Ile prawdy w tych naiwnych słowach! Tak on istotnie „wykradł” duszę naszej muzyki lud-

kiej pieśni, która równała się jej uczuciową siłą ekspresji.

Zawsze w kompozycjach Paderewskiego drgnęła polska: czyto wżemienny „Krakowiak-Fantazja”, czy „Sonata fortepianowa” czy popularna „Legenda” czy „Melodia”, przerobiona przez Stan. Barcewicza na skrzypce czy wreszcie po-

Ignacy Paderewski — (według pastelu Burne Jones'a)

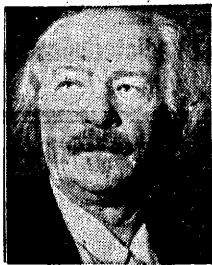
wej i uniósł ją z sobą, gdy wyjechał zagranicę, wziął ją jako skarb najdroższy, by się rzepić jej dźwiękiem i kość nią ból swej tęsknoty za krajem. Paderewski wśluchiwał się w głos swej ziemi rodzinnej: Jakże polskie są jego kompozycje! Nawet popularny Menuet G-dur, który obcy nam tancerz francuski, a przecież jakże słowiański! Jaka w nim łzawa śpiewność, jaki rzewny liryzm, pełen przyszłowiego naszego „żalu”. A pieśń „Polay się łzy nie czyste, rzęście”, czyż nie jest kongenjalną pieśnią Mickiewiczowskiej poezji? Śmiało twierdzić można, że niema w literaturze muzycznej drugiej ta-

teżną operę „Manru” i wielką Symfonię H-moll, wszędzie dosłuchamy się odgłosów głębi polskiej.

Dzisiaj Mistrz zamilkł, niewiadomo dlaczego. A czekamy z tęsknotą, by się odezwał znowu jego twórczy głos, by nam jeszcze dał hymn na cześć wyzwolenia tak: „Jak nam dał swój Czay w obronie naszej niepodległości”.

Jako „ofiara serca swego” złożył mistrz Paderewski narodowi w darze Krakowski pomnik Grunwaldzki. Dnia 15 lipca 1910 r. wygłosił przy odsłonięciu pomnika wzniosłą przemowę, w

Kiedy Paderewski grał w Katowicach

Ignacy Paderewski,

chłuba naszej muzyki: jeden z najwybitniejszych i kompozytorów polskich i genialny wykonawca poematów fortep. Chopina, kończył jutro, 18-go listopada 75 lat życia, Mistrz Paderewski urodził się na Podolu we wsi Kuryłówka. Naukę pobierał w warszawskim Instytucie Muzycznym a od roku 1887, od pierwszego koncertu we Wiedniu, datuje niewątpliwie sukces występów Paderewskiego.

Mało kto na Śląsku pamięta, że w roku 1901, w listopadzie bawił w Katowicach mistrz Paderewski i dał tu koncert w dzi-

siejszej sali Powstańców. Według relacji ówczesnego sprawozdawcy „Kattowitzzeitung” Paderewski wykonał Bacha, Beethovena, walc Straussa w przeróbce Taussiga, Chopina i własny, popularny dziś nokturn. Koncert Paderewskiego był wielkim wydarzeniem nietylko dla patriotycznego społeczeństwa śląskiego, ale widać sensacją dla sfer muzycznych Katowic.

O przywitaniu Paderewskiego na dworcach katowickim „Katolik” z dnia 7-go listopada 1901 roku pisze:

„Sławny polski pianista Ignacy Jan Paderewski dawał tu koncert na zaproszenie stowarzyszenia muzycznego. Stowarzyszenie nie musiało mu za ten jeden występ zapłacić 2.000 mk. Było na koncercie wiele gości z Królestwa Polskiego.

Gdy Paderewski przybył do Katowic, wyszło do powitania kilku Niemców i jeden zaczął go witać po niemiecku. Skoro jednakże p. P. na to uderzył, że nie rozumie tego języka, to wysunął się z rąk grona witających drugi Niemiec — śnać już na to przygotowany — i powitał go pięknie polszczyzną. W razie potrzeby, to umie się i po polsku, o czem zresztą nadmieniamy z wszelkim uznaniem”.

Budowa kolejki linowej pociąga za sobą śmiertelne ofiary

11 robotników wypadło z wózka z wysokości dwunastu metrów.

W ub. piątek, przy budowie kolejki linowej na Kasproy Wierch wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarą padło 11 robotników.

Około godz. 18-tej robotnicy ci wślęli do wózka roboczego, ciągnącego materiał na Kasproy Wierch, aby udać się do pośredniej stacji Myślenickie Turnie. W pobliżu stacji wózek posunął się nad terenem na wysokość 12 metrów. Nagle spowodem przeważenia jednej struny wózek przewrócił się i wszyscy robotnicy runęli wgiab.

Jeden z robotników poniósł śmierć na miejscu a pozostałych dziesięciu odniosło poważne rany i obrażenia. Rannych przewieziono do szpitala.

Policja czyni dochodzenia, by ustalić przyczyny nieszczęśliwego wypadku.

Cukiernia Bart w Cieszynie.

przy ul. Legionów 13 poleca pierwszorzędna kawę, kakao, herbatę, lakołate cudiennie świeże ciastka w gustownie odnowionych lokalach cukierni.

której zabłysnął jego wspaniały talent krasomówcy:

„Dzielo, na które patrzmy, nie powstało z nienawiści Zrodziła je głęboka miłość do Ojczyzny, nietylko w jej minionej wielkości i dzisiejszej niemocy, lecz w jej jaśniejszej i silniejszej przyszłości”.

Składając swój dar jako „votum pobożne na cztarą Ojczyznę”, białą „świeciła duchy, od wieków już z Bogiem związane, by wszystkich natchnęła miłością i zgodą, by wyprosiła i moc wiary i pogodę nadziei, rozważę, cierpliwość i tę dobrą wolę, bez której niema ani cnot cichych ani sławnych czynów”.

Słuchają go wieloletnie tłumy, z całej Polski przybyłe i widziały w nim swego duchowego przywódcę. A po tej plomiennej mowie patriotycznej wygłosił mistrz Paderewski krąg mowę na wielkich uroczystościach Chopinowskich we Lwowie również w roku 1910 i wniknął w niej najgłębiej w istotę muzyki Chopina; bo zresztą, któż lepiej od niego wyczuwa tę muzykę? Przecież każdorazowo interpretacja Chopina jest dla Paderewskiego najbardziej osobistym przeżyciem.

„W Chopinie objawia się nasza zbiorowa dusza narodu” — tak mówił i tę przewodną myśl rozwinął ze zdumiewającą swadą i przekonującą siłą argumentów.

Nadeszła wielka wojna. Z ciężkim trudem zdobyty majątek poświęcił Paderewski w całości sprawie narodowej. Najpierw w Vevey w Szwajcarii, gdzie pracował „Komitet pomocy” z Henrykiem Sienkiewiczem na czele, a potem jako wysłannik tego Komitetu rozpoczął w Ameryce wielką akcję polityczną; zaczął od składania na ofiary wojny w Polsce, przemawiał na własnych koncertach, w klubach, w izbach tandlowych, na ulicach i przez frontem żołnierzy; niezmiernie prowadził propagandę sprawy polskiej i żywym słowem urabiał opinie, życzyła dla Polski. Nie ulega wątpliwości, że trzy punkt ordęzia prezydenta Wilsona zawdzięczamy osobistemu wpływowi Paderewskiego, który umiał pozyskać prezydenta Ameryki dla hasła: „Zjednoczona i niepodległa Polska”.

Dzisiaj żyje dostojny Mistrz zdala od Polski. Możliwą pracą musiał znowu zdobywać utraczony majątek. Spłynęły na niego najwyższe odznaczenia i zaszczyty, ordery i honorowe doktoraty najstarszych uniwersytetów europejskich. Wszędzie uznanie, uwielbienie i hołdy.

W zacięciu swej szwajcarskiej wili rozpałtęto Mistrz swą niezwykłą bań życia: bo przecież karjera Paderewskiego, moła na równej stopie w dziejach muzyki. Bywały oświecające hołdy; składano je i Paganiniemu i Lisztowi; ale karjera innych wirtuozów zabłysła nagle, jak meteor i gasła również prędko! Mistrz Paderewski zaś spogląda na triumf, jakich nie odniósł nikt przed nim: wymarzona legenda stała się rzeczywistością.

Za miedzą graniczną

Stan wyjątkowy przynosi Czechom korzyści.

Cała prasa czeška z triumfem donosi, że skutkiem zaprowadzenia stanu wyjątkowego na Śląsku za Olza zanapował zapelný „klid” (spokój). Wyniki tego „klidu” podaje „Neues Tagblatt”, który donosi, iż w samym Czeskim Cieszynie w ciągu jednego tygodnia ukarano wysokimi karami pieniężnymi 19 osób z przetrzymaniem ich na posterunkach żandarmerji.

Co się dzieje na terenie poszczególnych powiatów trudno określić, bo żandarmerja czeška milczy jak zakłeta a prasa musi być posłuszna rozporządzeniom dyrekcji policji w Morawskiej Ostrawie.

Żandarmi czeszy znieważają księży polskich.

W mieszkaniu ks. prefekta polskiego Karola Maulza w Jablonkowie, przesa Związku Młodzieży Katolickiej, żandarmerja czeška przeprowadziła szczegółową rewizję, która trwała kilka godzin.

Chmara żandarmerji przewróciła mieszkanie czcigodnego kapłana polskiego do góry nogami, przyczem nie obszło się bez szerszego złośliwości. Pośród łudności polskiej znieważenia kapłana polskiego wywołalo zrozumiałe oburzenie.

Sprawca rewizji jest znany podwójny renegat Smyczek, redaktor czechizacyjnego „Naszego Ślązaka”, wydawanego w języku czeskim i finansowanego przez rząd czeski.

Brutalny ucisk czeski nie oszczędza polskiego życia gospodarczego.

Żandarmerja czeška aresztowała Edwarda Koguta, urzędnika Centralnego Stowarzyszenia Spółwzajemnego w Łazach, który objeżdżał Śląsk z odczytami propagującymi akcję spółdzielczą wśród ludności polskiej. Aresztowanie nastąpiło mimo tego, że należał on do obywat. t. zw. „ogodowców”, zwolenników zgodnego współżycia z Czechami. Aresztowanie to jest jeszcze jednym dowodem, że Czesi za wszelką cenę chcą zniszczyć wszelkie przejawy życia polskiego na Śląsku.

Aresztowanie nastąpiło rzekomo za przekroczenie ustawy o ochronie republiki. A więc, według Czechów, propagowanie polskiej spółdzielczości narusza ustawę o ochronie republiki (12).

Sport i wychowanie fizyczne

Ruch czy Pogoń?

Mecze które zadecydują o mistrzostwie Ligi.

Dzisiejszy mecz Cracovia — Ruch, będzie jednym z najbardziej ciekawych i zarazem zaciętych spotkań ligowych. Walka toczy się między bowiem o wielką stawkę, dla jednej strony o zaszczytny tytuł mistrza Polski, dla drugiej o utrzymanie się w lidze.

Te dwa momenty nadają dzisiejszemu meczowi posmak niebyłej atrakcji.

Ruch zdobędzie się niewątpliwie na wysiłku, na jaki go stać i jakiego spodziewa się od niego cały sportowy Śląsk. Stoi jednakże przed zadaniem wyjątkowo trudnym, gdyż jego przeciwnikiem jest zespół, który ostatnio wykazuje znakomitą formę, zespół, który dążyć będzie do zwycięstwa za wszelką cenę, gdyż walczy z widmem degradacji z ligi.

Mecz ten odbędzie się już o godz. 13 na Stadionie Ruchu w Wielkich Hajdukach.

Czy Warcie się uda...

Wielkie i bodaj decydujące znaczenie na zdobycie mistrzostwa w lidze będzie również miał wynik meczu Pogoń — Warta, który odbędzie się w Poznaniu.

Na mecz ten Ruch wysłał specjalnego obserwatora.

Śląsk walczy w stolicy.

Drugi reprezentant Śląska w lidze państwowej walczy w stolicy z outsiderem rozgrywek Polonią, której spadek jest już przesądzony.

Dalsze dwa mecze odbędą się w Krakowie, a mianowicie:

- Garbarnia — Legia.
- Wisła — Ł. K. S.

Piłkarskie mistrzostwa Śląska.

Z cyklu rozgrywek o piłkarskie mistrzostwa Śląska odbędą się dzisiaj następujące mecze:

W lidze śląskiej:

- w Chorzowie A. K. S. — Koszarawa i K. S. Chorzów — Naprzód,
- w Katowicach „06” — Słowian,
- w Bielsku B. B. S. V. — Concordja.

W klasie A:

- K. S. Nikiszowice — K. S. Roździeń, Naprzód Katowice — Pogoń Katowice, K. S. 06 Mysłów — Orzeł Wełnowiec, T. S. 20 Bogucice — K. S. 24 Szopienice, Kościusko Szopienice — Poczpocze P. W. Katowice, Zgodna Belszowice — Poniatoński Godula, Slavia Ruda — Ruch II Wielkie Hajduki, Strzelec Szarlej — W. S. 07 Siemianowice, K. S. 22 Mała Dąbrowka — Strzelec Łęgowice, Iskra Siemianowice.

Kanadyjczyk w krakowskiej drużynie hokejowej.

Cracovia pozyskała dla swojej drużyny hokejowej Kanadyjczyka polskiego pochodzenia. Jest nim Henryk Toni, obecnie słuchacz Centralnego Instytutu W. F. na Białymostku. Toni liczy 20 lat, rodzice jego pochodzą z Białymostka, skąd wyemigrował przed wojną do Kanady. Toni został już potwierdzony dla Cracovii przez Polski Związek Hokejowy i zobowiązany go niezadługo na naszym sztucznym torze.

ca — Jedność Michatkowice, K. S. Brzeziny — Śląsk Siemianowice.

Początek wszystkich spotkań o godz. 13-tej.

Derby katowickie.

Dziś rozegrane zostaną w Katowicach piłkarskie derby w klasie A między Policynym K. S. a I. F. C.

Zawody odbędą się na boisku Policynego K. S. przp ul. Moniuszki o godz. 14-tej

Drugi mecz towarzyski odbędzie się w Nowej Wsi między K. S. Kresy Chorzów a miejscowym Wawelem.

Sukces bokserów polcyjnych w Rudzie

Polcjancl rozgromili bokserów Siavli 7:1.

W Rudzie odbył się onegdaj międzyklubowy mecz bokserki między zespołami Policynego K. S. z Katowic a miejscową Siawią, zakończony bezapelacyjnym zwycięstwem polcjanów w stosunku punktów 7:1.

Mecz ograniczono tylko do czterech wag, resztę programu wypełnili bowiem junjorzy obu klubów.

W walkach głównych polcjanie popisali się znakomicie, wygrywając trzy spotkania wysoko na punkty, tracąc jedynie punkt przez Gurbkiego, który zremisował z Flaszynskim, Parlicca wygrał z Janasem, Matuszczyk zwyciężył Hasteroka, a Nowakowski wypunktował Engla.

Dużo emocji dostarczyły również spotkania junjorów. Stały one na poziomie zadawalającym. Junjorzy Policynego K. S. wyróżnili się lepszą techniką, ujawniającą się w poprawnej pracy nóg, dobrym unikiem i czystości o.s.u, waoarom, które nabyl w kursach. Ich przeciwnicy natomiast przedstawiali materiał surowy.

ten minus wyrównali jednak twardością i większym sercem do walki. Wygrali też w rezultacie 17:7. Wynik ten jednakże krzywdzi dzielnych junjorków Policynego K. S., których sędziowie nieco skrzywdzili.

Oto techniczne wyniki walk junjorów:

Smidt zremisował z Wiatrawskim, Jaskula zwyciężył Kotasa, Sus wygrał z Salem, Kocur zremisował z Jaszczkiem, Urbiczek uległ Lipowi, Kłopot nierozegrał walki z Swobodą, Jasiulek pokonał Morawca, Cebula zwyciężył Mazurka, a Paterok Wandrasza, Kurda remisuje z Biskupem, a Książek z Koniecznym, Bujczek wygrał z Lubojanskim.

Orzeczenia walk głównych były bez zarzutu, decyzyje w spotkaniach junjorów natomiast pozostawały dużo do życzenia. Również napiętnować należy niesportowe zachowanie się publiczności, która niestudnie zajęła wobec gości wrogie stanowisko.

Sobik szermierzem m.istrzem Chorzowa

15 om. rozegrano turniej szermierczy w szabli o mistrzostwo miasta Chorzowa.

Do końcowych rozgrywek stanęło 8 finalistów, a mianowicie: pp. Radecki, Kaczmarczyk, Karwicki, Kamala, Sobik i Mieczak z Policynego K. S. z Katowic oraz pp. Puśniak i Ludwiczak z Pierwszego Śl. K. Sz. z Katowic. W decydującej rozgrywce między Sobikiem a Kaczmarczykiem, po niezmiernie ciekawej walce Sobik zwyciężył 6:3, zdobywając tym samym mistrzostwo i wygrywając równocześnie pierwszy turniej w tegorocznym sezonie. Trzecie miejsce zdobył ambitny Ruśniak, dalsze miejsca zdoby-

li Kamala, Ludwiczak, Radecki, Karwicki i Mieczak.

Najlepszą formę techniczną w czasie turnieju wykazał Radecki i zdaje się, że ten utalentowany zawodnik wróci w tym sezonie do formy, po przebytej operacji. Załowac należy, że nie startowali, mimo zgłoszenia, Paszek i Zacyk, z tej racji bowiem turniej nie dał należytego poglądu na formę możliwości naszych czołowych szermierzy.

Na zakończenie Marszałek Sejm Śląskiego p. Grzesik wręczył zwycięscopy p. Sobikowi cenną nagrodę przechodnią swego imienia. Organizacja turnieju wzorowa.

Sztuczny tor otwarty

Dzięki sprzyjającym warunkom atmosferycznym otwarte wczoraj ponownie Sztuczny Tor Łyżwiarski. Tafla lodowa stoi do dyspozycji publiczności od 9 — 13 i od 15 — 22.

Ceny biletów wstępu wynoszą dla dorosłych 0,99, dla młodzieży 0,49, dla bezrobotnych, o-czywiście tylko za okazaniem legitymacji 0,35, wieszcie dla osób towarzyszących 0,35 zł.

Włosów w sporcie

nie wolno zaniedbywać, nawet gdy czas nagli.

Tu odda nieocenisione usługi

Szampoon Czarnogłównka Suchy

do mycia włosów bez wody.

W okampaniu usuwa brud a tustym włosom nadaje puszystość i świeżość.

SHAMPOON CZARNOGŁÓWKA SUCHY

Tegoroczny turniej tenisowy o puchar Davisa.

Angielski Związek Tenisowy ustalił już najważniejsze terminy w rozgrywkach tenisowych o puchar Davisa na rok 1936:

I runda musi być zakończoną do 5 maja, II runda musi być zakończoną do 17 maja. III runda musi być zakończoną do 9 czerwca, IV runda musi zakończoną do 19 czerwca.

Finałowa Runda Europy — do 13 lipca. Finał międzystrefowy odbędzie się w dniach 19, 20 i 21 lipca. Finałowy mecz turnieju — 25—28 lipca.

Ślązacy kandydatami na Olimpijczyków w łyżwiarstwie

Śląski Związek Łyżwiarski zaproponował zarządowi Polskiego Związku Łyżwiarskiego wysłanie na olimpijski turniej łyżwiarski do konkurencji figurowej jazdy parami na lodzie — rodzestwo Kalusów oraz do jazdy parów — Groberta. Stanowisko Śl. Z. Ł. jest słuszne,

gdyż zawodnicy nasi prezentują dobrą klasę łyżwiarską a ze względu na młody wiek rólują ogromne nadzieje na przyszłość.

Udział młodych zawodników w turnieju olimpijskim przynosiłby im olbrzymie doświadczenie i możliwości dalszego postępu.

Ludwik Musiel

Niechaj Katowice godnie uczczą pamięć staropolskiego plewcy hutnictwa Walentego Roździeńskiego

Nikt nie może zaprzeczyć, że miasto Katowice ze swym nawiąskrowoczesnym wyglądem, zaimuje w szeregu polskich miast stanowisko wyjątkowe. Nowoczesne 6c architektury, fizjonomia trzeźwej rzeczywistości, cały rozmach kultury materialnej, i szybkiego rozwoju zbliżają i miasto do typu miast amerykańskich.

Ale, nikt też nie może zaprzeczyć, że zadne inne miasto w Polsce nie posiada tak mało pamiatek historycznych, że jest tak zupełnie ujęte zbawione wszelkich reminiscencji, sięgających cłochoy kilka wieków w przeszłość.

Trudno, — słyszy się, — spodziewać się w Katowicach pamiatek historycznych, w mieście, którego najstarsi obywatele pamiętają jeszcze Katowice — wieś, będące zbiorowiskiem domów, zgrupowanych wokół stawu, częściowo dętkowniczym, domy krytych chat, w połowie ubiegłego stulecia. Jednak niedługo zwiędziący miasto, jest również zaskoczony faktem, że miasto, będące ośrodkiem śląskiego zagłb przemysłowego, w swej toponomastyce ujęte, nie nawiazuje omal zupełnie do tradycji górniczo — przemysłowej przeszłości, — Nazwy ulic, placów zawierają omal taki sam szlabon faktów, jak niestety inne miasta na Śląsku. Idąc ulicami np. Krakowa, to już w słomych nazwach ulic i placów, odżywa cała walka i ciekawa przeszłość tego miasta. W Katowicach daremnie szukać nazwy historycznej, przypominającej coś z przeszłości miasta.

Przyczyną takiego stanu rzeczy jest niewątpliwie brak znajomości historii miasta, brak znajomości dzieł rozwoju śląskiego przemysłu u obywateli oraz przedstawicieli obywatelstwa. Jestli tak jest, to właśnie taki stan rzeczy uzasadnia konieczność stworzenia kontaktu z przeszłością przez wyszukiwanie odpowiednich przejawów z dziełowego rozwoju miasta i utrzy-

manie tego kontaktu z przeszłością przez widoczne symbole czy nazwy.

Niniejsze wywody cłica właśnie wykazad, że zmiana w obecnym stanie rzeczy jest nie tylko możliwa, ale że istnieje momenty w przeszłości naszego miasta, które mogą Katowicom nadać ceche miejscowości naprawdę ich orzecznic, które poproszu proszą się o uwzględnienie ich przez odpowiednie uwiecznienie w postaci widocznego pomnika historycznego.

Herb miasta Katowice nawiązuje w swej postaci do najstarszej części miasta, kolebki Katowic, tj. do Kuźnicy boguckiej i Rawa, Kuźnica ta, istniejąca już pod koniec XIV w., więc przed przeszło 500 laty, znajdowała się dokładnie w miejscu dzisiejszych mostów nad Rawą u wejścia z rynku do ulicy Zamkowej. — Była to najstarsza kuźnica nad rzeką Rawą, a po niej powstały dalsze huty czyli kuźnice: Załęska, Roździeńska i Szopienicka.

Z tym przemysłem nad Rawą w bardzo osobliwy sposób zlwiazany jest cztowiek, który niedawno dopiero odkryty został jako autor polskiego poematu, stanowiącego rewlucje w staropolskiej literaturze. To rzadkie dzieło staropolskiej literatury nosi tytuł: Olimpia Ferraria albo Huta i Warsztat z Kuźnicami śląskimi — wydane drukiem w Krakowie 1612 roku. — Autorem zaś jest Walenty Roździeński, mistrz kuźnicy na Kuźnicy Roździeńskiej, który tam prowadził tę hutę pod koniec XVI w., a jak wnioskować można, z różnych okoliczności, pozostał tam do roku 1596. — Poemat Roździeńskiego, który jako unikat odkryty został w bibliotece kapituły w Gnieźnie i ponownie wydany w Poznaniu 1933 roku przez prof. Romana Polaka, jest za wszelkie miarę interesującym zabytkiem. Roździeński podaje w swym poemacie obraz ówczesnego górnictwa i hutnictwa, opisuje w sposób nie-

zmiernie ciekawy poszczególne huty czyli kuźnice na Śląsku i w Polsce, ich powstanie i rozwój, sposoby wydobycia rudy i metody produkcji żelaza, wplata w opisy młotowo szczygółki z wierzęd ludowych, małe dole i niedole, hart i rud górnika i hutnika w owych dawnych czasach. Nie czyni to w sposób suchy, ale jako kuźnik i hutnik z działa pradziada, potrafi plastycznie i wiernie oddać obraz ówczesnego życia tej przemysłowej warstwy ludności. —

Był Roździeński i biłej zlwiazany z samą kuźnicą bogucką, czyli z dzisiejszymi Katowicami. Kuźnik ka owicki, Andrzej, był jego krewnym, Matka jego bowiem była córką kuźnika boguckiego, założyciela kuźnicy roździeńskiej w roku 1546, brata owego kuźnika Andrzeja na kuźnicy boguckiej. Jako mistrz kuźnicy roździeńskiej był najbliższym sąsiadem kuźnicy boguckiej i był leaszce świadkiem pierwszego założenia nowej wsi Katowice okolo roku 1590. Założenie ówczesnej wsi Katowice zawiądujemy właśnie jego działkowi kuźnikowi, który był panem dziedzicznym gruntu.

Jednak co nam kaže czić pamięć tego przemysłowca, to nietylko jego działalność w dawnym przemysle nad Rawą, ale jego wyłatkowa rola w staropolskiej literaturze. Dzieło Roździeńskiego jest najstarszym tego rodzaju produktem literackim w języku śląskim i narodowym, jaki wogóle dotąd w Europie znano. Były starsze opisy hut i górnictwa, jednak pisane w języku łacińskim. W literaturze staropolskiej jest dzieło Roździeńskiego wogóle unikatem z tego czasu, gdyż piarstwo polskie nie zajmowało się dziedziną przemysłu i górnictwa w takim stopniu, jak to spotykamy w dziele naszego rodaka. Przyczem z opisu biele tyje emblazunu dla zawodu hutnika i górnika, — tak dumna z twórczości i zdolności umiarzenia się przyrody, że lekturna wywóddow autora zwiarsza z zlwiazanych z przemysłem i górnictwem ludzi może głęboko zająć.

Można przewidzieć, że niedługo każdy inteligent górnik i hutnik polski rozczłuywać się będzie w tem dziele a również każdy miłyciel polski z satysfakcją przestuduje ten cłkowy

przyczynek do dzieł polskiego hutnictwa i górnictwa.

Uczczenie pamięci Roździeńskiego jest obowiązkiem nietylko polskiej ludności śląskiej, lecz w równej mierze ludności dalszego zagłbna polskiego a nawet całej Polski. Roździeński bowiem nie ogranicza się do opisu przemysłu śląskiego, ale również obszernie i króci obraz rozwoju przemysłu w innych ośrodkach Polski, o opisie kuźnic Niewieckie w Okuskiem, w Mrzygłodzie, Olkszynie, Kraspicach w Kietockim itd. —

Sam jako Ślązak przenosi się po roku 1596 do Polski i pracuje jako mistrz hutniczy w Okuskiem. Roździeński osobistość i działalność swoja, przemysłowa i literacka, stanowi symbol polczonego przemysłu polsko-śląskiego, symbol jedności narodu, przemysłu polskiego, nie symbolizujemy arcyteł postaci historycznej, któryby tak uczęglwile i dobitnie symbolizował mogła znaczenie skarbów ziemi polskiej i przemysłowoci całej ludności polskiej, tacznie a polskim Śląskiem.

Przechodzimy do konkretnego wniosku: Gógli się, aby miasto Katowice w zamiarze u-pamiętnienia zasług swego rodaka, nazwało do-tychczasową ulicę Zamkową sławem dzieł i dziełowym łosem odkrytym nazwiskiem mistrza kuźniczego i plewcy przemysłu śląskiego Walentego Roździeńskiego, Nowo odbudowany zaś u wejścia tej ulicy nad rzeką Rawą most, będący dokładnie w miejscu najdawniejszej kuźnicy nad Rawą, kolebki dzisiejszego miasta Katowic, ozdobił należy artystycznie pomysłana i wykonana rzeźba z nierdzewiącej stali, wy-obrazująca romantyczną postać mistrza kuźniczego z XIV wieku.

Byłoby taki pomnik nietylko naprawdę oddawał dzieł dożył rocznicale się przedstawiającej partii mostowej, ale sianie się atrakcją miasta Katowice, znamieniem historycznym, przastarog charakteru przemysłowoci miasta, i będzie wreszcie aktem wdzięczności ziemi śląskiej dla wreszcie aktem wdzięczności osobistości, jaka był jest niezmiernie ciekawej osobistości, kuźnik huty historyczny Walenty Roździeński, kuźnik huty Katowic i jedyny polski pisarz na przedmieściu XVII i XVIII w., który w dziele swem z entuzjazmem i w pięknyw sarpopolskim języku — chwalił cłwskiego rzemieślnika, Ludwik Musiel,

Tabela Loterii Państwowej

z dnia 15 listopada

Główne wygrane I i II-go ciągnięcia

50.000 zł na nr.: 141211
 20.000 zł na nr.: 50756
 10.000 zł na nr.: 189117
 5.000 zł na nr-y: 81653 11884
 2.000 zł na nr-y: 8125 29282 148129

175710
 1.000 zł na nr-y: 40580 42156 55162

59123 162917
 500 zł na nr-y: 2850 33825 48249
 400 zł na nr-y: 7734 83902 155819 157010
 161355 170178
 400 zł na nr-y: 4 773 37412 48307
 48464 59097 69328 75126 123801

141353 174893
 250 zł na nr-y: 11906 23005 26079
 59833 43120 44567 44927 56094 70932
 74660 78511 85836 94821 100907
 136150 139193 150292 182150 185307
 194586.

po zł 200
 9098 11190 14623 18678 16843 21007
 23043 26940 27806 24299 24337 41878
 43864 77134 76841 78963 78358 83684
 85059 87994 90382 114911 123847 147123
 132281 140857 140851 145462 153907
 155751 177566 184934 187898

Wygrane po 180 złotych
 31 947 1203 5801 617 2878 3690 4000
 113 296 308 5261 97 430 842 6461 7400
 507 8052 213 306 527 39 681 9130 219
 617

10773 11163 270 307 890 910 23 49
 12304 13550 14333 132 813 15043 161
 16205 39 580 636 800 17221 736 874
 75 18064

21505 650 22527 23096 579 778 24033
 411 892 25103 42 677 799 26118 308 11
 719 27092 37 639 28092 94 420 45 725
 29160 460 653

30034 262 573 635 82 806 31345 540
 894 32028 75 612 78 909 33098 526 56
 772 932 34772 35286 469 528 76 609 723
 36362 495 37619 95 827

38141 295 384 632 795 39027 249 98
 425 606 517

42183 391 416 26 599 41281 788 42027
 128 796 43395 730 45641 697 46348 711
 47222 923 24 48301 49166 819

50172 377 651 831 51161 52365 92 679
 53604 54663 55026 129 54 245 322 520
 52 523 56229 343 450 57062 240 58394
 563 683 808 79 931 42 45 59066 240 322
 535 743

61210 415 782 988 62150 270 80 802 954
 63157 431 64 65634 732 47 960 66286
 543 778 975 67 67752 927 68466 900

60901 574

70269 856 566 72 668 716 877 71377 90
 593 932 71258 61 360 695 74098 423 746
 947 93 75089 407

76047 549 696 934 77564 667 78122 583
 818 59 79637 764 850 919

80349 51 800 81170 85 303 516 82 401
 907 83951 84006 116 424 812 954 85189
 226 392 834 984 85257 597 81067 211 704
 86073 579 673 89109 707

90096 436 9139 656 92563 78 93645
 94061 399 95307 411 915 96051 66 76
 265 344 53 95 631 91705 74 206 98243
 602 610 94 99978

100337 453 101408 55 777 103236
 591 659 917 104984 93 105119 522
 85 917 107109 41 247 354 497 553 861
 108522 786 109003 514 822

110010 254 767 969 111076 149 279
 112603

114065 493 836 115126 202 7 603
 116352 963 117382 118130 390 598 632
 800 801 77 119096 265 599 62489 894 42
 126638 121307 694 122140 696 730 974

123738 501 61 935 89 124871 75 125665
 810 126083 161 202 411 764 127137 873
 128370 811 65 129041 350 78 539 611
 130663 996 131389 903 132181 450 997
 133065 341 766 134171 462 638 135009
 136293 409 61 577 137086 434 138418 529
 139103 74 373 626 72 787 140567 611 841
 141917 24 142326 489 143 810 51 144143
 144 83 828 47 968 145054 146557 773 921
 147439 457 706 51 148050 438 149386 529
 744 150096 107 79 151045 80 180 403 764
 152156 786 814 153177 391 129 805
 154168 866 155132 157450 78 928 158630
 159140 460

160131 466 161300 363 162338 562 736
 67 163565 630 97 164766 952 165224 548
 727 854 167033 897 890 168619 887
 169084 237 48

170042 620 171183 80 362 810 911
 172073 638 718 173511 174537 175837
 998 176104 71 381 177312 694 96 800

Wygrane po 50 zł

142 374 473 631 893 964 1335 986 99
 2412 18 513 80 3029 507 842 4044 625
 37 8245 463 552 84 794 950 6180 380
 479 567 7116 539 699 862 8385 583 607
 742 9939

10266 319 558 11089 470 763 808
 12220 29 717 835 1371 670 14452 522
 891 994 15486 839 938 16440 44 558 700
 906 17249 383 91 420 18630 19146 254
 575 759

20816 31 985 21264 560 925 22051 139
 89 647 61 911 21618 536 255 24036 553
 25035 419 500 29 2034 27194 459 759
 871 28504 900 80 29616

30521 675 767 848 904 31551 774 850
 35430 213 33049 279 722 34139 311 698
 35430 76 812 40 36351 499 340 736 873
 37271 632 93

38115 371 604 994 39026 163 733 955
 98 40084 595 41260 328 55 77 544 62 855
 93 923 42316 480 504 771 43193 574 44173
 290 857 45053 836 46377 599 733 47170
 48355 428 729 49313 756

80301 480 51123 238 365 852 964 52457
 53292 481 584 54585 750 832 55237 93
 435 690 796 6013 90052 58 275 438 697
 57265 507 43 46 687 725 936 58064 284
 406 55 527 682 960 59249 652

60064 506 759 2100 21 39 758 68
 62434 810 923 63172 75 201 458 508 92
 962 27 99 64234 50 647 802 947 65072
 595 66205 444 532 618 812 929 53 67029
 195 474 807 963 68149 364 583 846 69006
 574 631 855

70639 190 762 71129 834 72167 287
 735 73341 440 884 74310 95 530 75319
 776

76618 7752 447 728 7842 79227 602
 782 32 812

80009 88 151 82 442 81978 8063
 725 91 83829 84201 85307 526 637 746
 881 86089 550 656 788 87652 943 88515
 620 812 95 89571 817 68

90266 387 91710 350 535 751 92100
 427 534 81 886 947 93227 630 701 98006
 245 410 85 90171 227 580 97008 224
 98142 441 696 6013 90052 58 275 438 697
 100118 561 487 89 101522 846 947

102266 401 539 84 103438 104042 754
 806 105229 413 34 811 107042 249 70
 108716 109075 184

110262 468 118007 29 112232 517
 884 112361 387 503 36 764 907

114479 705 26 549

118124 194 230 487 806 117312 636 818
 925 58 118072 112 34 216 62 323 538 914
 119502 49 783

120603 70 19 121466 772 123390 693
 761 124273 615 125116 79 394 841 754
 907 126073 210 343 913 127061 212 327
 1042 585 716 128113 773 970 129135
 859

130075 735 848 942 131375 635 83 804
 73 132060 260 369 425 135112 273 614
 59 134135 233 644 718 138105 709 933
 136628 331 860 935 137056 608 774 8516
 13846 88 138080 437 611 768 806 139416
 911

140077 839 46 141022 219 645 749 918
 143016 59 839 939 144213 50 548 743
 971 145882 14 66 54 714 883 147267 314
 435 148365 589 149800.

150644 952 151030 383 652

152055 286 345 713 807 27 153019 229
 730 304 527 685 154182 305 519 28 631
 91 155084 546 772 156230 494 809 97
 157482 88098 131 73 284 389 653 929
 159644 602 36

160380 790 161204 44 387 448 162076
 334 163266 372 961 164073 85 103 949
 165498 610 847 166194 748 167208 320
 441 982 168456 766 169882 624 170197
 847 171327 439 871 172599 608 63 795
 857 173968 174109 215 597 661 704
 175715 650 979 176662 752 177119 207
 844 70 178111 28 208 945 179021 281 413
 15 16 774.

180262 550 657 181169 182229 39 87
 183191 577 637 184294 438 669 186296
 344 558 73 718 33 906 187035 10 92 323
 574 188098 248 189014 208 49 574 646
 843

190193 244 191262 422 682 933 192159
 61 727 193631 71 194670 930

II-cie ciągnięcie

Wygrane po 150 zł
 273 306 1554 994 3504 3717 80 67
 6055 328 7003 9019 486 10730 11663

745 12216 604 14001 17414 959 18295
 239 19981 20334 22716 932 23650 24588
 954 25348 27867 99 28715 31637 32268
 880 996 33209 23 369 980 34511 713
 35420 36124 381 957 37564
 41144 339 659 42452 43392 932 45016
 46244 48948 48983 622

48952 8235 53367 54360 55029 115
 57611 715 58012 620 59361
 61420 962 62105 65737 841 67255
 68075 69267 441 620

70378 73889 74473 651
 76926 77362 78428 79390 934
 81850 82472 95 864 83064 97 389 84298
 85238 962 873 941 60143 228 89 403 672
 87124 825 69

92395 92903 190 403 93509 94743 55
 95426 96749 97013 210 99293 546
 105104 101618 875 104596 105974
 106403 107220 108326 711 111952 112393
 543 113163 699

114527 606 118159 92 117693 828 939
 119169 96 310 39 533 652

120636 12127 965 122089 945 56
 123068 125127 456 307
 130044 131005 133466 134180 857 902
 135910 319 13142 13983
 140766 141593 142365 594 143015
 144848 145349 148973

151695
 152272 966 154568 155937 156751 911
 157093 158057 365 159133 234 763
 160926 161647 163139 164108 558 836
 166470 593 680 167029 606 969 169411
 171085 332 175027 177 401 80 176352
 888 947 179778

180690 181902 414 182416 47 183260
 186805 187032 189622.
 190280 674 601 191402 99 629 973
 192151 225 301 193554 515 717 811

Główne wygrane IV-te ciągnięcie

Zł. 80.000 na Nr.: 148915.
 Zł. 20.000 na Nr.: 188166.
 Zł. 10.000 na Nr.: 31925 84084.
 Zł. 5.000 na Nr.: 33841.
 Zł. 2.000 na Nr.: 98189 139978
 Zł. 1.000 na Nr.: 28921 29526
 55181 12045 112810 120265 153680
 160775

Zł. 800 na Nr.: 179015
 Zł. 400 na Nr.: 8535 13184 19527
 43469 62854 97062 128701 147945 150109
 161806

Zł. 250 na Nr.: 1467 20985 30122

41878 63621 68185 99519 104729 110812
 121676 135002 141688 142902 160121
 162520 169450 184520 193312 193450

Zł. 200 na Nr.: 1026 2866 9820
 24764 29502 31476 31498 37457 43131
 53552 57471 61960 64437 67265 74018
 74520 90820 94645 10673 10577 10873
 11174 117499 117857 127408 135288
 141398 157625 162071 166633
 176861 176984 184223 194795

Po 150 zł
 406 1090 397 2306 59 462 500 3519
 401 11 5113 24 910 8624 9126 10238
 11206 12115 308 13068 14103 700 15297
 904 16280 92 17444 818 18415 538 19546
 21983 22277 24412 54 788 26788 2717
 28531 29137 416 628 761 30976 31062 704
 868 71 32360 829 35258 36184 672 771
 823 87233 352

35329 990 39071 370
 40996 41589 42088 442 43474 45420
 993 46988 47389 494 49666 99
 50660 51736 52222 982 54208 76 455
 56154 64 57280 749 87
 60189 360 61045 98 219 79 597 62163
 63160 378 672 725 65144 66939 67002
 402 68656 69030 253 693 837 849.
 70873 73208 75582
 76122 258 78012 618 80384 81785
 83518 85409 86292 87523 657 88203 9
 89542 76
 90102 92161 689 62 864 93133 96410
 97507 98279 535

101775 102036 878 103262 840 104512
 841 49 107805 109114 626 819
 110072 792 113673 812
 114296 962 115154 93 116566 734 118118
 111008 13 578

120196 121453 122303 125602 129342
 130341 500 993 132149 133403 134616
 83 135181 136121 137020 52 934 138058
 142 139074 316 42 574 693
 141351 142181 418 892 144315 145168
 147122 303 148493 86
 150445

153944 154157 513 917 155030 625
 156543 157201 823 158350 676 922 159402
 512

162607 163067 321 167025 559 168699
 169563

170890 171740 172002 957 174236 827
 175465 801 176113 178366 179216 547
 182357 183572 184645 947 185544 707
 187698 188021 51 835
 191246 192781 909 193612 26 194355

Po 50 zł
 407 739 1127 2440 542 602 899 3557
 846 5440 686 758 7446 531 608 08 8281
 723 9698 980

10311 425 11034 212 249 343 813 975
 12803 13032 204 306 531 345 15689 17668
 15818 59 18555 895 399

20587 21653 22816 242 23883 97 540
 24146 448 26112 27443 28522 29217 520
 31596 966 32061 132 358 918 91 33451
 34777 35115 271 802 36212 439 3.504.
 38130 344 59 548 599 39930 611
 40691 41553 975 90 42022 619 71
 43157 157 378 44671 733 46309 514 748
 73 971 47104 537 73 48678
 50449 513 51148 52299 53480 826
 54458 55239 589 902 58104 218 466
 59394.

60980 61102 320 60 63411 695 64119
 210 67 835 63432 636 66484 67407 644
 910 24 68361 987.
 71628 776 72235 585 73468 74113 400
 75136.

76651 77276 676 78077
 80306 82660 83692 734 84078 316 569
 85011 396 86163 621 87991 89708 824
 90516 91133 92244 906 93624 921
 94938 47 342 96273 302 97597 714
 9974 67

100 346 101099 841 933 102445 103228
 104160 353 105097 980 106049 801 8
 108076 265 746 806 109094 13
 110718 112206 324 540 113436 885
 909

114976 115541 116516 118050 66 837
 119501 120197 121532 122623 123259
 124518 125321 126640 127074 919 128440
 943 129495

130278 133117 562 889 135585 783 954
 137138 237 138009 766 139468 608
 140297 144024 635 145147 327 413
 610 146138 308 147230 824 149350
 151580

1

Wiadomości bieżące.

Niedziela
17
listopada

Dziś: Grzegorza
Jutro: Anieli Romana
Zachód: 18.8.
Wschód słońca: 7.01

(-) Zima się zbliża...

Z uwagi na nadchodzącą porę zimową, zwracają Miejskie Zakłady Wodociągowe właścicielom domów uwagę, na konieczne zabezpieczenie wodociągów oraz przewodów wodociagowych przed mrozem. Poleca się zabezpieczyć pionice i inne ubikacje, w których umieszczono wodociągowe węzły, przewody wodociągowe przez zamknięcie okien, a w razie potrzeby przez dostateczne izolowanie tychże. Miejskie Zakłady Wodociągowe zaznaczają, iż naprawy uszkodzonych przez mroz wodociągów, wykonane zostaną na koszt właścicieli domów.

(-) Z zebrań Związku Zochodniego.

Onegdaj odbyło się miesięczne zebranie Polskiego Związku Zachodniego przy udziale około 60 osób. Zebranie zajął insp. Czeszewski, przewodnicząc, ze znaczną liczbą członków z terenów Polskiego Związku Zachodniego wzięła udział w wyścigu na Sowińcu oraz do krypty Marzarka Polki, Skoie; wygłosił interesujący odczyt adw. Dr. Bort z Chorzowa na temat Sowińszczyzny.

(-) Nowy skład Komendy katowickiej placów.

W ubiegłą sobotę odbyło się posiedzenie tejże placówki P. O. W. w Katowicach. Na posiedzeniu wprowadzony został oficjalnie nowy skład Komendy. Posiedzenie zajął oraz złożył sprawozdania z dokonanych prac prezes Kola Zw. Peowiaków pow. katowickiego, naczelnik p. Walenty Fojkis. Skład Komendy placówki stanowią pp.: komendant Grzegorzek Józef, skarbnik Szefer Józef, sekretarz Kęsa Antoni. Wykład o świecie Niepodległości wygłosił p. Kęsa.

Dr. O. Zimmernann

chorób wewn. i przemiany materji 2524
KATOWICE, Pierackiego 4. Tel. 352-12

(-) Nowe władze Związku Weteranów Powstań Narodowych.

Na ostatnim nadzwyczajnym zebraniu delegatów Związku Weteranów Powstań Narodowych R. P. 1914-19 Okręgu Śląskiego został wybrany nowy Zarząd Okręgu Śląskiego w następującym składzie: Stanisław Gauza, Siemianowice (prezes), Franciszek Gogokiewicz, Chorzów, Jan Strzódka, Wieicko Hajduki, Florian Buchański, Katowice, Jan Liberski, Wieicko Hajduki, Józef Wałczak, Katowice, Wojciech Płonka, Rybnik (funkcyjny). Dalsi członkowie władz okręgu: dr. Nić Kazimierz, Motylewski Kazimierz, inż. Piątkowski Włodzisław, Andrzejewski Kazimierz, Krakowski Józef, Kempa Franciszek, Rytczyński Franciszek, Matela Nikodem, Chlejski Jan, Marchwiński Franciszek, Sikora Stanisław, Roszczak Wojciech, Nowicki Ignacy, Mizerski Marcin, Skalecki, Zawładniający się wszystkimi, którzy braли udział w powstaniu wielkopolskim, a jeszcze nie są zweryfikowani, że przy zarządzie głównym w Poznaniu urzęduje Komisja weryfikacyjna, uznana przez władze centralne, która rozpocznie wnoski członków Związku Weteranów Powstań Narodowych. Zweryfikowanym członkom będą wydane dyplomy, stwierdzające, że są weteranami. I że zostali wezwani do ewidencji Tow. dla badań nad historią Powstania Wielkopolskiego, Zarząd Okręgu Śląskiego urzęduje w Katowicach przy ul. Piębiszywej 1, m. 15.

Zdrowi! Smacznie! Oblicie! Tanie!

tylko
w Mleczarni „Zdrowia”
w KATOWICACH ulica Dworcowa nr. 13.
Kuchnia mleczna i Laska — Obiad w abonam.
po cenie żużlowej.

(-) Kurs Lotów Holowanych w Katowicach.

Podczas ciągnięcia szybowca przez samolot nad Katowicami, upadła pomiędzy cementarzem a lotniskiem linka stalowa długości 80 mtr. Za zwrot tej linki, na lotnisko, Aeroklub Śląski wyznaczył nagrodę pieniężną.

(-) Znowu u Altmana ale innego.

14 bm. popołudniu nieznamy dotychczas sprawy wszedł do składu Leona Altmana w Katowicach (narodnik ul. Br. Pierackiego 1 Dyrekt. cylnel) z zamiarem kupna butelek wina. Sprawy korzystając z chwilowej nieuwagi obsługi, skradł spod lady sklepowej torbę damską, zawierającą 400 zł i zbiegł w niewiadomym kierunku. Na podstawie albumu fotograficznego — poszukiwany rozpoznal, że sprawcami są Stefan Borański ze Lwowa, Zygmunt Funkenstein oraz Jankiel Pilint z Warszawy i Stanisław Flur.

Chcesz zdrowo i długo żyć,
musisz zjeść **Kalinoskiego** pilnie pić
MLECZARNIA — KATOWICE
ul. św. Jana 15 oraz Kościuszki 39, tel. 311-29

Uroczyste złożenie na Sowińcu ziemi ze Stanów Zjednoczonych

W dniu 15 bm. przybyli do Krakowa przedstawiciele Świątyni Żywej Ziemi Polaków z Zagranicy p. Witold Sworakowski i wiceprezes Klubu Wielkopolan, Ślązaków i Pomorzan w Stanach Zjednoczonych A. P. p. Piskorski, którzy przywieźli 53 arny, zawierające ziemię na Kopiec Marzarka Piętaszkowy, nadesłane przez wszystkie 48 stanów A. P. i 8 miast amerykańskich. Ziemia pobrana została z wszystkich miejscowości historycznych i pobojowisk. Urny złożone zostały uroczysto w stóp wieży ratuszowej na Rynku, gdzie zaciągnięto wartę honorową.

W niedzielę dnia 17 bm. wyjedzie do Krakowa pociąg specjalny, którym udadzą się ambasador amerykański p. Cudahy w otoczeniu członków poselstwa i w towarzystwie radcy MSZ, p. Podolskiego, 3 delegatów Polonii amerykańskiej, wiceprezes Towarzystwa Polsko-Amery-

kańskiego w Warszawie p. Pate, oraz dziennikarce amerykańskiej w towarzystwie radcy tłumaczeniowego. Ambasador amerykański powitany będzie w Krakowie uroczysto przez wojewodę, dowódcę O. K. i prezydenta miasta, na dworcu wystawiona będzie kompania honorowa. Z dworca kolejowego aż do rynku ustawione będą szeregi organizacji i młodzieży szkolnej. Ambasador Cudahy uda się na rynek samochodem, eskortowany przez szwadron 8 pułku ułanów. Po krótkiej uroczystości urny przewiezione zostaną na Sowińcu, gdzie nastąpi przemówienia ambasadora Cudahy złoży ziemię na Kopiec. W uroczystości weźmie również udział prezes Św. a towego Związku min. Raczekiewicz. W dniu 18 b. m. ambasador amerykański złoży wieniec w krypcie św. Leonarda. Uroczystości transmitowane będą przez Polskie Radio do Stanów Zjednoczonych.

Relikwie św. Stanisława Kostki

Dziś, dnia 17 bm. w Święto Młodzieży, odbędzie się w Rybniku uroczyste wprowadzenie relikwii św. Stanisława Kostki, która sprowadzona została z Rzymu przez jednego z O. O. Jezuitów. Przycięcie drogiej relikwii w Rybniku będzie miało charakter obrzymiej manifestacji. Rano o godz. 8 nastąpi zbiórka wszystkich towarzystw, organizacji kościelnych i świeckich, następnie odbędzie się procesja do kościoła

św. Antoniego na uroczyste nabożeństwo. Po nabożeństwie procesja ruszy do świątyni, gdzie nastąpi uroczyste złożenie relikwii św. Stanisława Kostki w ołtarzu.

Po południu odbędzie się o godz. 16.30 na sali Domu Parafialnego uroczyste akademie ku czci Patrona młodzieży św. Stanisława Kostki. W potężnej tej manifestacji katolickiej powinni wziąć udział wszyscy wierni.

Ukrył się pod łóżkiem, okradł i wyskoczył z I piętra

Siemianowice, 17 listopada.
Dom przy ul. Bytomskiej 8 w Siemianowicach był ub. czwartku wieczór terenem niebawym bezcelnej wyprawy złodziejskiej. Oto do mieszkania Jana Gawdy wtargnął przy pomocy podobionych kluczy nieznamy i dotąd nieujęty opryszek. Korzystając z nieobecności domowników ukrył się pod łóżkiem, czekał, aż rodzina Gawdów wróci i uda się na spoczynek.

Po paru godzinach czuwania, złodziej zaryzykował „występ” i czółgając się do-

szedł do przyległego pokoju. Na szczęście gospodarzy drzwi skrzyknęły i w ten sposób zaalarmowały śpiących. Opryszek znalazł się w potrzasku: Jan Gawda zamknął na klucz w sąsiednim pokoju i począł wzywać pomocy. Złodziej jednak nie stracił tupepu i korzystając z samotności skradł z niezamkniętej szafy gotówkę w kwocie 120 zł., otworzył okno i z wysokości I-go piętra wyskoczył na bruk ulicy. Skok udał się złodziejowi, gdyż rzucił się on do ucieczki i wszelki ślad za nim zaginął.

Bezpłatne interesujące odczyty Instytutu Śląskiego

W obecny sezon urządzi Instytut Śląski publiczne odczyty w dwóch seriach: pierwsza seria „Polska Śląsk” obejmie odczyty z zakresu historii, kultury i geografii Śląska, druga seria „Zagadnienia gospodarcze Śląska”, obejmują odczyty treści gospodarczej. Odczyty odbywają się w piątki o godzinie 19 w sali wykładowej Domu Oświatowego w Katowicach. Program odczytów przedstawia się następująco:

Prof. dr. Józef Reiss: „Ślązak Józef Elsner, nauczyciel Chopina”, dr. prof. Roman Grodecki: „Rozzanie się Śląska z polską w XIV wieku”, dr. Henryk Barycz: „Bandkie a Śląsk” (13 grudnia), Kazimierz Smogorzewski: „Sprawa Śląska od traktatu wersalskiego do podziału”, prof. dr. Zygmunt Jedlicki: „Orzeł Śląski na tle zagadnienia orla polskiego”, dr. Władysław Dzikowski: „Zygmunt I. na Śląsku”, docent dr. Roman Jakimowicz: „Kola grodzkie w pierwotnyca

dziach Śląska”, dr. Aleksander Birkenmajer: „Wielki, najslawniejszy śląski uczony”, docent dr. Bolesław Olszewicz: „Najdawniejsze opisy Śląska w XV i XVI wieku”, docent dr. Leon Koczy: „Związki handlowe Wrocławia z Polską do końca XVI wieku, dr. Stanisław Wasilewski: „Śląsk Opolski”, — II seria „Zagadnienia gospodarcze Śląska”, inż. Michał Alberg: „Przemysł cynkowy w Polsce”, inż. Stanisław Piasecki: „Postępy przemysłu cynkowego na Śląsku za czasów polskich”, inż. Bolesław Mallnowski: „Eksport węgla z zagłębia śląskiego”, Wacław Olszewicz: „Eksport żelaza z zagłębia śląskiego”, inż. Zbigniew Wasilewski: „Znaczenie dróg wodnych dla przemysłu śląskiego”, dr. Aleksander Szczepaniak: „Kierunek eksportu śląskiej produkcji przemysłowej”, dr. Jan Zieleniewski: „Wielki przemysł na Śląsku”, docent dr. Wiktor Ormicki: „Użytkowanie ziemi na Śląsku”.

Ukarany oszczerca

Przed Wydziałem Zamiejscowym Sadu Okr. w Rybniku stanął kolejarz z Kamienia pow. rybnicki, Alojzy Szweczyk, który odpowiadał za oszczerstwo Oskarżony w lipcu br. w piśmie do Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach fałszywie obwiniał urzędnika Wydziału Powiatowego p. Lewandowskiego, zarzucając mu fałszowanie listy wypłat dla bezrobotnych i kradzież drzewa na szkodę gminy. Oskarżony przyznał się do napisania listu, tłumaczył się je-

dnak najwnie, że go nie wysłał, lecz nosił w kieszeni i idąc ulicą zgubił. Kto wysłał list, tego oskarżony nie wie. Oskarżenie swe podtrzyma. Świadkowie zaprzeczyli jednak oskarżeniom Szweczyka i, zaimat p. Lewandowskiego, oskarżali siędzącego na ławie oskarżonych Szweczyka. Oskarżenia Szweczyka okazały się gołosłowne i były tylko aktem zemsty z jego strony. Sad skazał oszczercę na 7 tygodni aresztu i 30 zł. grzywny.

Z Katowickiego

(K) Kradzież sklepowa w Janowie.
W nocy na 15 bm. po wybuchu otworu w murze włamał się nieznamy sprawca do kiosku Koszykowej Heleny w Janowie Miejskim przy ul. Łącznej, skąd skradł więziącą ilość towarów.

Niepewny los 50 robotników

Huta „Ferrum” w Bogucicach wystąpiła do Komisarza demobilizacyjnego z wnioskiem o zezwolenie na przejściowe zwolnienie 50 osób, motywując to brakiem zamówień w oddziale frubarni. Wniosek ten był przedmiotem konferencji u zastępcy Kom. demob. inż. Seroki. Wobec sprzecznych wywodów obu stron t. j. dyrekcji fabryki i związków zawodowych Komisarz demob. odroczył wydanie decyzji do czasu zbadania sprawy na miejscu.

(K) Torekbarz na ulicach Szopienic.

15 bm. popołudniu na ul. Janowskiej w Szopienicach nieznamy mężczyzna zaczął powracając do domu M. Daniszowa i wyrzucał jej z ręki torebkę damską, która zawierała kilkanaście złotych, kartę cyrkulacyjną i kilka chusteczek do nosa, zbiegł w niewiadomym kierunku.

Z Mysłowic

(M) Zebranie Stowarzyszenia Urzędników i Pracowników Komunalnych odbędzie się 18 bm. o godz. 18-1 w lokalu przy ul. Pacyzkiej 1.

(M) W dniach 23—24 bm. zatrzyma się w Mysłowicach pociąg-wystawa.

Wszystkie stowarzyszenia i organizacje powinny gromadnie zwiędzić pociąg. Wstęp dla dorosłych 54 gr, wszyscy placą po 25 gr, ucznio- wie gimnazjalni 20 gr, szkół powszechnych 10 groszy.

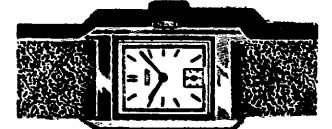
Podnosząc słuchawkę telefoniczną nie wicie, że zegarek Wasz

może zostać w tej samej chwili namagnetyzowany, skutkiem czego nie chodzi on już regularnie a nawet staje.

To samo grozi Waszemu zegarkowi, gdy zbliżycie go do motoru, kontaktu elektrycznego lub radia.

Przecywny zegarek Tissot nie ulega tym szkodliwym wpływom, gdyż jest antymagnetyczny.

Tissot

zegarek antymagnetyczny.

(M) Repertuar kin:
Odeon: „Bengali”, Casino: „Wacusi”, Helios: „Flip i Flap”.

(M) W Mysłowicach otrzymali odznaczenia:
Krzysztof Zastugi brązowy; pp. Konstanty Porwóznik, Zwacz i Wyspański. Złoty krzyż, zastugi otrzymał ks. dr. Prokasz i Franciszek Barner, naczelnik Dyrekcji Cel.

(M) Kanalizacja w Stupnel została założona z funduszu Urzędu gminnego i wydziału powiatowego i będzie pracować cała miejscowość. Obecnie prowadzone roboty kanalizacyjne są już na ukończeniu. Brzeźnikowie również w tym roku otrzymały sieć kanalizacyjną.

(M) Jarmark kramny odbędzie się 20 bm.

Krem jabłeczny.

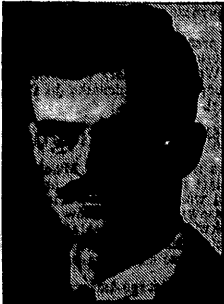
Proporcje: 50 dkg. jabłek, 7 dkg. cukru, 2 białka kawałek wanili, 12 biskoptów.

Jabłka upiec w framuzie lub piecu, obrać i przetrzeć przez sito, przestudzić, dodać cukier, wanilię i białka. Ubijać wszystko razem trzepaczką przez pół godziny, aż zbieleje i zęstonie. Ułożyć na półmisku piramidę i ubrać białkami, Krem powinien wyglądać jak biała śmietana. (o)

Z Chorzowa

(-) Teatr Polski w Chorzowie.
Dnia 19 bm. Teatr Polski z Katowic przybędzie do Chorzowa z gościnnym występem, wystawiając o godz. 20 wesołą komedię pt: „Muszka na nicy”.

Dnia zaś 22 bm. (piątek) o godz. 15.30 Teatr Polski wystawi „Dziady” oraz o godz. 20 ej „Muszka na ulicy”.

Kapitan Jon B. Meade pierwszy statek wojakowy Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w Abisynji.

Najtańsze i najlepsze źródło zakupu
FUTER futerki i modki
 tylko w firmie
FUTRO wł. O. SCHARF
 Katowice, 3 Maja 7. Tel. 325-66
 Przeróbki i reperacje podług najnowszych modeli

Tragiczna diagnoza lekarska

Lekarz oskarżony o spowodowanie śmierci pacjenta

Przed Sądem Okręgowym w Katowicach stanął wczoraj lekarz z Szopieniec dr. Stefan Wowczak, oskarżony o spowodowanie śmierci pacjenta. W świetle aktu oskarżenia sprawa ta przedstawia się następująco: W dniu 19 kwietnia ub. roku przyszedł do dr. Wowczaka bezrobotny Henryk Polok z Janowa, skarżąc się na silne bóle brzuszne. Lekarz, po pobieżnym zbadaniu pacjenta, orzekł, że to nie jest nic groźnego i zapisał mu lekarstwa. Jednakowoż, mimo zacywania lekarstwa, stan zdrowia Poloka pogorszył się znacznie. Chory przyszedł do lekarza następnego dnia w towarzystwie brata Wilhelma, prosząc o dokładne zbadanie. Tym razem dr. Wowczak ograniczył

się znowu do zbadania temperatury pacjenta i zapisał mu środek przeczyszczający, po zażyciu którego Polok musiał się połozyc do łóżka, gdyż cierpienia spotęgowały się i nie mógł już chodzić o własnych siłach. Brat Poloka, zaniepokojony tem, udał się jeszcze raz do dr. Wowczaka, zawiadamiając go, że zaordynowane lekarstwo nie przynosi poprawy, a — wprost przeciwnie — zaszko- dziło choremu. Usłyszał w odpowiedzi na to radę, by chory w dalszym ciągu brał przepisane lekarstwo.

Wilhelm Polok, wracając od dr. Wowczaka, wstąpił jeszcze do dr. Koehlera, którego zabrat z sobą do domu. Dr. Koehler po zbadaniu w domu, orzekł rozległe zapalenie otrzewnej w następstwie ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego. Henryk Poloka przewieziono niezwłocznie do szpitala, gdzie dokonano zabiegu operacyjnego. Mimo to jednak Henryk Polok zmarł w kilka godzin później, gdyż operacja była już spóźniona.

Dr. Wowczak, pośredni sprawca śmierci Poloka, został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej i skazany w dniu wczorajszym na 3 lata więzienia oraz pozbawienie prawa wykonywania praktyki przez 5 lat. Sądowi przewodniczył s. o. Janicki, oskarżał prok. Stankiewicz.

W trosce o biedne dzieci

Akcja pomocy zainicjowanej przez Towarzystwo Polek na „Gwiazdkę dla biednych dzieci”

Jak co roku — tak i obecnie organizacja Tow. Polek przystąpiła do wielkiej i dobrze już zapisanej z lat poprzednich — akcji niesienia pomocy biednym dzieciom w wieku przedszkolnym na terenie całego Śląska — w okresie zimowym — „gwiazdkowym”.

Trzeba sobie jednak zdać sprawę z tego, że wobec naogół kiepskich warunków materialnych — będących wynikiem wielkiego kryzysu, gdy większa część społeczeństwa zarabia niżej minimum egzystencji — lub wogóle — pocukrywać — jest i tych minimalnych warunków bytu pozbawiona — niesłychanie ważna i konieczna inicjatywa Polek, idąca w kierunku pomocy dla tych najbardziej potrzebujących i najbardziej potrzebujących, musi się spotkać z pełnym poparciem moralnym i materialnym całego społeczeństwa. Wiemy, że czasy są gorsze — że często apeluje się do kieszeni obywatela — że może ten obywatel czasem i narzeka na to ciężkie dawanie — ale — tu chodzi o biedne dziecko — które bez względu na złą konjunkturę ma przedewszystkiem prawo do naszej opieki, i w żadnym wypadku tej opieki i pomocy nie może być pozbawione. Powinni to zrozumieć, i sądzić, że nie pewno zrozumieją ci wszyscy, lepiej sytuowani od tych, którzy tej pomocy wyglądają i oczekują.

zycie ocenić i poprzeć, z wdzięcznością, że ktoś wziął na siebie ten szary trud! Jeśli się zbiegną — wysiłki Tow. Polek z ofiarnością społeczeństwa, to mimo tych ciężkich czasów, można będzie — nie 25.000 dzieci jak w roku ubiegłym, ale znacznie więcej zaopatrzyć w ciepłą bieliznę, obuwie, ubranie itd.

W każdej miejscowości gdzie istnieją Kola Tow. Polek przystąpiono do prac przygotowawczych — boć zdążyło się — cóż taka niewiaka niby rzecz „gwiazdka”, — a jednak wymaga zmontowania dużego aparatu przytwarzającego. W pierwszym rzędzie dokładny spis dzieci w wieku przedszkolnym, kontrola warunków materialnych — co jest dokonane. — Obecna faza — najcięższa, zbiórka potrzebnych funduszy. Komitet „Gwiazdkowy” Wielkich Katowic obejmujący swą pomocą biedne dzieci — Katowic-centrum, Dęba, Załęcza, Zawadzka, Bogucice, Brynowa, Katowickiej Haldy, Zaleskiej Haldy, Kolonij Mościckiej i Ligoty — urzędza w celu zebrania funduszy w dniu 30 11 br. „Czarną Kawę”, zbiórkę pieniężną na listy — od 1 grudnia, zbiórkę darów w naturze od 1. 12. — 15. 12., zbiórkę uliczną w dniu 8-go 12-go.

W związku z „Czarną Kawą” — która odbędzie się w salach recepcyjnych Województwa i Sejmu Śląskiego spodziewa się Komitet dużej frekwencji właśczeza, że będą tańce i bridge...

Bilety (w cenie 2 zł) już są w przedsprzedaży. Proszę je kupować chętnie, i propagować imprezę, jak to z poczuciem obowiązku charytatywnego czynią wszystkie członkinie Tow. Polek — które na zebraniu Komitetu Gwiazdkowego w W. Katowicach z p. dr. Kujawską i Klapową na czele, postanowiły z całym zapalem poświęcić czas swój i pracę, celem uzyskania jak najdalej idącego powodzenia w akcji pomocy dla biednych potrzebujących dzieci.

Komitet spodziewa się, że w akcji gwiazdkowej wezmą udział jeszcze te panie, które na pierwsze posiedzenie nie przybyły, a które przez swoją „zasięg” towarzyszą na terenie Katowic mają możliwość w większej i wydawniejszej mierze przyczynić się do pełniejszego sukcesu zamierzonej pracy. Spodziewa się i zaprasza je, oraz całe społeczeństwo do współpracy pod hasłem — wspólny front — w szlachetnym celu!

Janina Żelechowska
 ref. pras. Gl. Zarz. Tow. Polek

(=) Repertuar Teatru Domu Ludowego w Chorzowie.

W poniedziałek, 18 bm. o godz. 16-ej odbędzie się przedstawienie Teatru Dziecięcego I. Ortyana z Warszawy. Wystawione będą 3 bajki: „Śpiąca królewna”, „Czerwony Kapturek” i „Trzy Świnki”.

Zaburzenia żołądkowe i kiszkowe, napady bólów brzucha, zastójna brzusna, ogólne podrażnienie, nerwowość, zawroty głowy, niepokojące sny, ogólne złe samopoczucie podlegają szybkiemu zanikowi przez stosowanie codziennej jednej szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zalecana przez lekarzy

(=) Ukonstytuowanie się komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Dnia 15 bm. odbyło się zebranie Miejskiego Komitetu Uczczenia Pamięci i Marszałka Józefa Piłsudskiego w sali posiedzeń Rady Miejskiej miasta Chorzowa. Zebranie zajął Marszałek Sejmu p. Grzesik, poczem p. Soból wygłosił referat na temat zbiórki funduszy na budowę pomnika i Marszałka Polski. Według jego wyjaśnienia zbiórka funduszy: odbędzie się przez listy składki zbieranych przez mężów zaufania i oraz indywidualne składki, uszczelniane przez obywateli miasta Chorzowa. Miasto zostanie podzielone na rejony, a w każdym rejonie będzie maż zaufania, który zajmie się zbiórką. Wybrano komitet ścisły, w skład którego weszli insp. Pięta, drugi burmistrz Dubiel, dr Brudnicki, inż. Mitek, dr Zieba, dr Kwieciński, Ogorski, sekretarz Czardymbon i Szajbel. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, wyszkolonych, samorządowych i liczni przedstawiciele różnych organizacji polskich.

(=) Losowanie w Komunalnej Kasie Oszczędności.

W dniu 15 bm. wylosowano w Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Chorzowa 10 premii: a 100 zł na następujące nr. nr. książeczek oszczędnościowych 3.052, 3.254, 5.146, 11.976, 12.354, 14.849, 17.078, 17.505, 100.466, 100.805. Następnego losowanie odbędzie się 15 grudnia br.

(=) Wywiadówka w Dokształcającej Szkole Zawodowej Nr. 1 (Przemysłowej) w Chorzowie

W publicznej Szkole Dokształcającej Zawodowej Nr. 1 (Przemysłowej), ul. Gimnazjalnej 15, odbędzie się w niedzielę, dnia 17 bm. w czasie od godziny 10—12 wywiadówka dla mistrzów i rodziców uczniów tejże szkoły.

(=) Wywiad rodzicielski

o postębach w nauce i zachowaniu się uczni- o w Chorzowie odbyło się wielkie zebranie ko- stytuujące zwołane przez Okręgowe Towarzystwo Polek w porozumieniu z Komitetem Wowe- wódzkim w sprawie przyjęcia z pomocą oic- niących, Mała sala zapelniała się przedstawiciel- kami różnych organizacji. Zajął zebranie p. Herasiewiczowa, poczem dłuższy referat na temat położenia niewidomych wygłosiła p. Jad- wiga Żelichowska z Lasek. Nad referatem wyw- aza się dyskusja, w wyniku której uchwalono jednomyślnie wszcząć akcję za przyjęciem z po- mocą materialną dla ociemniałych. Uchwalono wybrąć z poszczególnych zawodów przedsta- wicieli, które zajmą się zbiórką.

(=) Społeczeństwo chorzowskie spieszy z pomocą ociemniałym.

Dnia 15 bm. w małej sali Domu Ludowego w Chorzowie odbyło się wielkie zebranie ko- stytuujące zwołane przez Okręgowe Towarzystwo Polek w porozumieniu z Komitetem Wowe- wódzkim w sprawie przyjęcia z pomocą oic- niących, Mała sala zapelniała się przedstawiciel- kami różnych organizacji. Zajął zebranie p. Herasiewiczowa, poczem dłuższy referat na temat położenia niewidomych wygłosiła p. Jad- wiga Żelichowska z Lasek. Nad referatem wyw- aza się dyskusja, w wyniku której uchwalono jednomyślnie wszcząć akcję za przyjęciem z po- mocą materialną dla ociemniałych. Uchwalono wybrąć z poszczególnych zawodów przedsta- wicieli, które zajmą się zbiórką.

Z Świętochłowickiego

(S) Generalna kontrola bezrobotnych z Dąbrówki Wielkiej.

Dnia 20 bm. będzie przeprowadzona przez delegata urzędu wojewódzkiego śląskiego i wy- działu powiatowego w Świętochłowicach gene- ralna kontrola wszystkich bezrobotnych zare- jstrowanych w KUPP, w Dąbrówce Wielkiej tak fizycznych jak i pracowniczych umysłowych uprawionych jak i nieuprawnionych do świadczeń. Kontrola odbędzie się od 9—11-ej w sa- li gminnej 3-go maja 188.

(S) Po sprzeczce małżeńskie chłosta pozabwał się życia.

przez przecięcie żył nożem kuchennym żona Franc. Niesłomnego, 28-letnia Maria, zam. w Ru- dzie Śl. Wznowy lekarz po udzieleniu pierws- zelpomocy przetranszował denatkę do szpitala Spół- kiej Brackiej.

Z Pszczyńskiego

(P) Walka z zebraństwem w Mikołowie.

Miasteczko miasta Mikołowa przystąpiło do e- zerczenia walki z nęcią zebraństwa. Mianowicie dotychczasowy system bonów zebrańczych zo- stanie zlikwidowany i utworzone zostanie przez Magistratę „Biuro Opieki nad Zebrakami”, w którym wydawać się będzie boni żywnościowe.

(P) Z życia społeczno-kulturalnego w Borowej Wsi.

W pracy społecznej na tutajjszym terenie bła- ra udział wszyscy członkowie grona nauki. Z w- ganizowana została drużyna barcerska, którą prowadzi p. Stanikówna Stanisława. Drużyna

Zbrojny napad nocny na bezbronne kobiety

W ubiegły piątek, w godzinach wieczornych, na drodze w Pawłowicach pow. rybnickich dwaj zamaskowani osobnicy napadli niejaką Annę Woitasikową, która wracała z dworca kolejowego do domu w Szczęślikowicach w towarzy- stwie swej 3-letniej córki.

Bandytci ubrodzeni w kije, wyskoczyli z pobliskiego lasu i uderzywszy Woitasikową kil- kankrotnie w głowę, wydarli jej z ręki torbętki, w której znajdowały się jej dowody osobiste.

Napadnięta miała przy sobie 125 zł. zarobek miesięczny, który jednak był tak dobrze ukryty, że napastnicy nie zdążyli go zabrać.

Zamaskowani bandyci dokonawszy napadu oddali do pobliskiego lasu. Wszczęta obława dała pomyślny wynik gdyż policja zdolała przytrzymać dwóch osobników, z których Woitasikowa rozpoznała jako sprawcę zachłwie napadzi. Nazwisko bandyty ze względu na do- bro śledztwa jest trzymane w tajemnicy.

Z Rybnickiego

(R) „Muzyka na ulicy” w Knurowie.

Dnia 18 bm. o godz. 20-ej wystawił Teatr Pol- sk z Katowic wesoła i aktua na komedie, ciesz- ąca się wielkim powodzeniem na scenie ka- towickiej i krakowskiej, pt. „Muzyka na ulicy”

(R) Dyżur aptek i lekarzy w Rybniku.

W niedzielę, dnia 17 listopada dr. dyżur pełni Apteka Stara; dyżurnym lekarzem jest p. dr. Międlnak.

(R) Jubileusz w Rybniku.

W ub. piątek obchodzili nasz długoletni czytel- nik z Rybnika, właściciel hotelu Świerkianiec p. Ogórek 50 rocznicę urodzin. — 17 bm. ks. prob. Leopold Jedrzejczyk z Lubomi kołczy 60 rok życia, Soleuzant znany patriotą za czasów pra- ckiej był szczykanowany na każdym kroku za swa działalność. Rząd polski w dowód zażagi obdarzył ks. Jedrzejczyka kilkoma odznaczen- mi, m. in. złotym krzyżem zaśluzgi

Plaszcze futrzane
 kurtki, kołnierze, listy
 w znanych dobrych jakościach, pierwszorzę- dny kraj, najniższe ceny. Wielki wybór pięknych modeli. Przeróbki i reperacje wy- konane są fachowo w własnym warsztacie.
FUTRA - HENDL
 KAT. WICK, ul. 3-go Maja 4.

Specjalności niewidomych

Wybitne jednostki niewidome, zajmu- ące poważne stanowiska w społeczeństwie były w Europie wyjątkami; za pośredr rzeszy niewidomych, która była skazana wskutek ignorancji społeczeństwa na bezczynność i z brania. Jedynym zawodem był zawód śpiewaków i muzyków, ale był to zawód właściwie też zebrańczy, choć nieraz odgry- wał ważną rolę. I tak naprzykład ślepygm guślarzom zawdzięcza Serbia podtrzyma- nie ducha narodowego za niewoli tureckiej i przechowanie starych pieśni słowiańskich.

Wśród ludów wschodnich znową z niewidomych funkcji wrodzów i jasnowidzą- reż trudno zaliczyć do zawodów w ścisłym znaczeniu tego wyrazu. Wszelako w Chi- rach od dawnych czasów zaznają się nie- widomi czesaniem winy, przedczeniem ba- wien, czuczeniem ryżu. W Turkiestanie — wyrobem wywanów. W Japonii od cza- sów średniowiecza w ręk niewidomego jest ważny i reutowany zawód maszynistów i le- karzy. Leczą oni specjalnym systemem nakłaniania i przypalania ziolami. Muzulma- nie rezerwują niewidomym funkcję uczo- nych kapłanów. Obecnie kształci się w teo- logii na uniwersytecie arabskim w Kairze 1200 ociemniałych. Europa była więc w dziedzinie pomocy niewidomym w tyle za wieloma ludami wschodnimi.

(R) Obchód Święta Niepodległości w Celnicach.

W świetlicy międzyorganizacyjnej odbyła się uroczysta akademka ku uczczeniu rocznicy wy- zyskania Niepodległości. Miejscową ludność wy- pełniła salę po brzezi. Na program złożyły się występy chóru męskiego „Mociszko”, dekla- macje uczniów, przemówienie okolicznościowe p. kier. szkoły Krucke oraz krótkie przemówie- nie uczennicy klasy VI. Atrakcją programu był występ Tow. Mi. Polek, które popłynęły się ude- rzenie inscenizacją pieśni wojskowej w stroja- ch strzeleckich. Uczennice klasy VI odtańczyły kilka tańców ludowych, co wzbudziło szcze- ę entuzjazm u obecnych.

(R) Uroczyste slobowanie Kola Rezerwistów w Popielowie.

W dniu 10 bm. Kola Związku Rezerwistów złożyło uroczyste slobowanie. Akt slobowa- ła poprzedziło nabożeństwo oraz przemówienie ks. proboszcza Mielci. Po wręczeniu odznaki Zw- ązk Rezerwistów najwięcej zasłużonym człon- kom Kola przemówił delegat Zarządu Powia- towego p. Dąbalski. Skoilo odbyła się akademka oraz posiedzenie Kola. Przemawiał prezes Kola p. Korbel oraz d-ca plutonu rezerwistów pod- por. rezerwy p. Mijalski.

Z frontu afrykańskiego

Tóż do tej Addis Abeby dojechalibyśmy banką jako tako. Im bliżej stolicy, tem więcej odciał pion się pod górą. Na stromych przy torze widzieliśmy wielu skoczących malpic. Strach mnie dycko chylił, bo mnie jeszcze bolół kark od tego obciążenia przez tą malpicę na postojach po drodze.

Na dworcu zarozki nos tam badali, coż my za jedni, czy nie Italjoki? Jo tam od czaśu plebiscytu na anglicku coś kapują, bo ich tego kontrolera w Bytomiu miał na oku Stanik zaś perfeket godo po francusku, bo we Francji długo siedziół.

Jak my pedzieli, zechmy som Polocy, to jeden taki wyższy zajrzoł do listy, wiesz za sankcyjnej i widać, że tam znolozł Pańska, bo sie uśmiechnął i padł nom „well”, co znaczy „dobrze”. Wtedy jo wyciągnom nasze „egipskie”, kierech se wzion na drogę i czestują go. Obeirzoł se cygareta, za furzył, zaciągnął sie, pogłoskoł sie po piśmie i padł „very well”, co znaczy „bardzo dobrze”. Po abisyńsku coś krzyknął, że ciało sie zaroz coś dziesięciu niby tych „kanarków”, szandarów wojskowych, wzion mi całą paczkę i podzielił między wszystkich. Smakowało im pierzynsko, bo jak dym wypuścili gęba, to go dlonią przytrzymywali i nosem wciągałi do siebie nazor.

Chciółech im jeszcze dać, ale Stanik padł: skowej pierone, bo nom sie jeszcze przydają, jak pudymy do cysorza.

Na to jeden padł: „wuwu”, pierone?

I pokazalo sie, że to nasze narodowe Śląskie „pierone” obleciało cały świat. Ten czorny był w czasie wojny światowej ochotnikiem u anglicków w Egipcie. Tam był obóz wojenny Niemców, kierech wzięto do niewoli w Palestynie. Wśród tych jeńców byli i nasi Górnoślązacy, kierez pieronieli elegiem i skóli tego se to ten Abisyńczyk zapamiętoł. Jakoś my sie z nim dogodali; padziół nom, że za pół godziny kończy służbę i może z nami pójść do masta. Bylichmy z tego bardzo radzi i zaprosili my go na obiad. Zaprowadził nos do jakiegoś Greka Puklatosa i tam my se pojedli dobrze baraniny z kłóskami. Te kłóski to były z makiem z białego krasikomu; baranina była nie kawał, ale zno, zolzy nie szcedzą, a do zolzy korzyści. Tóż nom sie pić chciało nierozkoł Polakowało sie, że Grek ma i piwo wiośko, piskie „biera-Paszkowski”. To jest ten harotyowy konsul nasz we Florencji, Polok z pochodzynio, obywatel włoski, co tam ma browar i wyrabia tak dobre piwo, że słynie nietylko we Włoszech ale i w Afryce. Choć Abisyńczycy mają wojna z Italjokami, jednak to piwo Paszkowskiego im smakuje.

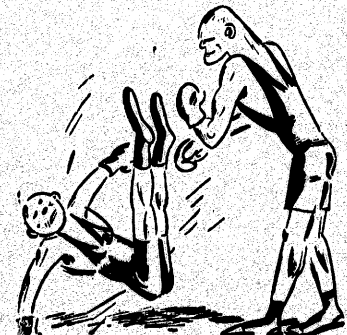
Nom też smakowało i wypilichmy go sporo. Znalazło sie i dobre a tanie wino greckie. Gości tam było huk z całego świata. W czasie obiadu w poszczodku lokalu zabawiają gości bokserzy. Walili sie tam jeden Arab z Abisyńczykiem. Ten staro przexrał. Tóż Stanik, kieremu sie już z rba krzyło porządnie, skoczył do araba krzyknął: pódz, pierone!

— Stanik, dej pokój! — wołom na niego — bo go nie zmożesz!

— Kto, jo go nie zmożę? To sie do wzdzieć!

Arab był w galotkach kapielowych — tóż Stanik też sie tak przexrał i zaczęło sie pierońskie fackowanie! Coż przewidywał — to sie stało. — Arab — ołbrzym i trzeć wy był predko gotowy ze Stanikiem. Cól mu tako baksa pod broda, że mu sie wszyscy świeci abisyńscy pokozali i jak dług rymnół na podłoga. Zabrali my go z tym szandara z dworca do hotelu w tysmanyru domu i opamiętali my go. Na tem sie skończił pierwszy nasz dzień w stolicy króla królów. Tu macie obrazek przygody Stanikowej.

Wąsz Gustlik.

KOCYNDER

W Genewie s.e bawia...

W Genewie rośnie papierowa amunicja przeciwko Włochom. Sama Komisja sankcyjna traktuje to na wesoło.

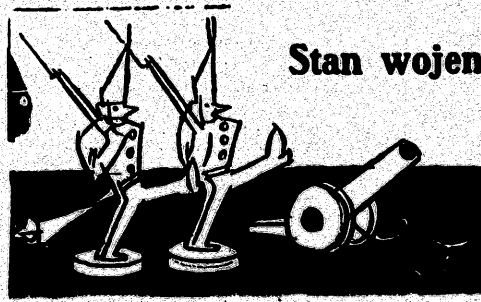
Pomoc zimowa

Już kartofle dali,
Wągie obiecail,
Apeł napisail,
Byście i wy dali!

Harcerki, harocyrze
i Czerwonokrzyże
Poprosza was szczyrze,
Otwórzcie im dźwiryżel!

Czule serca mlecie,
Pomóżcie biednym chleciecie,
Dobrze poszukajcie,
Co możecie, dajcie!

Biedagr...

Stan wojenny za Olzą

Nad Olzą ruch,
Cóż to za gruch?
Pepek maszerują,
Wojenny stan stosują!
Złapali tu harcerza,
Wracuili do karcera,
Zbili go, skatowali!
Na kryminal skazali!
Rosną Czechy we „stawie”,
Przez wyrok ten w Ostrawie!
Piąt, hańba wam, psuabraty!
O, przyjdzie czas zapłaty!

Pozór tam z kom.sjami weryfikacyjnemil

Z Chorzowa dostolech takie pismo:

Cześć Kocyndrze!

Czytylech też ta rozorowka twoja w przedłożeniu numerze o tej weryfikacji. Wiesz, musza ci pedzić żeś to grynie na psol i bardzo dobrze też Główny Zarząd zobit, iż postanowił ta weryfikacyję przeprowadzić.

Bydzie ale nie belejaką robotą dla Głównego Zarządu jak to bydzie chciał do porządku zrobić. A wiesz czemu? Bo tacy Bembynkowie i szwargerkowie, o jakich tam rozprawioł, to sie powcisłali do tych komisji weryfikacyjnych. Możebys ani w to nigdy nie uwierzył, bo se ty bydzieś myśloł, że to powiatowy Zarząd oblirol ludzi zaufanych i dobrych Powstańców. Ale wiesz, Zarząd powiatowy nie mo-

że tam do takiego njerucha wylźć, bo isł on tam zajędzie a zacnie godać co on już to nie zrobił dla Ojczyzny i Związku, toby mu może anieli uwierzył, nie to dopiero Zarząd powiatowy.

Tóż jo padom i wołom: Kochany Zarządzie Główny, naprzód trza zweryfikować komisie weryfikacyjne, a potem dziepięro członków! Jak są tacy w tych komisjach, co już za czasów polskich obnowiali gazetę niemiecko niby to dla zony, jeźli miang swoim dzieciom jeszcze za czasów polskich dowali niemieckie, jeźli chodzą na nabożeństwa, niemieckie, jeźli sami posyłali albo też teraz jeszcze ich bliżcy krewni posyła-ja dzieci do szkoły niemieckiej tu w Polsce i oni nie umieli ich przekonać dla polskości, jeźli Związek traktują jeń jako drabina dla swego interesu, to uwolkom, że tacy jaszcz sami musza być badani i naprawieni, a nie żeby oni większych zasług oceniali. Trza sie tym komisjom przyrzec bliżę.

Twoi koleks Powstańcic uchodzą.

Teatr i estrada

TEATR POLSKI W KATOWICACH

REPERTUARIUM:
Niedziela, 17 listopada: Akademia Kol. Szerep. Wol. o godz. 11.
Niedziela, dnia 17 listopada: „Muzyka na ulicy” o godz. 10.
Niedziela, dnia 17 listopada: „Kiedy kobieta kłamie” o godz. 20.
Wtorek, dnia 18 listopada: „Rewja Wiedeńska” o godz. 19.30 i 22.15.
Środa, dnia 20 listopada: „Dziady” o godz. 20.

„Kiedy kobieta kłamie”

W niedziele 17 b. m. o godz. 20. poraz drugi sensacyjna sztuka Fodora „Kiedy kobieta kłamie”, która obiegła wszystkie sceny europejskie a u nas na premierę zdobyła nieopowiadany sukces. Publiczność naszego rodzimego teatru kusiła rozszerzyć p. Godlewskiego, nie również się aktorki. Na czołowym wysuwni się jak zawsze niezównani interpretatorzy pp. Barwińska i Janusz Ostoja Sławiński, a dzielni im asystenci p. Sieracki, Walterowa, Wierzejska, Godlewski, Kozłowski, Wasilowski i inni. „Kiedy kobieta kłamie” niewątpliwie będzie sensacją wielu przedstawień i da zadowolenie widzom ze względu na niezwykłą ciekawą i fascynującą fabułę, oraz prawdziwy koncert gry aktorskiej.

Wiedeńska Rewja w Katowicach

Jak już zapowiedzieli wstępnymi komunikatami w sprawie występu, w Teatrze Polskim najstarszy Teatr Wiedeński, na którego czele stoją dwaj najwspanialszy komicy, Fritz Grünbaum i Karol Farkas. Ci dwaj mistrzowie humoru wystąpią, wraz z całym zespołem teatru „Wiener Kammertheater” w świetnej rewji p. t. „Wiedeńska Rewja”. W przedstawieniu tem publiczność nasza będzie miała możliwość podziwiania najdoskonalszej wiedeńskiej tańcówki i śpiewki M. rjanu Stantora, znakomitej artystki ludowej charakterystycznej Loty Land, wyrozumiałej Loretto Uhländ i pięknej pianistki wiedeńskiej Nino Berco.

A więc we wtorek 19 b. m. tylko dwa przedstawienia o godz. 19.30 i 22.15. Bilety do nabycia w kasie teatru i w „Oblacie”.

Nagroda dla dzieci

Najpiękniejszą nagrodą dla dzieci będzie bilet na przedstawienie słynnego „Teatru dla dzieci T. Ortyma” w Katowicach, na którego czele stoi Ludwik Ortyński. W niedzielę 18 b. m. o godz. 4-tej dopoi. Trzy bajki, cudnie i poraż pierwowzory u nas wystawione: „Śpiąca Królewna”, „Czerwony Kapturek”, „Trzy Świnki”. Polaczone z przedstawieniem w krasie czarów i fałszyki. Polaczone z przedstawieniem bajkowa prawda i prawdziwa bajka. nierozrywany kontakt sceny z widownią i humorystyczny śmiech dzieci — to są główne walory tego znakomitego przedstawienia, które powiniemy zobaczyć z rodzicami. Obierzmy program zachwycki każdego od lat 2-100. (Jak pisze L. Cichanowiczka w „Wiosna Warszawiaku”). Znaczący należy, że „Teatr dla dzieci T. Ortyma” służy do filantropii. Różnica od innych teatrów bezplatnych biletów biednej dziewczynie. Fakt nieotwarty dotychczas w Polsce w żadnym z teatrów. I to uczyni teatr nie otrzymujący żadnych pomocy materialnej, idący o sukces artystyczny. Niechaj to będzie wzorem dla innych teatrów i tak możne prace, wypnie na decyzyjny tych wszystkich, którym los dobrze teatru dla dzieci leży na sercu. Jutro na przedstawienie dzieciom muszą być wszystkie dzieci, by w nagrodę za ich pilność, posłuszeństwo i dobroć, zabawić się i pośmiać, a nawet zagrać gajem na scenie. — Pozostałe bilety sprzedaje kasę teatru.

Repertuar kinoteatrowy w Katowicach

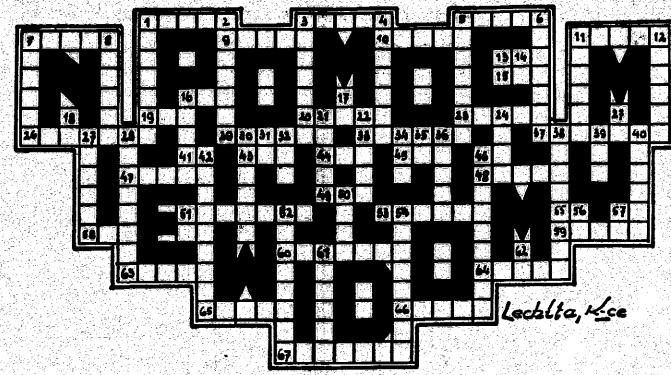
od piątku 15 listopada:
Kino CAPITOL: „Monika”.
Kino CASINO: „Siódma szpiega”.
Kino COLOSSEUM: „Kocham wszystkie kobiety”.
Kino RIALTO: „Wypawy krzyżowe”.
Kino UNION: „Regina”.
Kino DEBINA Dab: 1. „Krew wiedeńska”, 2. „Buntownik”.
Kino HELOIS: Szpientek: „Księżniczka Czardasza”.
Repertuar kinoteatrowy w Chorzowie.
Kino APOLL: „Krajera”, „Żona s ogłoszenia”.
Kino ROKY: „Tanczka wenus”.
Kino COLOSSEUM: „Panier, a z postę-restano” i „Piekło”.
Kino nekci: „Ucieczka”, „Wielka kaleszka”.
Kino RIALTO: „Dla Ciebie śpiewam” Jan Klepura.

Z sali odczytowej

Herbata dyskusyjna w Chorzowie
urządzona staraniem Oddziału Żołnierskiego Związku Strzeleckiego Chorzów — Śródmieście, odbędzie się w poniedziałek 18 b. m. o godz. 17 w sali Hotelu Polskiego, Chorzów I, Wolności 27. — Podana „Herbata” wyłożony zostanie również na „Tomaty aktualne”. Na herbatkę ta Zarząd Oddziału zaprasza wszystkie członkinie współdziałające i Kola Przejściowej, jak również sympatyczki.

Kącik rozrywkowy

Krzyżówka
ul. Lechita, Katowice.

Posiomo: 1 galeń w. 3 kaplan hind. 5 czapka franc. 7 kilka wieków 9 onaricie, protekcja 10 linje okrągło-podłużne zamknięte 11 cynuch, przyrzad do palenia tytoniu 13 niewolnik, 15 liczebność 16 przyjacieli Mickiewicza wsp. 19 imię żeńskie 20 ujęcie dymu 23 siły zbrojne 26 łobuzie, trzecina wodna 29 list bez podpisu 33 św. księga żyd. 37 wzniesienie dla publiczności 41 egipski bożek słońca 43 kokardy japońskie wsp. 44 okres czasu 45 podziemie staroż. (k-g) 46 przyrzek 47 tytuł książęcy cesarza abisyński. 48 w dalszym ciągu, dalej 49 pupuga 61 kapiełko w Belgii 53 żyjka morskie 55 lit. fonet. 57 „tak” w jez. obc. 58 „umary” w jez. obc. 59 wjazd zamknięty 60 automat, pianina 63 amerykański statek powietrzny, który wleci ka katastrofie 64 scena cyrkowa 65 gani, taje wsp. 66 syndykat, kartel 67 pojazd mehan.

Pionowo: 1 mała część 2 lustracja, kontrola 3 ptaki śpiewaj. 4 narkotyki 5 stolica europ. 6 krzesło bez oparcia 7 masa z kauczuku wulkan. 8 miłośnik 11 przody w 12 krótki o długiej sierści 14 zaimek wsp. 16 imię męskie wsp. 17 jedn. natęż. prądu elektr. fonet. 18 „aby” w jez. martw. 21 lit. grecka fonet. 22 górzysta wyspa Jońska 24 zwycięzca w 25 przyrzek 27 talisman w 28 umorzenie, skrócenie 30 rzeka w Polsce 31 rzeka w S. S. R. K. 32 część twary 34 dola, przeznaczenie 35 skrótna w „mister” 36 porozumienie 38 droga pamiątka 39 rezerwuar na benzynę 40 opiekunka dzieci 42 pomocnicy, towarzysze 46 człowiek, wypełniający ściśle przepisy 50 murzyn w wsp. 51 środek koła 52 drugi egzemplarz 54 ordynator, oprawa 56 miara pow. 57 skrótna imienia męsk. 61 działo w 62 nuta.

Szarada

ul. Lechita, Katowice.
Pięta pierwsza, każdy obraz strol,
Trzyma wszystkie szyby i zwierciadła.
Druga pierwsza, któż się jej nie boi
Kiedy z groźnej broni salwa padła?
Druga piąta na podwórzu gadać
I nabiał w jankach codziennie znoś —
Czy pierwsza czwarta trzecia nie płacze,
Gdy córka lub syna śmierć jej skozi?
I na pierwszej piątej i „ch” prowadzi,
A „Salve Regina” kaplan śpiewa?
Pierwsza czwarta piąta nie sąwodzi,
Z nią każdy szczegół w posiadanie miewa.
Trzecia pierwsza wzorzysta tkanina,
Nig nie chętnie stroi kładza panu
Idąc na rant, spacer, czy do kina...
I tak samo księga są nazwami,
Co wiare swoją głosz w Tybecie. —
Dwa pół trzeci czwarty pięt od dawna
Kieruje do drzwi wszystkim na świecie
I im starsza, coraz bardziej sławna.
Całości, nie opiszę, przyjacieli,
Gdyż bez tego musimz dojść do celu.

Nagrody

Redakcja przernaca do rozlosowania trzy nagrody za trafne rozwiązania, nadesłane do 27. 11. b. r. Wystarczy nadesłać rozwiązanie jednego z powyższych zadań, podając dokładny adres, wiek i zawód.

Rozwiązanie zadań

z nru 302 z dnia 3. 11. br.

Krzyżówka

Posiomo: 1 kwirynał 5 gąg 7 wu 8 ra 9 bur 11 pe 12 to 14 Po wsp. 15 las 17 18 19 seta

Komunikaty

Podziękowanie

Referat Opieki nad Matką i Dzieckiem Towarzystwa Polek w Zł. uca urządził w niedzielę 16 b. m. w Domu Sp. Kop. „Kleofas” (u p. Świtły Waltera) herbatkę połączoną z tańcami. Dochód z powyższej imprezy przejdzie na dożywianie biednych dzieci w przedziale Tow. Polek, mieszczącym się w Domu Sp. Kop. Kleofas. Wszystkim naszym miłym gościom i sympatynom składam referat z tego zajęcia sowie najserdeczniej podziękowanie. Za tak gorące poparcie pow. imprezy, jej celu, jak również wszystkim ludziom dobrej woli, którzy w jukikolekchadn sposob przyczynili się do zorganizowania i udania się naszej „Herbatki”.

Ważne dla Pań

Oszczędza Pań, chcąc zażyć sama, może zapoznać się w formie podanej: sukien, płaszcz, szlafroków, pyjam i t. p. rzeczy wypożyczonych w zakresie Konfekcji damskiej i dziecięcej w Spółdzielni Uczennic Szkoły Zawodowej Tow. Polek przy Katowicach, ul. Krasińskiego 3 III p. Podajemy również do wiadomości Pań, że wykonujemy na zamówienie: swetry, szalik, rekawiczki, raski i t. p. roboty z zakresu trykotarstwa i galanterji. Zamówienia przyjmujmie się do godz. 4-14.30.

Z Pow. Zarządu Tow. Polek w Lublińcu

W niedzielę 17 b. m. odbędzie się w Lublińcu kwartalna konferencja pań przewodniczących i zarządów kot Tow. Polek pow. lublińskiego w sali Hotelu Słaskiego. Po konferencji odbędzie się wspólna herbata.

50-lecie urodzin

17 b. m. obchodzi 50-lecie urodzin w Lublińcu kwartalna konferencja pań przewodniczących i zarządów miejscowych oddziałów Zw. Zaw. Robotniczych Przem. Gór. ZZZ zjazdu Jubilatów daw. oszczędnych szczyt.

„PIEKŁO” — DANTEGO

największy film świata.

W okresie kryzysu gospodarczego większość wytwórni filmowych powstrzymała się z realizacją filmów monumentalnych poprzutu z obawy o ryzyko, jakie powstaje w związku ze zmniejszającą frekwencją w kinach. Kiedy bowiem gigantyczny i monumentalny film kosztuje 4 miliony dolarów i ga to, by w obecnych warunkach wydać tak oburzająca sume, nie każda firma stać, tem bardziej, że istnieje poważne ryzyko, że obraz taki nie chwyta i że dojdzie się do niego krocie.

Pierwszym takim monumentalnym filmem, wyprodukowanym po kilku latach przerwy, będzie gigantyczny obraz Foxa p. t. „PIEKŁO”, osnuty na dzie „BOGŚWIEŻY KOMEJLI” Daniego Alighieri. Film ten kosztował około 4-5 milionów dolarów. Był to krok ryzykowny, jak na dzisiejsze czasy, okazało się jednak, że film na prawdę wartościowo zawisł, zaima należne mu miejsce „PIEKŁO” stał się obrazem, o którym dziś mówi cała Ameryka, a wkrótce będzie i cała Polska.

O ogromie tego filmu i o trudności, na jakie napotkała jego realizacja, świadczy przedewszystkiem cyfra. Liczba artystów, zatrudnionych przy realizacji, osiągnęła imponującą cyfrę 13.000 osób. Dekoracje obrazu kosztowały 800.000 dolarów. Przy inscenizowaniu poszczególnych scen wzorowano się na pięknych rycinach Gust w Dore, którym znakomity malarz zapożyczył tożsamość Dante'go. Przed oczyma widzów stała wstrząsająca wizja Dantejskiego piekła w takim ujęciu, w jakim je widział niemierny poeta włoski i znakomity artysta.

Poprzez obrazy i sceny, które są, widać Daniego, przewijała się dążyć iżal podnoszących. Do trzeba wiedzieć, że „PIEKŁO” wykonano w nowoczesnej interpretacji, mistrzowsko przeprowadzonej przez znakomitego reżysera, Harry Lubmana.

W rolach głównych tego obrazu wystąpią Claire Trevor, Spencer Tracy, fenomenalny tancerz i Rito Canino i Gary Leon oraz setki najzdolniejszych artystów.

Nowe to arcydzieło genjusz ludzkiego wyobraźni niezapomnianie wrażeń.

Kalendarzyk zebrań

Niedziela 17 listopada.
NOWA WIEŚ. O godz. 11 w lokalu p. Jaworka przy ul. Karola Mińskiego zebranie miesięczne N. Ch. Z. P. — Referat na miejscu.
PAWŁÓW. O godz. 15 w lokalu p. Szewczyka zebranie miesięczne N. Ch. Z. P. — Referat na miejscu.

Odpowiedzi redakcji.

„Redakcja Śląskiego Chorzowa. Komunikat Pań otrzymaliśmy w spólnym terminie, wobec czego nie mogliśmy go ucieścić.

Do mycia bielizny: HENKO, soda do prania i bielenia.

Obwieszczenie o licytacji

Opisane, że w drodze, dnia 20 listopada 1935 r. o godz. 9.30 sprzedam publicznie w Katowicach przy ul. M. Piłsudskiego Nr. 10 następujące ruchomości:
1 szafę oparzoną, 2 szafy do kąpielii łazienkowej, 1 szafa duża na instrumenta, 2 szafy oszklone o m. długości 5 m. wyłożone w instrumentami lekarskimi, diagnostycznymi, aparatami elektro-medykami i laboratoryjnymi (około 2000 sztuk), oszacowane na łączną sumę 6000,— zł.
Ruchomości powyższe można oglądać w dniu licytacji na miejscu sprzedaży w czasie wyżej podanym.
KOMORNIK SĄDU GRODZIEGOWEGO w Katowicach rawiru VIII. (2689)

Obwieszczenie o licytacji

Opisane, że w wtorek dnia 19 listopada 1935 r. od godz. 9.30 sprzedam publicznie w Katowicach przy ul. Słowackiego nr. 18 następujące ruchomości:
1 masywny do młoczenia zboża „Lana” całego w komplecie, wartości szacunkowej 1000,— zł.,
Od godz. 10.15 przy ul. Dąbowej nr. 38 następujące ruchomości:
2 kowale, 2 krowy, 5 wów cielęki w dechach, 3 kury, 2 kury, 3 zryczki, 1 młotkarnia do zboża, 1 wiewiółka do zboża, 1 piekarnik zieleń, koloru, 1 plusz jednokobowy, 3 kaleszki brody, wartości szacunkowej 1010,— zł.
Ruchomości powyższe oglądać można na miejscu sprzedaży 1/8 godz. przed rozpoczęciem licytacji.
ST. TABAREK Komornik Sądu Grodzkiego w Katowicach rawiru IX. (2686)

Obwieszczenie o licytacji

Opisane, że w wtorek dnia 19 listopada 1935 r. od godz. 9.30 sprzedam publicznie w Katowicach przy ul. Słowackiego nr. 18 następujące ruchomości:
1 masywny do młoczenia zboża „Lana” całego w komplecie, wartości szacunkowej 1000,— zł.,
Od godz. 10.15 przy ul. Dąbowej nr. 38 następujące ruchomości:
2 kowale, 2 krowy, 5 wów cielęki w dechach, 3 kury, 2 kury, 3 zryczki, 1 młotkarnia do zboża, 1 wiewiółka do zboża, 1 piekarnik zieleń, koloru, 1 plusz jednokobowy, 3 kaleszki brody, wartości szacunkowej 1010,— zł.
Ruchomości powyższe oglądać można na miejscu sprzedaży 1/8 godz. przed rozpoczęciem licytacji.
ST. TABAREK Komornik Sądu Grodzkiego w Katowicach rawiru IX. (2686)

ST. MONIUSZKO HALKA
NA WSZYSTKIE STACJE POLSKIEGO RADIA
W NIEDZIELĘ, 17. XI. OD GODZ. 20 DO 23. TRANSMISJA Z OPRY WARSZAWSKIEJ

Zapowiedź

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. strażnik graniczny Seweryn Masur, zamieszkały w Rascaszycach, syn zmarłego Mikołaja Masura, rolnika i Antanija z domu Bieleckich, ostatnio zamieszkałych w Czornym pow. Koniecki, 2. Gertruđa Buchówna, zamieszkała w Rascaszycach, córka chatupnika Walerjusza Buczek i żony Anny z domu Wraniak, zamieszkałych w Rascaszycach, obch. sąwrazd wiaśnek małżeńskich. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Rascaszycach i dzienniku „Polska Zachodnia”. Rascaszycy, dnia 13 listopada 1935 r. URZĘDNIK STANU GWILNEGO (→) Gabriel. (2700)

Wysprzedż zapasów

Tartak ka. Przeszyńskiowa w Kolonie G. 81. ma na sprzedaż kilkadziesiąt m. cubego materiału taracho hiasłowego i aspiłkowego po całokształcie antycznych (2712)

Obwieszczenie o licytacji.

Urgad Skarbowy na powiat bielski, w Bielsku podaje do publicznej wiadomości, że w dniach niżej wyszczególnionych odbędzie się licytacja sprzedaży następujących przedmiotów: dnia 20 listopada br. w Dzidzicach: 5 szt. skóór boksowych na buciki, oraz dnia 22 listopada br. w tej samej gminie 1 maszyna do pisania „Torpedo”, 100 sztuk rur cementowych, 20 ton węgla górnośląskiego, 20 sztuk dźwigarów żelaznych, 2 wozów ciężarowych paronowych oraz 2 wiewiółek do zboża. Naczelnik Urzędu.

Ogłaszajcie się w „Polsce Zachodniej”

Odnawianie kart cyrkulacyjnych.
Władze przypominają o terminowym oddaniu kart cyrkulacyjnych do prolegatów, — karty oddawane po oznaczonym terminie, nie będą przyjmowane.

2) Potaż w Kamieniu nad Odrą.
15 bm. stanęła w płomieniach stodoła Atolgo Chyroska zamieszkałego w Kamieniu nad Odrą pow. rybnicki. Stodoła spłonęła doszczętnie wraz z narzędziami rolniczymi, większa ilość sian, żyta, owsa i pszenicy. Wskutek wiatru przetrzęsli się na sąsiednią szopę, która także spłonęła. Powstała szkoda wynosiła 1000 zł. W czasie akcji ratunkowej uległ zażarciemu strażak Mka Jan, którego w starszym przytomnym odwieziono do szpitala w Woźniawie.

3) Za kradzież 4 metrów drzewa 6 mies. więzienia.
Sierowy wymiar kary wydała w ub. piątek sądnia w Rybniku, która skazała robotnika wczorą Stanisława z Kamienia na 6 mies. więzienia za kradzież 4 metrów drzewa na szkoleniów państwowych.

Z Tarnogórskiego

1) Okradli go.
Ubiegłej nocy w poczekalni II klasy dworca kolejowego w Tarnowskich Górach nieznanymi sprawcami skradli na szkole N. Pawła z Lublińca zegarek srebrny z łakuszkami marki Cartobert i tacho Co N 1123039.

2) Zagadkowy zamach.
Kupcowa Tiefenbunerowa z Tarnowskich Gór zgłosiła w policji, że nieznanymi sprawcami zrujnowali jej skład kolonialny jeden słonek z lymem żrącym, który po rozbiści spowodował zawalenie oczu.

3) Oszust.
Handlowca Helena z Czarniej Huty zgłosiła, że została oszukana przez dotychczas jej nieznanego agenta, który pod pozorem zamiany obligacji odebrał jej 2 obligacje Premjowej Pożyczki. Dniem nr. 0710913 Seria I, rok emisji 1930 i nr. 096799 Seria III, rok emisji 1931. Opis sprawy: wartość około 170 cm silnej budowy ciała, twarz żółta, cera zdrowa, blondyn ubrany w łasy faszki, kapeluszy świąt, lat około 45. Dochodzą prowadzić policja w Tam. Górach.

4) Kandyda dalej oszukuje.
Oświatowy Kandyda Franciszek z Siemianowic popoinił onegdaj nowe oszustwo, wyłudzenie na szkole Glinera Franciszka z Tarnowskich Gór kwotę 12 zł za rzekomo zużyty prąd elektryczny.

Z Lublinieckiego

1) Uniwersytet Ludowy OMP. w Lublińcu.
Zarząd Oddziału Młodzieży Powstańczej w Lublińcu zorganizował wykłady powszechne według programu młodopowstańczego uniwersytetu ludowego. Wykłady rozpoczęły się dnia 14 bm. i odbywać się będą w każdy czwartek od godz. 19—21 w świetlicy OMP. Wykładają m. in. członkowie OMP dotychczas wygłoszyli 2 prelekcje na tematy: „Ogólne położenie Polski w Europie” i „Granice polityczne Polski ich wartość obronna”.

2) Święto Niepodległości w Woźniakach.
17-tą rocznicę odzyskania Niepodległości Polski obchodzono w Woźniakach szczególnie uroczysto. O godz. 18.30, 11. przedpłomień udekorowana szkoła oraz Magistrat zapłonęły mrosem światła elektryczne. Z rynku organizacja półwójkowej na czele z orkiestrą ruszyła ulicami miasta przy piosenkach pochodzących od apalonego symbolicznego oznika na wzgórzu. Dnia 11 bm. odbyło się uroczyste nabożeństwo, podczas wszystkie organizacje miejscowe urządziły razem pochod ulicami, który zakończył się w rynku przemówieniem oraz odegraniem hymnu państwowego. Po zakończeniu pochodu cała szkoła urządziła uroczysty poranek w sali o Gnaczeo. Wieczorem o godz. 18, na teatrze sali wórnid niebywałe dotychczas frekwencji obywateli Woźniak odbyła się uroczysta akademія bardzo bogatym programem, do którego upełnienia przyczyniły się występy artystów szkolni. Zebrani luźnie nagradzali oklaskami artystów. Kierownik szkoły wygłosił referat, którego zebrani wysłuchali w skupieniu. — Szkoda, że w uroczystości brakło niektórych szolowych osobistości miasta.

3) Kradzież w majątku wieziennym w Łagiewnikach Wielkich.
W nocy na 14 bm. wkradli się nieznani do wycieczas sprawy do kuzni majątku wieziennego skradli na szkole skarbu Państwa wiertarki i inne narzędzia.

4) Odnalezienie umysłowo chorego.
W październiku br. o czym swego czasu donosiliśmy — zaginał umysłowo chory Wilhelm Smol z Koszcinia. Smol wędrował 1 1/2 miesiąca od wsi do wsi i odnalaziony został wreszcie w miejscowości Koniecpol, pow. Częstochowa. Smol oddano pod opiekę rodziców.

Z Bielskiego

1) „Syn marnotrawny” w Bielsku.
Teatr Polski z Katowic wystawił w Bielsku dnia 15 bm. o godz. 20 ciękawa sztuka pt: „Syn marnotrawny”.

2) Niewładny występ kaskarzy.
W nocy na 15 bm. nieznanymi sprawcami użławił dotąd się do ogniotrwałych kasy w Tow. Rolniczym w Bielsku. Zostali jednak spłoszeni i zbiegli nie zabierając. Policja z Bielska przytrzymała 2-ch kaskarzy silnie podeśrżanych i wzięła.

Ślązak, Józef Elsner, nauczyciel Chopina

Katowice, 17 listopada.
Ślązak miał dotychczas tylko jednego kompozytora. Był to muzyk genialny: kompozytor podzaga — Józef Ksawery Elsner. Urodził się on w Grotkowie w r. 1769 i tam spędził dzieciństwo. Następnie Elsner udał się na studia do Warszawy, a po wielu podróżach europejskich wrócił do niej by objąć zadanie stanowisko dyrektora opery i dyrektora utworzonego w r. 1821 Konserwatorium.
Elsner rozwija żywą działalność pedagogiczną. W gronie jego uczniów znalazł się nasz

genialny kompozytor, poeta lirycznych utworów fortepianowych i twórca nowoczesnej techniki fortepianowej — Fryderyk Chopin. — Prócz podzaga Józef Elsner poświęcił się kompozycji, pozostawiając bogatą spuściznę w postaci utworów przedwzrostkiem form wokalnych: oper i mszy.
Zycie i dzieło Elsnera omówi w piątek, 22 bm. o godz. 19 prof. dr. Józef Reiss w wykładzie zorganizowanym przez Instytut Śląski w sali Doma Oświatowego w Katowicach przy ul. Francuskiej.

Na wiejskich weselach bez zmian

Wyrok sądowy na inicjatora masakry
Przed Sądem Okr. w Katowicach stanął bohater masakry, jaka powstała w czasie uczty weselnej, Stanisław Czerwiński, 12 wotarszaw. Z aktu oskarżenia wynika, że 26-go lutego br. w gospodzie Brudka we wsi Łęka (pow. pszczyński) odbywała się zabawa weselna. Północy wynika kłótnia. Poszły w ruch krzesła, ławki, a potem noże i widelce. Podczas masakry został ciężko pokaleczony nożem z ręki

osk. Czerwińskiego, inicjatora burdy, niej. Teodor Plawecki, którego zbroczono krwią musiano przewieźć do szpitala i pozostawił pod opieką lekarską. Przybyła policja zlikwidowała zajście i aresztowała awanturników, którzy stali przed sądem.
Czerwiński został skazany na 10 m. więzienia. Reszta awanturników, spowodów braku dowodów winy została uwolniona.

Przetokowy i spółka

Gomola Jacek z Nowego Bytomia, pracownik P. K. P. w charakterze przełokowego kradli na dworcu w Nowym Bytomiu z wagonów kolejowych naladowanych surowką i żeromanganem z huty Pokój w Nowym Bytomiu.
Gomola wszedł w porozumieniu z paserem Janem Donderem któremu wskazywał miejsce gdzie złożyć skradzione z wagonów żelazo. Ponieważ kradzież te zdarzały się systematycznie, zaczęły do Dyrekcji huty Pokój wpływać liczne skargi. Dyrekcja z własnej inicjatywy wystawiła swoją straż, której udało się po pewnym czasie przychwycić Gomolę na gorącym uczynku. Za kradzież tę stanął przetokowy przed Sądem Grodzkim w Chorzowie. W czasie rozprawy udowodniono mu dokonanie kradzieży. Gomola skazany został na 10 miesięcy, a Donder na 20 miesięcy więzienia, i 70 zł grzywny.

Katastrofa na Karsten-Centrum

Bytom, 17 listopada
Onegdaj wydarzyła się katastrofa górnicza w kopalni Karsten Centrum pod Bytomiem. — Wskutek zawalenia się chodnika, zasypany został pod gruzami węzła czterech górników, z których dwóch wydobyto po pięciu godzinach. Doznali oni szeregu ran, Akcja ratunkowa około wydobyła dalszych ofiar katastrofy na kopalni

Karsten Centrum doprowadziła około północy do odkopania trzeciego górnika niejakiego Jędręcy z Bytomia. Doznał on tak ciężkich ran, że po przewiezieniu go do szpitala zmarł. Pod gruzami węzła znajduje się jeszcze górnik Kienert z Mechowic. Akcja kolony ratowniczej trwa dalej, jest jednak mała nadzieja wydobyć z zasypanego górnika żywego.

Czy nie zawiele jadamy?

(na) Nie każdy zdaje sobie sprawę z tego, jaki wpływ na nasze zdrowie wywiera rodzaj, jakość i ilość spożywanych przez nas pokarmów. Dlatego też tak często popełnia się błędy w odżywianiu, które nieraz pociągają za sobą przykre następstwa.
Najpowszechniejszym błędem w odżywianiu jest spożywanie znacznych ilości pokarmów o małej wartości odżywczej, np. ziemniaków, hialek, pieczywa itp., które nie są w stanie dostarczyć materiału do odbudowy zużywanego enerđi. Stale odżywianie się w ten sposób doprowadzić musi do wyczerpania, osłabienia i zaniku energii. Nie wystarczy wtedy — jak to się często praktykuje — dla podtrzymania sił zwiększyć ilość przyjmowanych normalnie pokarmów. W ten sposób narzucimy tylko naszemu przewoźnikowi pokarmowemu dodatkową pracę przetworzenia tego materiału, z którego jedynie zmikna część przedstawia korzyść dla organizmu, reszta zaś stanowi niepożądany balast, obciążający łożadkę. W przypadkach tak częstych zaburzeń przewodu pokarmowego i wadliwej przemiany

materđi, takie zbyteczne obciążanie łożadki jest nadto szkodliwe.
Nie obciążać niepotrzebnie łożadki — jadać mało, lecz dbać o to, aby pożywienie było łatwe i zawierało potrzebny ilość substancji odżywczych, bez których organizm obciąż się nie może! — to hasło racjonalnego odżywiania. Wszystkie substancje odżywcze niezbędne dla organizmu ludzkiego, zawarte są w Omvaltynie, w skoncentrowanej, łatwostrawnej formie, Omvaltynie — najsilniejszej i najsłodszej napój odżywczy i wzmacniającej, bogata w witaminy, znoszona jest przez najsłabszy nawet łożadkę i może w zupełności zastąpić kawę, herbatę i inne napoje na śniadanie względnie kolację. Omvaltyna jest łatwostrawna, szybko przechodzi w krew, nie obciążając łożadki, a dzięki zawartości kwasu powoduje, że inne spójkie pokarmy zostają całkowicie i szybko strawione, a zawarte w nich wartościowe substancje odżywcze w całości przyswojone organizmowi. Przystępna cena (zł. 1,20 za puszkę), ułatwia używanie Omvaltyny, w ludzkiej domu. (o)

Niedziela 17 listopada.
KATOWICE. Godz. 6.00 Sygnał czasu. 6.15 Muzyka „Serdeczna Matko”. 6.25 Gazeta katowicka. 6.35 Muzyka lekka z płyt. 6.40 Dziennik poranny. 10.00 Arty i piosenki. 10.20 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. 11.00 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał a wień Marjańskiej. 12.05 Co słychać na Śląsku. 12.15 Poranek muzyczny. W przerwie o godz. 13.00 Teatr Wybranych. Fragmenty albumów: „Pomysł daty” Stefana Żeromskiego, w 10-lecie śmierci autora. 14.00 Odczytanie fragmentu z powieści Stefana Żeromskiego: „Ludzie bezdomni”. 14.20 Płyty. 15.00 Pogodzenia. — 15.10 Płyty. 15.22 Kącik Młodzieży Przysoobienia Rolniczego. 15.35 Dalszy ciąg muzyki a płyt. 15.45 „Spółdzielczość, a polska rzeczywistość gospodarcza” — odczyt. 16.00 Audycja dla dzieci. 16.15 Lekka audycja muzyczna. 16.45 Ciała Polska śpiewa. 17.00 Muzyka taneczna. 17.40 Audycja muzyczno-słowna. 18.00 Koncert reklamowy. — 18.10 „Parodia operowa”. 18.30 Teatr (zobaczni: Sztuka i kultura). „Kapitan Statka Szwedzkiego”. 19.10 Wiadomości sportowe. 19.15 Nowości literackie. 19.30 „Na weselu lwowskiej fall”. 20.00 Transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie opery „Halka” St. Moniuszki. W przerwie 1-iej ok. godz. 20.05 Wyjanki a pism Józefa Fibulskiego. W przerwie 1-iej ok. godz. 21.40 Dziennik wieczorny. W przerwie 1-iej ok. godz. 22.35 Wiadomości sportowe. 23.00 Wiadomości meteorologiczne. 23.05—23.30 Płyty.

W 75-tą rocznicę urodzin Paderewskiego.

Czytelnicy prasy codziennej, wiedzą o tem, że cała Polska zamierzała uroczystość 50-letniej rocznicy największego pianisty doby obecnej, Ignaceo Paderewskiego, Mistrza w specjalnie poświęconej sprawie o zachowanie wszelkich uroczystości. W skromnych więc granicach obchozi Polskie Radio owe święto, które jest świętem nie tylko muzycznym, lecz także kulturalnym. — Polskie Radio organizuje na cześć Mistrza dnia 18. 11. o godz. 21.30 koncert poświęcony jego twórczości. Wykonane koncertu powierzono kierstwie symfonicznej P. R. pod dyrykcją M. Mierzejewskiego, oraz wypróbowanym już interpretatorom utworów Paderewskiego: A. Szełmińskiej (śpiew), J. Wolińskiego (śpiew), oraz uczniowi Mistrza St. Szpalinskiego (fortepian). W programie fragmenty z opery „Manru”, piosenki do słów Asnyka i Mickiewicza, oraz koncert fortepianowy a.moli. Koncert poprzedzi prelekcja prof. J. Reissa (z Krakowa).

Echa notatki

Przesłań jesteśmy o zamieszczenie następującego sprostowania:
W numerze 313 „Polski Zachodnik” z dnia 14 listopada rb. ukazała się notatka p. t. „Do czego zmierzają te kombinacje” — podająca krytyczną drobną sprzedaż węgla na Szybach Janowice w Boguszowicach. Ponieważ wiadomości zawarte w tym artykule przedstawiała sprawę niecisłe, pozwalamy sobie niniejszem — po dokładnem zbadaniu sprawy — podać poniższe informacje, wyjaśniające rzeczywisty stan sprawy.
Nie polega na prawdzie, jakoby w ostatnich dniach na Szybach Janowice odprawiono a niezapł. około 90 furmanów, rzekomo dla braku zapasów węgla opałowego. Natomiast zdarzyć się może, iż skutkiem nagłego napływu furmanek w nadmiernej ilości — kilku furmanów dojechało dobrowoliście sportowem, niechcąc czekać na nadejście do nich kolejności, a czemu oczywiście ani personel załadowający drobną sprzedaż ani zarząd kopalni zapobiec nie jest w możności.
Do sprawy samej zaznaczamy, iż sprzedaż węgla opałowego na Szybach Janowice odbywa się sprawnie oraz, że kopalnia dysponuje wystarczającym zapasem węgla przeznaczonego na drobną sprzedaż, oddając nawet codziennie około 120—140 ton węgla opałowego na czerwiłowo nieczynną kopalnię Donnermarkt w Chwałowicach do sprzedaży na tełe kopalni, ażeby konsumentom dać możliwość wykorzystania tego dogodniejszej drogi dojazdowej.
Co do personelu w tym artykule sprawy redukujący kurs nadmiernej, iż nie chodzi o nowy kurs lecz o kontynuację zaprowadzonego już dawniej kursu. Pan Kom. Szwarc Demobilitacyjny zgodził się na skrócenie węgla robotników ze względu jedynie na ograniczenie punktów odbudowy na Szybach Janowice.
Dyrektor Kopalni i Inst. Kopalni Demobilitacyjnej.

Delikatny naskórek.

Przy pielęgnowaniu ciała dziecięcemu należy do kąpiel dziecka i do mycia główki używać odpowiedniego mydła. Mydło dla dzieci winno być doskonale przetłuszczone, wolne od ługów niezwiązanych, perfumowane olejkami naturalnymi, czystymi. Takim mydłem jest Mydło Bebe Szolmana, którego skład chemiczny i właściwości przy każdym warze mydła są troszkiewo badane przez laboratorjum analityczne firmy „WJ EL KA”, by mydło to idealnie przystosować do wymogów higieny dziecka i do delikatności tego skóry.
Dr. S. A.

Z Cieszyńskiego

1) Repertuar kin:
Kino Miejskie Biela: „Rapsođa Baltyku”, Bielsko — Rialto: „Krdlewska Faworyta”, Apolo: „Piewca Wolności” Chopin.
2) 4 godziny i 30 minut na „Wronie”.
Kolo Szybowcowe przy obwodzie LOPP w Bielu donosi, że w dniu 11 bm. pilot szymbowcowy, instruktor Piotr Mynarski wylatal na szymbowcu „Wrona bis” Nr. rej. 255 4 godziny 30 minut. Start odbył się bez użycia liny startowej ze szczytu „Zar” wysokości 761 m, kolo zapow. wodnej w Porąbce przy wieżi 12 msec. Pilot latał nad dolną rzekę Soly w kierunku „Wielkiej Góry” i żywcą a lądował w Porąbce. Przelot 7 kilometrów z chwila wybudowania zapory wodnej powstanie piękne poleżone jezioro, które da możliwość rozwoju szymbownictwa wodnego.

Z Cieszyńskiego

1) Repertuar kin:
Kino Miejskie: „Baron cygański”, Teatr Elektryczny: „Wesoła wdówka”.
2) Nocny dykur aptek w Cieszynie
pełni od 16 bm. do 22 bm. apteka mleka.
3) Dekoracja odznaczonych.
P. Wolewoda Śląski dr. Grażyński udekorował szereg osób z okazji Święta Niepodległości, z posterd których otrzymał Złoty krzyż, szablę p. Karol Grycz, dyrektor gimnazjum z Cieszyna.
4) Odszczepienie Wawrzynem Akademickim.
Srebrny Wawrzyn Akademicki otrzymali za szerzenie samizdajowa do literatury polskiej P. Popiołek, emer. dyrektor gimnazjum w Cieszynie, za krzewienie czytelnictwa dr. E. Farnik, prałat Grim E. proboszcz w Skoczowie i Jan Wantała, emer. prac. bisk. w Ustronie.

Ż zagadnień naukowych i literackich

Pola Gojawicyńska

Laureatka warszawskiej nagrody literackiej na rok 1935

Z cyklu: Współcześni pisarze polscy

Autorka „Dziewcząt z Nowolipek”, powieści odznaczonej tegoroczną nagrodą literacką miasta Warszawy, urodziła się w roku 1896. Po wczesniejszych próbach nowelistycznych, dopiero dłuższy pobyt na Górnym Śląsku stał się dla Poli Gojawicyńskiej ważnym etapem twórczym. Cykl nowel górnośląskich: „Powszedni dzień” (1933) zwrócił ogólną uwagę zdolności, a jako autorka w swym widzeniu artystycznym przekształca obraz zdarzeń i przeżyć codziennych, przez co dopiero nabierają one pełnej wymowy realizmu.

Były to utwory o nierównej jeszcze dojrzałości. Wiele z nich popuła tendencja patriotyczna, bardzo szlachetna i szacowna, zwłaszcza na tle opisywanych przez Gojawicyńską walk narodowych i obyczajów górnośląskich, ale są to zawsze sprawy najtrudniejsze do wyrażenia w sposób zgodny z artystycznym. Jednak tam, gdzie debiutująca autorka przedstawia obrazy i charaktery ze zwykłego życia, osiąga wysoki poziom ekspresji, najlepiej dosłownie dowodzonego, przez co i w takiej n. p. „Masyrce” dała przedmiot, a w takiej n. p. „Masyrce” dała przedmiot wręcz doskonały.

W powieści „Ziemia Elżbiety” (1933) na to samo regionalne tło górnośląskie wprowadza Gojawicyńska szeroko rozwinięty obraz obyczajowo-społeczny, zogniskowany w losach i przeżyciach świetnie indywidualizowanych w swej prawdzie psychologicznej, matki i córki, pokazanych w realnej atmosferze środowiska, którego klimat duchowy — zapewne nie bez wpływu literackiego — bardzo przypomina powieści Hamsuna. Nie wszystko tu jeszcze należyce zestrojone, ostra wymowa społeczna zakończona jest mechanicznie docepioną do niezwiązanej z nią nacięciem akcji powieściowej, zdrażają się niedociąganiem w szczegółach i nawet dotkliwie wady kompozycyjne, ale powieść ma naprawdę dobry rozmach epicki i, podobnie jak poprzednie nowele autorki, ujmując odrzuca swym charakterem realizmowej prostoty.

Trzeba wszelako wyjaśnić, że prostota to pozorna i tylko zewnętrzna. Obierając tematy ze środowiska ludzi pracy, należało by przedstawić w sposób odpowiadający społecznym i kulturalnym wymiarom rzeczywistości. Gojawicyńska życie to późną musiała bezpośrednio i dokładnie, bo nietylko najszczegółowiej jest oddawać, ale i odczuwać jego rytmikę, wyrażając ją indywidualnym kolorytem swej prozy. Pod tonem zdań niewymuszonych, kształtujących się z naturalną swobodą wypowiedzi, podskórnie turkuje warki strumień liryzmu, przedzierający się jakby między wierszami tekstu, niepostrzeżenie wprowadzający atmosferę wzruszenia uczuciowego.

Ten sam czynnik przejawia się w sposobie psychologicznego naświetlenia ludzkiej rzeczywistości na tle szarzyzny dnia powszedniego. Gojawicyńska nie wysła się wcale na drobnozwoje opisy, lecz każdy potrzebny dla zamierzonego celu szczegół najkrócej wskazuje, a tylko przez samo umieszczenie go w danej, nie zaś innej chwili, wydobywa ten możliwie największą sumę napięcia wzruszeniowego. Pod pozorami zewnętrznej prostoty tał się więc rozległa skala artystyzmu.

Artyzm to w dużej mierze intuicyjny, powstający bezwiednie, wynikający z natury talentu autorki. Nie znaczy to, aby nie był zasilany zewnątrz. Na rodzaj stylu autorki wpłynęli niewątpliwie Nalkowska i pisarze skandynewscy, zwłaszcza wskazany już Hamsun, którego Gojawicyńska była zapewne pilną czytelniczką, zanim ją sama przez siebie literackiej. Wpływ ten, aczkolwiek wyraźny (np. malarz Biernacki, człowiek ze świata, w „Ziemie Elżbiety”, postać wybitnie hamsunowska), został tak dobrze przyswojony, że stanowi jakby osobisty czynnik artystyzmu Gojawicyńskiej, co dobitnie się przejawia w następnej jej powieści: „Dziewcząt z Nowolipek” (1935, 2 tomy, nakładem Tow. Wyd. „Rój” w Warszawie).

W obu książkach poprzednich stosunek autorki do przedmiotu uległ epickiej obiektywizacji, w utworze zaś ostatnim watek realizmowy ujęto jakby lirycznie. Niema żadnych faktycznych podstaw do twierdzenia, że oddziaływał tu autobiograficzny klimat wspomnień dzieciństwa i młodości. Odbiera się jednak wrażenie, iż autorka, urodzona w Warszawie, sporo tu czerpała z pamięci osobistych doznań i przeżyć, przenosząc je częściowo na niektóre postaci powieści.

Akcja powieści dzieje się w okresie od rewolucji 1905 roku aż po okupację niemiecką Warszawy. Cho historyczne zaznaczone ogólnikowo, bo świat tu jest widziany oczami dziewcząt, od strony środowiska reżimistycznego i ekologicznego Nowolipek, gdzie odczuwa się „tylko brak chleba, czy narty, czy cukru i za tem się wszystko kończy”. A toż już jeden z pierwszych a najpiękniejszych rozdziałów powieści zawiera pojęcie ojczyzny, uświadamiane przez: „niektóre powieści tradycji i spiewanych w domu pieśni, rozwijane pokryjoma przez na-

uczycielką w szkole. Cały ten motyw ojczyzny, zgęszczonej w kilku epizodach, jest w powieści przeprowadzony z wyborem umiarem ograniczenia i z żywym poczuciem rzeczywistości społecznej.

Co mówi autorka o jednej ze swych dziewcząt, że obca jej była „wykretna wieloznaczność wielkich słów”, to samo powtarzyć może o sobie. Tenże prosty stosunek do świata, widzianego zawsze od strony faktów, rozwija się w wątku środowiska społecznego, którego wielorakie aspekty są pokazane w indywidualnych przeżyciach dziewcząt z Nowolipek. Zgromadziła w nich autorka szereg odmiennych charakterów, dobrze zróżnicowanych, pokazanych w rozmaitych kolejach losów osobistych, wyraźnie przedstawionych w świetle przeżywanego przez nie zdarzeń i wrażeń. Każda z nich, innym obdarzona temperamentem, inaczej przechodzi swe kobiece zawody, buntuje przeciw wiązom rodzinnym i miłosne ożeniam. Są to wszystkie ofiary ciała, aczkolwiek losy ich kształtowałyby się zapewne inaczej, gdyby wychowały je środowisko społeczne inne od tego, w którym niepokonane jest żelazne prawo życiowej konsekwencji.

W ramach tego wątku rozwinięła autorka największe bogactwo pomysłów, sytuacji i spo-

strzeń. On to stanowi główny ośrodek struktury powieściowej, przy którym skupiają się wątki społeczne i osobnicze. Lecz każda myśl i każdy szczegół ma zawsze wymowę indywidualną poprzez tego właśnie człowieka, którego bezpośrednio dotyka. Niema tu żadnych uogólnień abstrakcyjnych, gdyż autorka stoi twardo na realnym gruncie ludzkiego życia. Przez to (i słusznie) nieco się zaciera charakter powieści środowiskowej, lecz bodaj tem silniejsza jest społeczna właśnie wymowa nagromadzonych w tym celu zdarzeń indywidualnych. Są zaś one dobrze uziemione w otaczającej je rzeczywistości środowiska. Za wiele prawd ogólnych starczy choćby taka jedna prawda osobnicza Coehny ze szczerkami swego neurozdanego dziecka.

Nad całą bolesną treścią tej powieści wyraża się symbol wstrząsająca wiza kalekiego kretyna niszczącego kwiaty w ogrodzie, dokąd się dorwał przez dziurę w ogrodzeniu, jaką zrobiły litujące się nad nim dziewczęta z Nowolipek. Z litosnego zaś z ich losami współzucia zrodziła się ta powieść Gojawicyńskiej.

Obecna laureatka warszawska zapowiada wystąpienie w teatrze sztuki p. t. „Spółczesne” oraz nową powieść, której treścią będą dalsze losy dziewcząt z Nowolipek. Kazimierz Czachowski.

JANINA ZABIERZEWSKA.

Akord jesienny

Melancholijny szum umierających liści — Domniujący koloryt: Szarob.

Pola — plowe wzory — Wilgotne powiewy plesni — Zamierające pieśni. Rezygnacja i starość.

I jakież echa — błądost słów co tętnić miały moc — a znów ten lek — lek przed Nocą.

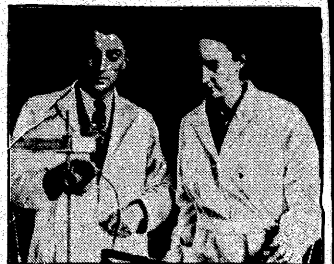
W ostatnich błyskach stołca strzępy złud — —

— I srebrnolosa jesień majestatycznie i cicho idzie na spoczynek w chłod — —

Dookoła nagród Nobla

Prof. Joliot i Irena Joliot - Curie laureatami nagrody Nobla.

Nagrodę Nobla w dziale chemii za rok 1935 przyznano prof. Joliot i jego małżonce Irenie Joliot-Curie, córce ś. p. Marii Skłodowska-Curie. Nagroda została przyznana za dokonane syntezę nowych pierwiastków radioaktywnych.

Pani Irena Joliot-Curie kontynuuje tradycję naukową swych genialnych rodziców. Jak wiadomo, w r. 1903 Piotr Curie i Maria Skłodowska-Curie otrzymały nagrodę Nobla w dziale fizyki za prace nad radioaktywnością; w r. 1911 Maria Skłodowska-Curie, tym razem sama, otrzymała nagrodę Nobla w dziale chemii za odkrycie pierwiastków Radu i Polonu.

Nagroda Nobla w dziale fizyki.

Nagroda Nobla w dziale fizyki za r. 1934 której przyznanie odłożono, nie została i w tym roku przyznana. Kwota, przeznaczona na nagrodę powiększył kapitał Fundacji Nobla. Tegoroczna nagroda Nobla w dziale fizyki (za r. 1935) otrzymał James Chadwick (ur. w r. 1891), profesor Uniwersytetu w Liverpoolu poprzednio w Cambridge. Nagroda przyznana została za odkrycie neutronu. Odkrycie to było wynikiem badań nad pewnymi zjawiskami, za chodzącami przy promieniowaniu berylu. Promieniowanie to zostało stwierdzone po raz pierwszy przez uczonych Bothe i Beckera. Odkrycie prof. Chadwicka pozostaje w związku z odkryciem t. zw. prądu protonów, dokonaniem przez Joliot i jego małżonkę (córka Marii Skłodowskiej-Curie).

Nagroda Literacka Nobla nie została w tym roku przyznana.

Nagroda literacka Nobla nie została w tym roku przyznana. Przyznanie jej zostało odłożone do roku przyszłego.

Tego rodzaju odroczenie nagrody miało miejsce w dziejach Fundacji Nobla już czterokrotnie; nagrody literackie przesunęte z poprzednich lat otrzymał: Romain Rolland, Henri Bergson, Carl Spitteler i Grazia Deledda. Nieprzyznana została nagroda za rok 1914.

Akademia Nauk przysłała tegoroczną nagrodę w dziale chemii oraz dwie nagrody w dziale fizyki za r. 1934 i 1935.

Uniwersytet Karola w Pradze zgłosił kandydaturę powieściopisarza czeskiego Karola Čapka do nagrody Nobla.

Kronika literacka

Echa powstania Instytutu Węgierskiego w Warszawie.

„Nemzeti Újság”, omawiając w artykule wstępnym założenie Instytutu Węgierskiego w Warszawie wskazuje na trwałość przyjaźni polsko - węgierskiej, trwałość która jest wyjątkiem zjawiskiem w historii, Dziennik stwierdza, że przyjaźń ta dyskutuje nie interes, ale głębokie siły duchowe i moralne. Dziennik podkreśla tężyżnę narodu polskiego, który po długiej niewoli w ciągu kilkunastu lat życia niepodległego stał się mocarstwem. Autor stawia Polskę za przykład Węgrom.

Zgon rzeźbiarza polskiego w Rydze.

W Rydze zmarł profesor rzyjskiej Akademii Sztuk Pięknych Konstanty Ręcewicz, słany artysta rzeźbiarz. Prof. Ręcewicz był jednym z najwybitniejszych członków kolonii polskiej w Rydze.

U podstaw organizacji Wojska Polskiego

Książka ppłk. dypl. inż. Henryka Bogińskiego p. t. „U podstaw organizacji Wojska Polskiego 1908—1914” jest owocem czteroletnich studiów Sekcji Historycznej „Zarzewie” Stow. Uczestników Ruchu Niepodległościowego i pierwszym opracowaniem materiałów do dzieł przedwojennego ruchu wojskowego i niepodległościowego „Zarzewie”, Polskich Drużyn Strzeleckich i Tajnego Skautingu. Na str. 722 tej książki jest podany Rozkaz Oficerski Komendanta I. Brygady Józefa Piłsudskiego oceniający wartość i doniosłość wysiłków przedwojennych organizacji wojskowych. Na tej ocenie autor mógł oprzeć swój tytuł „U podstaw organizacji Wojska Polskiego”, bo istotnie u podstaw i początków naszej Armii stały Polskie Drużyny Strzeleckie i cały polski ruch wojskowy lat 1908—1914.

Książka jest pierwszą pracą historyczną z tych pamiętnych lat 1908—1914. Dotychczas pełno było błędów nie tylko w ocenie tamtych lat, lecz w samej znajomości faktów, zdarzeń, a

przedewszystkiem znajomości istoty tych wysiłków.

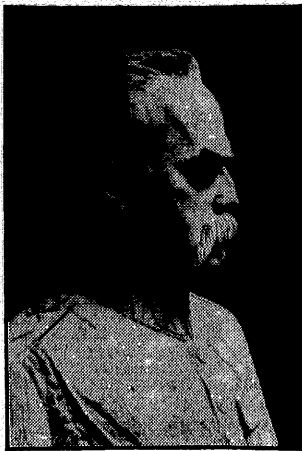
Luka ta zostaje wypełniona.

Czasz te, historycznie tak bliskie, a tak mało znane i przez pokolenie, które czasz te tworzyło, i przez pokolenie następane, powinny być pokazane i historycznie udośćnione.

Zadanie to znakomicie spełnia obszerna i bardzo sumiennie opracowane dzieło ppłk. inż. Henryka Bogińskiego.

„Wielki Marszałek”

Marszałek Józef Piłsudski Rzeźba prof. K. Laszczy.

Książka majora Dr. Wacława Lipińskiego p. t. „Wielki Marszałek”, wydana ostatnio nakładem Gebethnera i Wolfa z miejsca wybiła się na czoło dotychczasowej literatury o Józefie Piłsudskim. Jest to pierwszy rzeczony, pozbawiony fantazjowania i dowolności szary psychologizm postaci Marszałka, pierwsza sumienna, na kompletnej wiedzy przedmiotu oparta, analiza Jego życia i czynów, ujęta klanrnie historycznym trybem. Autor tej nie w wielkiej rozmiarami, ale nad wyraz treściwej książ-

ki, jest jednym z najwybitniejszych historyków młodego pokolenia, autorytatywnym badaczem dzieł wojskowych. Jeśli dodamy nadto, że major W. Lipiński był żołnierzem I. Brygady, że należy do pierwszego szeregu Piłsudczyków, że wreszcie jest sekretarzem generalnym Instytutu Badania Najnowszej Historii Polski, obecnie przekształcanego na Instytut im. Marszałka Piłsudskiego, to wypadnie chyba stwierdzić, że nikt nie był bardziej powołany do stworzenia syntetycznego portretu Marszałka, nikt bardziej od niego nie mógł się podjąć tak niezmiernie trudnego zadania.

Z zadania tego mjr. Lipiński wywiązał się — trzeba to stwierdzić już w tej pobieżnej notatce — wręcz znakomicie. Wszystko w tej książce jest związane, głęboko przemyślane, klasycznie jasne i monumentalne. Naukowość tej książki jest gruntowna, ale dyskretna. Klarowność języka i stylu odpowiada jasności wizji, którą ten historyk z zawodu i pisarz z powołania umie narzucić czytelnikowi. Oświetlając długą drogę życiową Wielkiego Marszałka z wielu przeróżnych stanowisk, nie uronił jednak nie z jedności i monumentalności postaci. Wszystkie aspekty tej pracy — dają o nich poweje nazwy rozdziałów — składają się na pełny, syntetyczny obraz Józefa Piłsudskiego, i to jest największą zasługą Lipińskiego i największą zaletą jego książki.

Nie może więc tej książki pominać nikt, kto pragnie w pełni zrozumieć dziejowe znaczenie Wielkiego Marszałka. Musi ją przeczytać i użyczyć badacz, który znajdzie nietylko przekonujący portret duchowy, ale nowe autorytatywne oświetlenie szeregu problemów i zagadek; przeczyta ją z najwyższym zalekaniem i pożytkiem czytelnik zwykły, a nawet uczeń gimnazjum, którego poćnigie jasność, syntetyczność i plastyczna obrazowość tej książki, która jest pierwszą, najbliższą prawdy Józefa Piłsudskiego.

Cena książki 5 zł (w oprawie 7 zł).

Za okazane nam wyrazy prawdziwego współczucia w związku z śmiercią naszego nieodżałowanego

Louis Goldsteina

wyrażamy serdeczne Bóg zapłać.
Szczególne podziękowanie przedstawicielom władz i organizacji społecznych. Nader liczny udział w ostatniej drodze naszego Drogiego Zmarłego dodaje nam ukojenia w naszym bolesnym smutku.

**Jenny Goldsteinowa
wraz z dziećmi**

Wielkie Hańduki, dnia 16. listopada 1935 r.

2796

FABRYKA MASZYN JÓZEF BESUCH

Mikołów, ul. Gliwicka 6
Telefon Nr. 210-77.

Odlewnia żelaza, Radiatory i Fabryka Maszyn

Każdy otrzyma nagrodę na gwiazdkę!

2. Z kogo nadešlo trafne rozwiązanie. Cyfry od 1-3 należy umieścić 3 razy w kwadratach obok umieszczonego zwróbenku w ten sposób, aby suma cyfr w każdym kierunku dala 12 lub 6. Z trafno rozwiązanie umieszczonej obok zagadki przeznaczamy celow zrodbycia Klientel, następujące nagrody.

1. Nagroda	3-lampowy aparat radiowy	3. Nagroda	Łyżwy
2. "	Aparat fotograficzny „Kodak“	4. "	Swetry
3. "	Patefon	5. "	Walizki
4. "	Dywan	6. "	Budziki
5. "	Serwis stołowy porcelanowy na 6 osób	7. "	Zegarki meskie
6. "	Strój narciarski	8. "	Kasety toaletowe
7. "	Narty	9. "	Powiewki polskie
8. "	Sanki		

oraz wielka ilość innych, wartościowych nagród.
Wieloletnie głównych nagród odbędzie się w okresie przedświątecznym pod nadzorem notariusza w terminie, którym zawiadom się na piśmie. Dalsze nagrody rozdzielmy sami. Nadesłane rozwiązania nie podlega za innych zobowiązań. Rozwiązanie należy przesyłać odwrotnie, załączając ew. znaczek na odpowiedź, która w tym samym razie otrzymuje. Adresować: „K.O.S.M.O.S.“, KRAKÓW, Św. Sebastiana 7/10. (245)

Otoczony lasem w najpiękniejszej dolinie Dziesięcink: Pensjonat

„SŁĄZAKA“
K. Mączyskiej
WISŁA

(śląsk Cieszyński)
Telefon Nr. 66.
Otwarty przez cały rok.

Budynek położony jest przy szkolnych terenach narciarskich.

Wszystkie pokoje słoneczne z balkonami i leżakami. Ceny przystępne.

Ogłaszaj się, w „Polsce Zachodniej“!

IMPERATOR

OSTATNI WYRAZ TECHNIKI RADJOWEJ
ok 100 stacyj na 3 zakresach • regulowana selektywność • odbiór przez całą dobę • piękne koncertowe brzmienie

NATAWIS

3 typy: Z na prąd zmienny, U na prąd stały i zmienny, B na akumulator i baterie. Do nabycia w pierwszorzędnych firmach radiowych.

NIECH ŻYJE SPOKOJ!

SUBLOKATORZY

NIEM WALCZCIE O DOSTĘP DO KUCHNI!

KUPCIE KUCHENKĘ „EMES“ BĘDZIECIE MIELI SPOKOJ!

Wytwórnia stempli i Zakład Rytowniczy

E. Franitza i S-ka

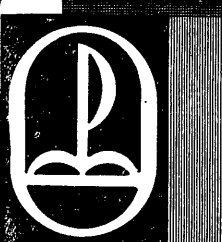
KATOWICE, ulica Pocztowa 10, telef. 34.189.

Poleca wszelkiego rodzaju stemple do wypatania, sztańce do mydła, szylidy emaljujące i t. d.

URODONAL CHATELAINA

Strodek stosowany w ARTRETY, MIE, ZAPALENIU, NERWU KULSZOWEGO, PODAGRZE, REUMATYZMIE, NEURALGIACH
Leczenie urodonalem ułatwia przemianę materji i reguluje wydzielanie kwasu moczowego.

POWSZECHE BIURO OGŁOSZEŃ
WARSZAWA, MARSZAŃKOWSKA 132. TELEF. 6.73.55; 2.67.39

ogłoszenia do pism
kampanje reklamowe
projektory, kosztorysy

WSZELKIE OGŁOSZENIA DROBNE

Pracownia metalowa

Wieloletnie doświadczenie i meble wyrobione, w wielkim wyborze, pocenach konkurencyjnych tylko w firmie:

H. FRÖHLICH
Ludowa 1, w odności 49.
Telefon 40-48. Telefon 408-48.

Zgłaszajcie wszędzie chodniki

„FALALEUM“
Cena do góry za 1 m²

NA RATY

maszyny do szycia, pisania, nowe okazjone. Aparaty radiowe, warsztaty reperacyjne, ćwiczenia na maszynach, powielania.

Śląski Dom Maszyn
katowice, nieściszki 3

Konstrukcja i Budowa Maszyn Inż. Konrad Sentek

Chorzów IV, 3-go Maja 29.
Telefon 408-39.

Otwieram i reperuję kasy ogniowate — jako najstarsza firma na Górnym Śląsku.
2708

Pani nie potrzebuje męża!

Szanowna Gospodni! Pani suma może w łatwy i lekki sposób pomalować podłogi i meble kuchenne (farbami) mego wyrobu, które są do nabycia we wszystkich kolorach. Wyszczą w ciągu nocy bez klojenia się! Oddzielnie w użyć!

Drogerja Emil Heiler

KATOWICE, ul. M. Piłsudskiego 28a.
T. telefon 30014. Założono 1897.
Składu farb „Jako filiję w Mysłowicach — nie posiadamy. (2218)

MEBLE

Pierwszorzędno wykonano. — Najniższe ceny. — 1) lat gwarancji. — Dostawa bezpłatna. — Sypialnie debowe 250 zł. Sypialnie in. buntowe i orzechowe od 300 zł. Kuchnie od 100 zł. Stoły do rozkładania po 20 zł. Wielki wybór tapłali, gabinetów sypialni o szta białych fornierek w lu katanowym wykonaniu — tylko w firmie!

„NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO MEBLI“
KATOWICE, jedynie ul. Starowiejska 3
Uwaga! Przejmujemy obciążenie Pożyczki Narodowej i Inwestycyjnej. (2310)
Zad. i filiję w Katowicach nie posiadamy

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Rybniku Edward Nardelli, mający kancelarię w Rybniku, ul. Kościuski Nr. 11, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 17 grudnia 1935 r. o godz. 11-ej w Sądzie Grodzkim pokój 10 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Jerzego Wolfia, zamieszkałego w Sosnowcu nieruchomości: Włókię pole tom 111, karta 112 obejmująca częściowo z przynależnościami o powierzchni 4,66,59 ha oraz tom IV, karta 138 obejmująca dom mieszkalny z ogrodem, dom boczny mieszkalny z chlewem oraz z szopy o powierzchni 33,26 ar. Nieruchomości oznaczone zostały karta 112 na 90.000 zł., karta 138 na 23.237 zł., razem 113.237 zł., co za wywołania wynosił zł. 88.677 gr. 75.

Przystępując do przetargu obowiązany jest złożyć rekognicję w wysokości zł. 11.833 gr. 70

Rekognicję należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych, bądź ksiąg rachunkowych widłowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze mało letnich. Papier wartościowy przyjęty będzie w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

P y licytacji będą znawczowane ustawa we warunki licycyjne, a ile dodatkowem publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunków oddzielnie. Prawa osób trzecich nie będą przeszkadza do licytacji i przyznanienia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżenia, jeżeli osoba te przed rozpoczęciem przetargu nie słoży dowodu, że własność powzięto o swolnie nie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że zostały postawione w właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-ej do 12-ej rano za pominięcia rzekucyjnego wniosku przegladu w Sądzie Grodzkim w Rybniku oddzi. i egzekucyjny.
Dnia 15 listopada 1935 r.
(2065) NARDELLI, Komornik.

Pamiętaj o bezrobotnych!

Tysięczne

resze codziennie z wielkim zainteresowaniem czytają drobne ogłoszenia w największym i najskuteczniejszym organie ogłoszeniowym: Ilustrowany Dziennik Śląskim

„Polsce Zachodniej“

Calcium-Karbid

do oświetlenia oraz spawania.

H. SCHWIDEWSKI

KATOWICE, ULICA ZAMKOWA NR. 37-38
Telefon 337-24

Najtaniej we firmie

Telefon 337-25

Niemieckie Samochody

Fabrykаты znanej na całym świecie „AUTO-UNION” A. G.
HORCH-AUDI-WANDERER
oraz dostępny dla wszystkich samochodów

D. K. W.

ponadto
Buessing — H. A. G.
Samochody ciężarowe — Autobusy
Motory „Diesel” — Specjalne samochody wszelkiego rodzaju —
Motory benzynowe

Prosimy zażądać ofert

Zastępstwo: **BRACIA GRABOWSCY**
Katowice, Gilwicka 13. Telefon 307-38

Dbajcie o swoje zdrowie Zbliża się zima

Należy więc przedewszystkiem zaopatrzyć się w

FUTRO

Największy wybór najelegantszych futer poleca na bieżący sezon miarodajny sklep futer na Śląsk i Zagłębie Dąbrowskie

J. MILNER

Katowice, Miełckiego 6, tel. 330-

Restauracja „Zamkowa”

Katowice, Pl. M. Pilsudskiego 6, telefon 303-49
zawładania, iż w poniedziałek, dnia 18, wtorek
dnia 19 i w srode, dnia 20 listopada 1935 r
urządza

wielkie świniobicie

na które Szanowna Klientelo uprzejmie zaprasza na pogardle, wyborowe kieszki oraz wator-bianke domowa
Dobre pielegnowane piwa: Ołocimskie, Tyskie i Zywieckie — cena za 1/2 litra 55 gr.
Gospodarz,

DRUKI

WSZELKIEGO RODZAJU DLA
URZĘDOW, ORGANIZACJI,
TOWARZYSTW I PRYWATNEJ
KLIENTELI DOSTARCZA

DRUKARNIA SŁASKA
SPÓŁKA Z OGRAN. ODPOW.
KATOWICE
NAROŻNIK UL. BATORĘGO 2
I ULICY KOŚCIUSZKI NR. 15
TELEFON NR. 308-78 I 304-26

Przez drobne ogłoszenie wszystkim zrealizujemy

Ostatnio wybuchł pożar lasów na wybrzeżu kalifornijskim, w bezpośredniej bliskości mieszkalnej kolonii wybitnych artystów filmowych. Nad zlokalizowaniem pożaru pracowali około dwa tysiące strażaków i robotników leśnych. Mimo nadudźkowych wysiłków oddziałów ratowniczych pastwą płomieni stały się olbrzymie potacie lasu, jak również spłonęło wiele siedzib ludzkich.

Pianina bez przekupu wprost z fabryki

bo jedyny skład fabryczny w Woje-wództwie Śląskiem, Najlepsze Pianina „Sommerfelda” kupuje się już od złotych 1250 tylko w moim Składzie Fabrycznym Katowice, Kościuszki 16

B. SOMMERFELD

Największa i najlepsza Fabryka Pianin i Fortepianów w Polsce.

WOLNE POSADY

Uczelnia biurowego poszukuje Bank Spółdz. Podania do P. Z. pod „5959”.

Przedstawiciela z branży elektro-technicznej poszukuje dobrze wprowadzona firma w kopalniach i hutach w Woiw. Śląskie i Zagłębie Dąbrowskie na stałą pensję i prowizję. Znajomość języka polskiego i niemieckiego wymagana. Osoby dobrze wprowadzone w hutach i kopalniach mają pierwszeństwo. Zgłoszenia do P. Z. pod „2713”.

Zasiępcza

potrzebny dla sprzedaży wódek i win Pierwszeństwo mają osoby, posiadające praktykę w tej branży. Szczegółowe zgłoszenia z odpisami świadectw i życiorysem do „P.A.R.” Warszawa, ul. Bracka 17, pod nr. 4674.

POSAD POSZUKUJĄ

Pomocnik handlowy z branży kot., znający niemiecki, polski, francuski poszukuje jakiegokolwiek posady. O. do P. Z. god „660” (2711)

KUPNA

Lodo z nakryciem szklanem kupię. Zgłosz do P. Z. pod „Lada” (2709)

Kupujemy

i zamieniamy używane maszyny do pisania i szycia, Śląski Dom Maszyn Katowice, Kościuszki 3.

SPRZEDAŻE

Zagraniczne specj. dzieła, podręczniki, czasopisma fachowe i źródłowe z każdej dziedziny techniki i nauk; dostarcza szybko Księgarnia T. M. Kulski, Katowice, Mariacka 2, tel. 342.42. Oferty na życzenie.

Motocykl 250 ccm, Coventry typ 33, prawie nowy, z wszelkimi urządzeniami, sprzedam lub zamienię na silniejszy do 500 ccm, Rudolf Breslauer, Katowice, Francuska 37.

Pokój mieszkalny elegancki, okazyjnie tanio sprzedam, Katowice, Wandy 1, mieszek 7. (2650)

Drogeria w pow. katowickim, leżyma na miejscu do sprzedania. Zgłoszenia do P. Z. pod „Drogeria”. (270)

Dom (16 lokatorów) lub połowę sprzedam w Lipinach za 8000 zł, albo zamienię Polak Świętochłowice, ulica Żwirki i Wigury 1. (270)

Mebel! Syplalno, jadalnie, gabrynty meskie, kuchnie i pojedyncze meble, urzadzania biurowe, kupuje się po zdumiewajaco niskich cenach, również na raty, tylko w firmie „Dom Okazyjnych Mebli”. Katowice, ulica Marsz Pilsudskiego 40. — Zwiędzenie bez przymusu kupna. — Uwaga! Zwiarki i Wigury 1. (270)

Piano-Leuschner

sprzedaje na raty, pod fachowa swarancja, raiowej i zagraniczne, nowe i używane pianina fortepiany, Katowice, ul. Kościuszki 11.

POKOJE

Pokój duży, próżny u przyjezdnych poszukuje bezdzietne małżeństwo od 1 grudnia rb, Oferty do P. Z. pod „Urzednik”.

Pokój umeblowany, słoneczny, osobne wejście, gaz, dla jednej osoby w Zależu do wynajęcia. Zgłoszenia do P. Z. pod „Tapi, pokój”. (269)

NAUKA

150 zł, lceka! Rodowity Francuz, dyplacowany pedagog, udziela transkucyjno, Oferty do P. Z. pod „Cudzoziemiec”.

Nauki niemieckiego udzielam łatwą i dokładną metoda. Ceny przystępne. Zgłoszenia do P. Z. pod „Niemieckie”.

Francuskiego gruntownie, suniennie udziela absolwentka Sorbony u siebie i na mieście. Wykwinnta konwersacja. Zakres matury Kurs W. S. H. Thumaczna, korespondencja handlowa, literatura klasyczna. Urzednikom państwowym 50 proc. zniżki. Oferty do Pol. Zach. pod „Sorbonistka”.

MATRYMONIJALNE

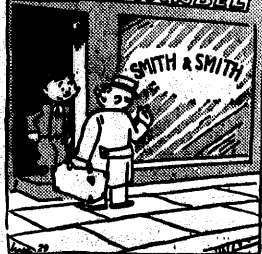
Młoda ciemnoblonzynka na posadzie, pozna pana do lat 35 celem speđenja wolnych chwil. Zgłoszenia do P. Z. pod nr. 5956.

ROZNE

Fabryka Cukierków Sztajer, Katowice Andrzeja 3. Najtańsze cukierki, czekolady i pierniki (2697)

HUMOR

W biurze

Podróżujący: — Czy szef jest w biurze?
— Ciepłiec: — A który z szefów, prosz pana?
Podróżujący: — Który? No oczywiście ten z prawej strony.

Zawiadomienie. Mam zaszczyt zawiadomić P. Publiczność miasta Katowice, iż z dniem 18 bm, otworzyłem pracownie kolar, poduszek i mata. Zgłoszenia do P. Z. pod „Kolarstwo”.

Owieszczenie o licytacji.

- Podaje się do publicznej wiadomości że dnia 23 listopada 1935 r. odbędzie się w Tychach sprzedaż z licytacji następujących ruchomości:
1. u Kropkowej Anny w Czulowio o godz. 9: fortepian.
  2. u Brzósłki Anny w Tychach o godz. 10: koź, 1000 rekojści do łopa, piła taśmowa, 250 okrągłaków świerkowych, 3 m, drzewa jesionowego, 4 m drzewa grabowego, krowa wóz.
  3. u Brzósłki Józefa o godz. 11: fortepian, radio, maszyna do szycia, ołtomana, stół bilardowy, stół 4 krzesła, 18 stołów restaur., bufet z aparatem do piwa, 4 ławy, 5 kanap 19 sztachet, 215 krzesł, lustro i kasa „National”.
  4. u Czocha Stanisława o godz. 12. 400 mtr. płótna białego, 50 mtr. materiału lodowalnych, 100 mtr. materiału flanelowych, 100 mtr. kolorowej materii, waga automatyczna, 100 mtr. materii na suknie, 150 mtr. materii na suknie w lepszym gatunku.
  5. u Krzyżowskiego Jana o godz. 13. maszyna szewska, maszyna do wygniatania skóry, 14 par trzewców meskich.
  6. Kropki Ryszarda, o godz. 14: aparat do spawania, maszyna do wyrobów śrub, otomana i tokarka elektryczna.
  7. u Brzósłki Wilhelma, o godz. 15. piła taśmowa, motor elektryczny, 7 1/2 HP 50 drabin, 30 rekojści, 1 wiertarka.
- Urząd Skarbowy w Pszczynie.

Katwo jak zaparzyć kawę

Można sobie samemu sporządzić likier przy pomocy suchych na całym świecie ESSENCYJ REICHELIA 1/2 litra wody 1/2 do 3/4 funta cukru, 1/2 litra spirytusu 1 i 1/2 litra ESSENCYJ REICHELIA naturalnych surowców likierowych. — trzymuje się 1 1/4 litra wysokowartościowego, trziesięcio i szlachetnego 40 proc. alkoholu. Tak oszczędza i delikatnie się gotuje. Za udanie i stałe równo dobrego likieru zaręcza oddawna sława marki „Promiennus serce”. Nie cena, lecz jakość kosztu rostrzyga. O to nabud nie ma być drogiej i słabiej wódek. dostarcza Wytw. Ch. Nowomiejski, Kraków, Skrytka 41.

Tańczę! wyuca każdego Szkola G

Wskier! Opłata 15 zł!! Sekretariat Katowice, Dworcowa H, III k.

Powazne przedleborstwo w Katow

całi poszukuje kapitału od 10—30 000 Zainteresowany może współpracować i otrzymać udział. Kapitał dobrze procentowany. Zgłoszenia do P. Z. pod „Dobra okazja” (270)

Druki — wizytówki — listy firmo

specj. druki dla c. przemysłu, dostawy biurowe wykonuje solidnie i tanio w Księgarni T. Mikulski, Katowice Mariacka 2, tel. 342.42. Naprawa wyciecznych piór. Wielki wybór najnowszych systemów. (2359)

Administrację domów lub t. p. poszukuje były urzednik komunalny i sekretarz nadowy, znający sprawy sądowe, podatkowe etc. Zna język polski i niemiecki w słowie i piśmie. Prosz także na maszynie Łask, oferty do Adm. P. Z. pod „W. A.